

ज्ञानगंगा घरोघरी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

(महाराष्ट्र शासनाने स्थापिलेले)

(विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली मान्यताप्राप्त)

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

(Established by Govt. of Maharashtra)

(Recognised by UGC, New Delhi)

**31st ANNUAL REPORT
2020-2021**

**३१वा वार्षिक अहवाल
२०२०-२०२१**

ज्ञानगंगा घोषरी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - ४२२ २२२

३१ वा
वार्षिक अहवाल
२०२०-२०२१

दिनांक १ एप्रिल २०२० ते ३१ मार्च २०२१ या कालावधीतील यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या कार्याची माहिती देणारा हा ३१वा वार्षिक अहवाल आहे.

प्रस्तुत अहवाल विद्यापीठ व्यवस्थापन मंडळाच्या मार्गदर्शनाखाली तयार करण्यात आला असून यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ कायदा दद/१९८९ परिनियम ८ (६/१९९२) अन्वये सादर करण्यात येत आहे.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

31 वा वार्षिक अहवाल : 2020-21

प्रा. ई. वायुनंदन

कुलगुरु

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

डॉ. दिनेश भोंडे

कुलसचिव

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

■ माहिती संकलन, संयोजन व संपादन

डॉ. हेमंत राजगुरु

सहयोगी प्राध्यापक व प्रभारी नियोजन अधिकारी

■ विशेष आभार

श्री. आनंद यादव

व्यवस्थापक, ग्रंथनिर्मिती केंद्र

■ डी.टी.पी. व अंतर्गत सजावट

श्री. विलास बधान

डी.टी.पी. ऑपरेटर (वरिष्ठ श्रेणी), ग्रंथनिर्मिती केंद्र

■ छायाचित्रकार

श्री. राजेश बर्वे

■ प्रकाशक

डॉ. दिनेश भोंडे

कुलसचिव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक - 422 222

■ मुखपृष्ठ :

श्री. विलास बधान, ग्रंथनिर्मिती केंद्र

■ मुद्रक

आमचे प्रेरणास्थान

स्व. यशवंतरावजी चव्हाण

मा. कुलपती

मा. कुलपती श्री. भगत सिंह कोश्यारी
(दि. ५/९/२०१९ पासून)

मा. कुलगुरु

प्रा. ई. वायुनंदन

मा. कुलसचिव

डॉ. दिनेश भोंडे

विद्यापीठ गीत

एक प्रतिज्ञा असे आमुची ज्ञानाची साधना ।

चिरंतन ज्ञानाची साधना ।

ज्ञान हेच संजीवन साऱ्या जगताच्या जीवना ॥ धृ ॥

ज्योत जागवू सुजाणतेची सकलांच्या अंतरी ।

तीच निवारील पटल तमाचे प्रभात सूर्यापरी ।

ज्ञानच देउळ, ज्ञानच दैवत, प्रगतीच्या पूजना ॥ १ ॥

नव्या युगाचा नव्या जगाचा ज्ञान धर्म आहे ।

त्यातच अमुच्या उजळ उद्याचे आश्वासन राहे ।

मुक्त करिल तो परंपरेच्या बंदिघरातुन मना ॥ २ ॥

हाच मंत्र नेईल आम्हाला दिव्य भविष्याकडे ।

न्यायनीतीचे पाऊल जेथे भेदाशी ना अडे ।

जे जे मंगल पावन त्याची जेथे आराधना ॥ ३ ॥

कुसुमाग्रज

विद्यापीठ प्रशासकीय इमारत

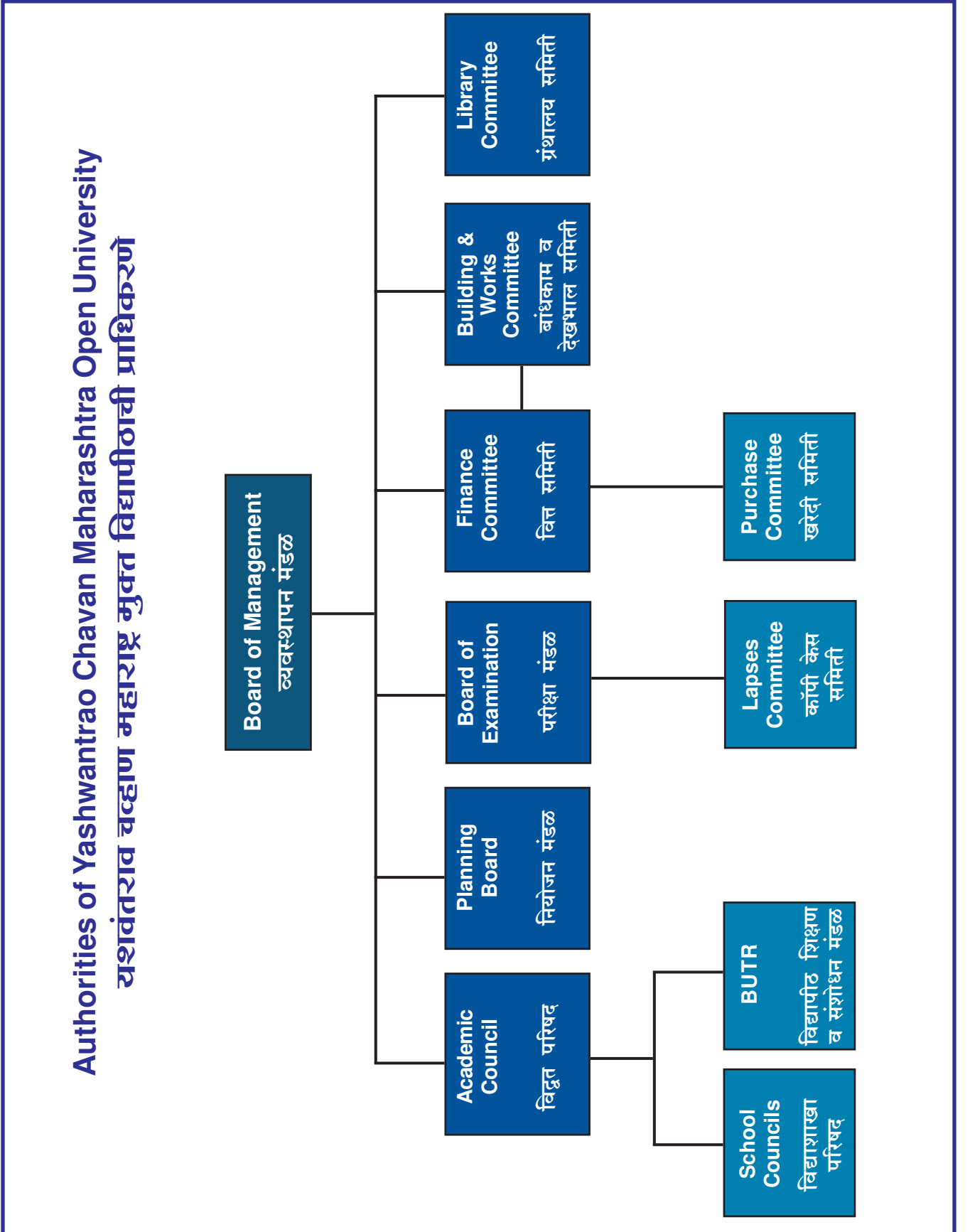
विद्यापीठ परीक्षा भवन

अनुक्रमणिका

■ विद्यापीठाविषयी	4
■ विद्यापीठाचे पदाधिकारी	6
■ विद्याशाखा/विभाग/केंद्र/कक्षातील अधिकारी	7
■ अद्ययावत दूरध्वनी क्रमांक	8
■ विद्यापीठाचा परिसर : नकाशा	10

प्रकरण	पान क्र.	प्रकरण	पान क्र.
1	विद्यापीठ अधिकार मंडळे व इतर समित्या 11	5.4	शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा 58
1.1	व्यवस्थापन मंडळ 11	5.5	कृषिविज्ञान विद्याशाखा 83
1.2	विद्वत् परिषद 13	5.6	संगणकशास्त्र विद्याशाखा 86
1.3	नियोजन मंडळ 16	5.7	निरंतर शिक्षण विद्याशाखा 88
1.4	वित्त समिती 17	5.8	शैक्षणिक सेवा विभाग 95
2	विविध उपक्रम 18	5.9	आरोग्य विज्ञान विद्याशाखा 97
2.1	कृषिविज्ञान केंद्र 18	5.10	सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र 100
2.2	लोकसंवाद सत्र / महोत्सव 23	5.11	ग्रंथनिर्मिती केंद्र 112
2.3	अध्यासन 23	5.12	दृक-श्राव्य निर्मिती केंद्र 114
2.4	नियतकालिके 26	5.13	ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्र 115
2.5	आंतरविद्यापीठीय उपक्रम 27	5.14	नोंदणी कक्ष 120
2.6	महिला विकास केंद्र 27	5.15	ग्रंथ-भांडार व वितरण कक्ष 122
2.7	शिष्यवृत्ती योजना 27	5.16	परीक्षा कक्ष 123
3	कार्यशाळा, शिबिरे, परिषदा, संमेलने 28	5.17	प्रशासन विभाग 127
4.	महत्वाच्या घटना व मान्यवरांनी दिलेल्या भेटी 29	5.18	बांधकाम व देखभाल कक्ष 132
5.	शैक्षणिक, प्रशासकीय, तांत्रिक कामगिरी / उपलब्धी 30	5.19	संगणक केंद्र 133
5.1	मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा 30	5.20	वित्त विभाग 143
5.2	वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा 31	5.21	खरेदी कक्ष 145
5.3	वास्तुकला, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विद्याशाखा 33	5.22	कुलगुरू कार्यालय 146
		5.23	विद्यार्थी कल्याण व बहिःशाल शिक्षण सेवा केंद्र 147
		परिशिष्ट : वार्षिक अहवाल 2020-21 (पुरवणी माहिती) 148	

Authorities / प्राधिकरणे

मा. कुलगुरुंचे मनोगत

विद्यापीठाच्या कार्याचा दिनांक 01 एप्रिल 2020 ते 31 मार्च 2021 या कालावधीचा वार्षिक अहवाल सादर करण्यास मला आनंद होत आहे. वर्ष 2019-20 हे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या दृष्टीने अत्यंत महत्त्वाचे ठरले. संपूर्ण जगाप्रमाणेच भारतातदेखील कोव्हिड-19च्या महामारीचा मोठ्या प्रमाणावर प्रादुर्भाव झाला होता. या विषाणूजन्य रोगाच्या प्रसार आणि व्याप्तीचा वेग खूपच अधिक होता. त्यामुळे दैनंदिन जीवनावर परिणाम झाला. कोव्हिड-19च्या या प्रादुर्भावामुळे औद्योगिक, सामाजिक, पर्यटन क्षेत्रांसह शैक्षणिक क्षेत्रावरदेखील अतिशय विपरीत परिणाम झाला. हा परिणाम केवळ तात्कालिक नसून दीर्घकालीन असणार आहे.

कोव्हिड-19 काळातील शैक्षणिक वेळापत्रक पूर्ण करून विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा घेऊन मूल्यमापन करणे ही एक आव्हानात्मक प्रक्रिया होती. यासंदर्भातील केंद्रशासन, विद्यापीठ अनुदान आयोग, महाराष्ट्र शासन तसेच स्थानिक प्रशासन यांच्याकडून वेळोवेळी प्राप्त झालेल्या निर्देशानुसार विद्यापीठाने कार्यवाही केली. विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक आधार देऊन अभ्यासक्रमातील आशय दूरदृश्य प्रणालीचा वापर करून पूर्ण करण्यात आला. महाराष्ट्रातील सर्व आठ विभागीय केंद्रांच्या माध्यमातून सर्व अभ्यासकेंद्रांनी या नवीन शैक्षणिक तंत्रज्ञानाचा प्रभावीपणे वापर केला, ही महत्त्वपूर्ण बाब आहे.

अत्यंत मर्यादित कालावधीमध्ये विद्यापीठातील शैक्षणिक, तांत्रिक तसेच प्रशासकीय संवर्गातील सहकाऱ्यांनी सदरील आव्हान स्वीकारले. त्यानुसार महाराष्ट्रातील सर्व अभ्यासकेंद्रांद्वारे 8000 पेक्षा जास्त संपर्कसत्रे दूरदृश्य प्रणालीच्या माध्यमातून यशस्वीपणे आयोजित करण्यात आली. सदर सत्रांमुळे विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक आधार प्राप्त झाला.

विद्यापीठ अनुदान आयोग आणि राज्य शासनाच्या निर्देशानुसार ऑनलाईन पद्धतीने बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांवर आधारित परीक्षा आयोजनाची प्रक्रियादेखील विद्यापीठाने यशस्वीपणे पूर्ण केली. सर्व अभ्यासक्रमांवर आधारित बहुपर्यायी प्रश्नसंचांची निर्मिती करणे आणि सुयोग्य तंत्रज्ञानाचा वापर करणे यासंदर्भातील सर्व कृती कोव्हिड-19च्या काळातदेखील विद्यापीठातील सर्व सहकाऱ्यांनी निष्ठेने पूर्ण केल्या. त्यामुळे संपूर्णतः नवीन पद्धतीने ऑनलाईन स्वरूपाच्या एकूण जवळपास दोन लाख विद्यार्थ्यांच्या परीक्षांचे सुरळीत आयोजन शक्य झाले. यामध्ये विद्यापीठाच्या परीक्षा विभाग, नोंदणी विभाग, अध्यापक, विभागीय केंद्रांवरील सहकारी आणि विद्यापीठातील अन्य सर्व सहकारी यांचे अत्यंत मोलाचे योगदान आहे.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या माध्यमातून महाराष्ट्रातील ग्रामीण, शहरी तसेच आदिवासी व दुर्गम भागातील व्यक्तींना शिक्षणाची संधी उपलब्ध झाली आहे. विद्यापीठाच्या एकूण प्रवेशांपैकी बहुसंख्य विद्यार्थी हे ग्रामीण भागातील असल्याने दिसून येते. म्हणजेच 'ज्ञानगंगा घोरोघरी' या बोधवाक्याला अनुसरूनच विद्यापीठाची वाटचाल सुरू आहे.

या अहवाल कालावधीमध्ये विद्यापीठाने अनेक नामवंत शैक्षणिक संस्था, अन्य संस्था यांच्याशी सामंजस्य करार केले आहेत. त्याद्वारे शैक्षणिक साहित्याचे अदान प्रदान, शक्य झाले आहे. तसेच विद्यार्थ्यांना नवनवीन शैक्षणिक संधी देखील उपलब्ध झाल्या आहेत.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या वाटचालीमध्ये विद्यापीठातील अध्यापक, प्रशासकीय अधिकारी व कर्मचारी तसेच विभागीय केंद्रांवरील अध्यापक, अधिकारी आणि कर्मचारी यांचे महत्त्वपूर्ण योगदान आहे. त्याचप्रमाणे, दूर व मुक्त शिक्षण प्रणालीमधील प्रमुख घटक म्हणजे अभ्यासकेंद्रप्रमुख, केंद्रसंयोजक आणि प्रशासकीय कर्मचारी यांचेदेखील उपयुक्त योगदान असते. त्यामुळे या सर्व घटकांचे मी मनःपूर्वक अभिनंदन करतो.

या वार्षिक अहवालाच्या माध्यमातून यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या शैक्षणिक, प्रशासकीय व वित्तीय वाटचालीचा आढावा घेण्यात आला आहे. त्याअंतर्गत विद्याशाखानिहाय शैक्षणिक, संशोधनपर उपक्रमांचादेखील थोडक्यात आढावा सादर केला आहे. सदर वार्षिक अहवाल सर्वांच्या माहितीसाठी आणि अभिप्रायासाठी ठेवण्यात येत आहे.

- प्रा. ई. वायुनंदन
कुलगुरु

विद्यापीठाविषयी.....

स्थापना

जुलै १९८९, महाराष्ट्र विधिमंडळ कायदा क्र. २० अन्वये स्थापित.

संकल्प

‘लोकविद्यापीठ’ होण्याच्या दृष्टीने वाटचाल करणे.

ध्येय

सामान्य माणसांपर्यंत उच्च, तंत्र आणि व्यावसायिक शिक्षण पोहोचविणे, त्यासाठी दूरशिक्षण आणि अत्याधुनिक संज्ञापन तंत्रज्ञानाचा वापर करणे, नवनवीन उपक्रमांद्वारे जास्तीतजास्त लोकांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणणे व विद्यापीठाला लोकविद्यापीठाचा दर्जा प्राप्त करून देणे.

उद्दिष्टे

- जास्तीतजास्त लोकांपर्यंत उच्च, तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण पोहोचविणे.
- समाजातील अप्रगत घटक, ग्रामीण जनतेच्या विशेषतः महिलांच्या शैक्षणिक गरजांसाठी विशेष लक्ष पुरविणे.
- राज्य, संस्था तसेच वैयक्तिक पातळीवर शैक्षणिक अभ्यासक्रमांची सांगड घालणे.
- अत्याधुनिक, शैक्षणिक आणि संज्ञापन तंत्राचा वापर करून नावीन्यपूर्ण, लवचीक अशा मुक्त शिक्षण पद्धतीचा प्रसार करणे.
- निरंतर, प्रौढ शिक्षण व विस्तार शिक्षण पुरविणे, प्रौढांना आधुनिक तंत्रविद्येचे ज्ञान देऊन त्यांच्या कौशल्यात वाढ करणे व बदलत्या तांत्रिक वातावरणाशी जुळवून घेण्याची क्षमता त्यांच्यात निर्माण करणे.
- शिक्षण, भाषा, सामाजिकशास्त्रे, दूरशिक्षण, शैक्षणिक तंत्रज्ञान आणि प्रगत संज्ञापन या क्षेत्रांत पदव्युत्तर पदवी शिक्षण आणि संशोधनाची संधी उपलब्ध करून देणे.

लोकसंवाद सत्र

महात्मा फुले, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, यशवंतराव चव्हाण आणि डॉ. पंजाबराव देशमुख यांच्या स्मृतिप्रीत्यर्थ लोकसंवाद सत्राचे आयोजन. या सत्रांमध्ये महाराष्ट्रातील विविध क्षेत्रांतील तज्ज्ञांचा लोकांशी संवाद.

अध्यासन

- महात्मा गांधी अध्यासन
- सावित्रीबाई फुले अध्यासन
- कुसुमाग्रज अध्यासन
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अध्यासन
- लोककवी वामनदादा कर्डक अध्यासन

आंतरविद्यापीठीय उपक्रम

- अश्वमेध : क्रीडा स्पर्धा
- इंद्रधनुष्य : सांस्कृतिक युवक स्पर्धा
- आविष्कार : संशोधन उत्सव

प्रायोजित वार्षिक पुरस्कार

- विशाखा काव्य पुरस्कार : नवोदित कवींच्या पहिल्या काव्य-संग्रहास
- बाबूराव बागूल पुरस्कार : नवोदित कथाकारांच्या पहिल्या कथासंग्रहास
- रुक्मिणी पुरस्कार : सामाजिक कार्यात विशेष योगदान देणाऱ्या महिलेस
- श्रमसेवा पुरस्कार : समाजातील वंचित व दुर्लक्षित व्यक्तींच्या विकासाकरिता कार्य करणाऱ्या महिलेस / संस्थेस
- ज्ञानदीप पुरस्कार : दूरशिक्षणाच्या क्षेत्रात भरीव योगदान देणाऱ्या व्यक्तीस
- डॉ. पंजाबराव देशमुख स्मृती पुरस्कार : शिक्षणव्यवस्थेमध्ये भरीव योगदान देणाऱ्या व्यक्ती / संस्थेस

पारितोषिके व पुरस्कार

- कॉमनवेलथ ऑफ लर्निंग या संस्थेतर्फे दिला जाणारा Award of Excellence for Institutional Achievement हा प्रतिष्ठेचा पुरस्कार वर्ष २००२ तसेच २०१९ मध्ये प्राप्त.
- भारत सरकारच्या केंद्रीय मनुष्यबळ विकास मंत्रालयातर्फे उच्च शिक्षण संस्थांसाठी दिला जाणारा Swachha Campus Ranking 2019 पुरस्कार प्राप्त.
- जगातील मेगा ओपन युनिव्हर्सिटी यादीत समावेश
- ‘क्वॅलिटी ऑफ लाइफ’ हे प्रतिष्ठेचे पारितोषिक असोसिएशन ऑफ कॉमनवेलथ युनिव्हर्सिटी संस्थेकडून प्राप्त.
- ‘अवॉर्ड ऑफ एक्सलेन्स डिस्टन्स लर्निंग एक्सपिरियन्स’ हे पारितोषिक – कॉमनवेलथ ऑफ लर्निंग, कॅनडा या संस्थेतर्फे दूरशिक्षणाद्वारे पदवी प्राप्त करणाऱ्या आणि ज्याने सामाजिक कारणाकरिता आपल्या शिक्षणाद्वारे योगदान दिले अशा विद्यार्थ्याला देण्यात येते.
- ‘अवॉर्ड ऑफ एक्सलेन्स फॉर इन्स्टिट्यूशनल अचिव्हमेंट इन डिस्टन्स लर्निंग’ हे पारितोषिक कॉमनवेलथ ऑफ लर्निंग, कॅनडा यांच्यातर्फे प्रदान करण्यात आले आहे.
- या पुरस्काराच्या निमित्ताने देण्यात आलेल्या सन्मानपत्रात निवड समितीने आपला अभिप्राय व्यक्त करताना म्हटले आहे की, “..... विद्यापीठाने केवळ मोठ्या प्रमाणात विद्यार्थ्यांना आकर्षित करण्याच्या हेतूनेच नव्हे तर त्यांना टिकाऊ स्वरूपाचे शैक्षणिक पाठबळ देण्यासाठी शैक्षणिक तंत्रज्ञानाचा वापर केला. विद्यापीठाने केवळ एकच एक चाकोरी स्वीकारली नाही; तर विद्यार्थ्यांच्या गरजांनुसार विविध प्रकारच्या सेवा निर्माण केल्या तसेच सुयोग्य अध्ययनशैलीचा आणि शैक्षणिक तंत्रज्ञानाचा विकास केला.”

आमचे करार व भागीदारी

- महाराष्ट्र राज्य पोलीस
- कॉमनवेल्थ एज्युकेशनल मीडिया सेंटर फॉर आशिया, सी.इ.एम.सी.ए., नवी दिल्ली.
- इंडियन आर्मी
- ल्युपिन लि., मुंबई
- महाराष्ट्र नॉलेज कॉर्पोरेशन लिमिटेड (MKCL)
- इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ, नवी दिल्ली
- INFLIBNET, Gandhinagar
- रयत शिक्षण संस्था, सातारा
- NSDL Database Management Ltd., Mumbai
- CDSL Ventures Ltd., Mumbai
- नपाते फाउंडेशन, पुणे
- श्री गुरुजी रुग्णालय, नाशिक
- जनार्दनस्वामी योगाभ्यासी मंडळ, नागपूर

- Maharashtra Prison Department, Government of Maharashtra, Mumbai
- रिहॅबिलिटिएशन कौन्सिल ऑफ इंडिया, दिल्ली
- सिप्ला लि., मुंबई
- वॉकहार्ट लि., मुंबई

व्यावसायिक सदस्यता व संलग्नता

- नॅशनल कौन्सिल फॉर टीचर एज्युकेशन (NCTE)
- कौन्सिल ऑफ आर्किटेक्चर (CoA)
- असोसिएशन ऑफ इंडियन ओपन युनिव्हर्सिटीज (AIOU)
- असोसिएशन ऑफ इंडियन युनिव्हर्सिटीज (AIU)
- दूरशिक्षण ब्युरो (DEB), विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवीदिल्ली
- असोसिएशन ऑफ ऑग्रिकल्चर ओपन युनिव्हर्सिटी
- एशियन असोसिएशन ऑफ ओपन युनिव्हर्सिटीज (AAOU)
- असोसिएशन ऑफ कॉमनवेल्थ युनिव्हर्सिटीज (ACU)

विद्यापीठाचे पदाधिकारी

कुलगुरु

प्रा. ई. वायुनंदन

कुलसचिव

डॉ. दिनेश भोंडे

वित्त अधिकारी

श्री. मगन पाटील (प्रभारी)

विद्याशाखा संचालक

प्रा. नागार्जुन वाडेकर

प्र. संचालक, मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा

प्रा. डॉ. पंडीत पलांडे

संचालक, वाणिज्य व व्यवस्थापनशास्त्र विद्याशाखा

डॉ. कविता साळुंके

प्र. संचालक, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा

डॉ. सुनंदा मोरे

प्र. संचालक, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विद्याशाखा

संचालक

कृषिविज्ञान विद्याशाखा

डॉ. प्रमोद खंदारे

प्र. संचालक, संगणकशास्त्र विद्याशाखा

प्रा. डॉ. राजेंद्र वडनेरे (दि. ३१ जानेवारी २०२१ पर्यंत)

प्रा. डॉ. जयदीप निकम (दि. ०१ फेब्रुवारी २०२१ पासून)

संचालक, निरंतर शिक्षण विद्याशाखा

प्रा. डॉ. जयदीप निकम

प्र. संचालक, आरोग्य विज्ञान विद्याशाखा

प्रा. डॉ. प्रमोद बियाणी

संचालक, शैक्षणिक सेवा विभाग

विद्याशाखा / विभाग / केंद्र / कक्षातील अधिकारी

विद्याशाखा

मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा

डॉ. उमेश राजदेकर, प्र. संचालक, सहयोगी प्राध्यापक
श्री. नागार्जुन वाडेकर, सहायक प्राध्यापक

वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा

डॉ. पंडित पलांडे, संचालक
डॉ. सुरेंद्र पाटोळे, सहायक प्राध्यापक
डॉ. लतिका अजबानी, सहायक प्राध्यापक

शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा

डॉ. कविता साळुंके, सहायक प्राध्यापक
डॉ. संजीवनी महाले, प्र. संचालक व सहयोगी प्राध्यापक
डॉ. विजया पाटील, सहायक प्राध्यापक
श्री. विजयकुमार पाईकराव, सहायक प्राध्यापक
डॉ. दयाराम पवार, सहायक प्राध्यापक
डॉ. सुभाष सोनुने, सहायक प्राध्यापक

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विद्याशाखा

डॉ. सुनंदा मोरे, सहयोगी प्राध्यापक
डॉ. मनोज किल्लेदार, सहयोगी प्राध्यापक
डॉ. चेतना कामळस्कर, सहायक प्राध्यापक

कृषिविज्ञान विद्याशाखा

डॉ. माधुरी सोनवणे, सहायक प्राध्यापक
श्री. राजेंद्र वाघ, सहायक प्राध्यापक

संगणकशास्त्र विद्याशाखा

डॉ. प्रमोद खंदारे, प्र. संचालक व प्राध्यापक
श्री. माधव पळशीकर, सहयोगी प्राध्यापक

निरंतर शिक्षण विद्याशाखा

डॉ. राजेंद्र वडनेरे, प्राध्यापक व संचालक
डॉ. जयदीप निकम, प्राध्यापक
डॉ. ऋचा गुजर, सहायक प्राध्यापक
श्री. राम ठाकर, सहायक प्राध्यापक

आरोग्य विज्ञान विद्याशाखा

डॉ. जयदीप निकम, प्रभारी संचालक व प्राध्यापक
डॉ. अभय पाटील, सहायक प्राध्यापक

शैक्षणिक सेवा विभाग

डॉ. प्रमोद बियाणी, प्राध्यापक व संचालक
डॉ. हेमंत राजगुरू, सहयोगी प्राध्यापक

ग्रंथनिर्मिती केंद्र

श्री. आनंद यादव, निर्मिती अधिकारी
डॉ. रमेश शेकोकार, सहायक संपादक
श्री. नितीन महामुनी, ग्राफिक आर्टिस्ट
श्री. अविनाश भरणे, ग्राफिक आर्टिस्ट

दृक-श्राव्य निर्मिती केंद्र

डॉ. राजेंद्र वडनेरे, प्रभारी प्रमुख
श्री. अभय कुलकर्णी, दृश्य संकलक
श्री. जगदीश कुलकर्णी, तांत्रिक सहायक
श्री. सुनील साळुंके, तांत्रिक सहायक
श्री. गिरीश गवळी, तांत्रिक सहायक
श्री. धनंजय देशमुख, निर्मिती सहायक
श्री. प्रकाश सापनर, निर्मिती सहायक
श्री. प्रशांत कुलकर्णी, कॅमेरामन
श्री. सचिन कटारे, कॅमेरामन

ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्र

डॉ. मधुकर शेवाळे, उपग्रंथपाल व प्रमुख
डॉ. प्रकाश बर्वे, सहायक ग्रंथपाल

नोंदणी कक्ष

डॉ. प्रकाश देशमुख, प्रमुख व सहयोगी प्राध्यापक

विद्यार्थी सेवा विभाग

डॉ. प्रकाश देशमुख, प्र.संचालक
डॉ. प्रवीण घोडेस्वार, सहयोगी प्राध्यापक
श्रीमती शुभांगी देसले, सहायक प्राध्यापक
श्री. गणेश चव्हाण, सहायक कक्ष अधिकारी
श्री. प्रेमनाथ सोनवणे, डाटा प्रोसेसिंग सुपरवायझर

ग्रंथ-भांडार व वितरण कक्ष

सौ. मीना वाडिले, सहायक कुलसचिव

मूल्यमापन विभाग

विद्यार्थी मूल्यमापन तंत्रज्ञान केंद्र

डॉ. सुरेश पाटील, प्र. संचालक व सहयोगी प्राध्यापक
डॉ. सज्जन थूल, सहयोगी प्राध्यापक

परीक्षा कक्ष

श्री. शशिकांत ठाकरे, प्रभारी परीक्षा नियंत्रक
श्री. निखील ताम्हणकर, सहायक कुलसचिव
सौ. तनुजा कुलकर्णी, सहायक कुलसचिव
डॉ. कैलास बोरसे, सहायक कुलसचिव
श्री. रत्नाकर कोठावदे, वरिष्ठ लघुलेखक (उच्च श्रेणी)

प्रशासन विभाग

कुलसचिव कार्यालय

श्री. दिलीप साळुंके, लघुलेखक उच्च श्रेणी
श्री. निरंजन गोसावी, लघुलेखक, उच्च श्रेणी

आस्थापना कक्ष

श्री. विवेक ओक, उपकुलसचिव

श्री. सुनील विभांडीक, सहायक कुलसचिव

सेवा-सुविधा कक्ष / माहिती कक्ष

श्री. उत्तम जाधव, उप कुलसचिव

बांधकाम व देखभाल कक्ष

श्री. किरण हिरे, कनिष्ठ अभियंता

संगणक केंद्र

श्री. अभिजित पाटील, सिस्टीम इंजिनीअर (हार्डवेअर)

श्री. शशिकांत ठाकरे, सिस्टीम अॅनालिस्ट

श्री. राजेंद्र मरकड, प्रोग्रॅमर

श्री. राजेंद्र तळेले, नेटवर्क इंजिनीअर

श्री. प्रदीपकुमार पवार, सॉफ्टवेअर इंजिनीअर

श्री. प्रमोद जावळे, नेटवर्क इंजिनीअर

वित्त विभाग**हिशेब व वेतन कक्ष**

श्री. मगन पाटील, उपकुलसचिव व प्रभारी वित्त अधिकारी

श्री. पी.एच. कुलकर्णी, कक्ष अधिकारी

खरेदी कक्ष

श्रीमती माधुरी चौरै, सहायक कुलसचिव

कुलगुरु कार्यालय**नियोजन व सुमूत्रीकरण केंद्र**

डॉ. हेमंत राजगुरु, प्रभारी नियोजन अधिकारी व सहयोगी प्राध्यापक

विद्यार्थी कल्याण व बहिःशाल शिक्षण सेवा केंद्र व**कुसुमाग्रज अध्यासन**

डॉ. विजया पाटील, प्रभारी प्रमुख व सहयोगी प्राध्यापक

सावित्रीबाई फुले अध्यासन व राष्ट्रीय सेवा योजना

डॉ. प्रवीण घोडेस्वार, प्रमुख व सहयोगी प्राध्यापक

वामनदादा कर्डक अध्यासन

श्री. विजयकुमार पाईकराव, प्रमुख, सहयोगी प्राध्यापक

महात्मा गांधी अध्यासन

डॉ. जयदीप निकम, प्रमुख व प्राध्यापक

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अध्यासन

श्री. नागार्जुन वाडेकर, प्रमुख व सहयोगी प्राध्यापक

अद्ययावत दूरध्वनी क्रमांक**दूरध्वनी कक्षात असलेल्या ई.पी.ए.बी.एक्स.वरील ९ दूरध्वनींचे क्रमांक खालीलप्रमाणे :**

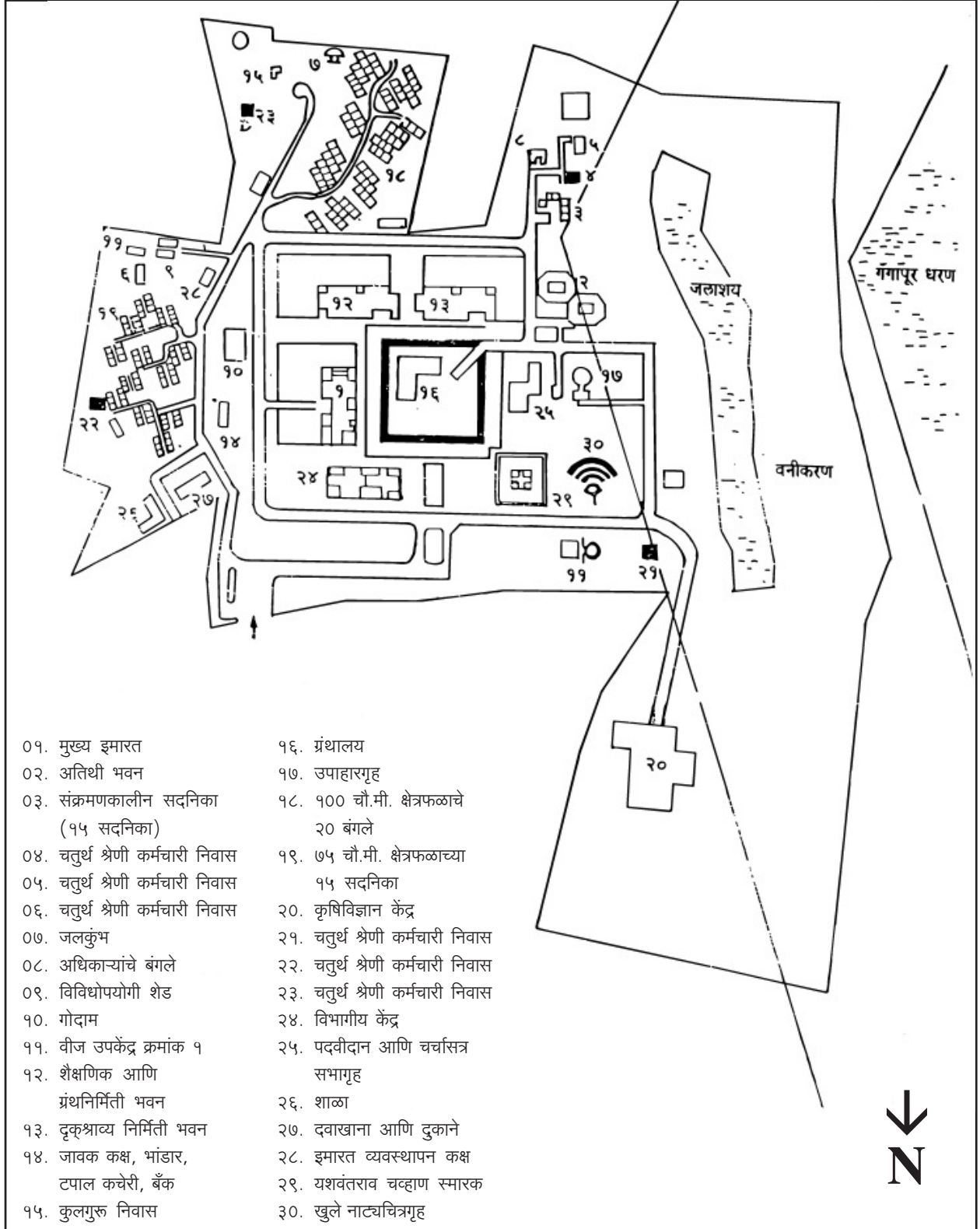
९१ - ०२५३ - २२३१७१४, २२३१७१५, २२३०२२७, २२३०४५९, २२३१४७९, २२३००२४, २२३००२५, २२३००२७, २२३००२८

ई.पी.ए.बी.एक्स. वर एकूण १६२ विस्तारित क्रमांक आहेत.**Website : <http://ycmou.digitaluniversity.ac> & <http://www.ycmou.ac.in>****कार्यालयीन अधिकारी वर्गाचे दूरध्वनी क्रमांक**

पदनाम	दूरध्वनी क्रमांक				
	कार्यालय	निवास	फॅक्स	मोबाईल	ई-मेल
(०१) कुलगुरु	२२३०२२८	---	२२३२२०५	---	vc@ycmou.digitaluniversity.ac
(०२) संचालक, मानव्यविद्या व सा.शास्त्रे वि.	२२३१४७५	२३४२११३	---	---	dir_shu@ycmou.digitaluniversity.ac
(०३) संचालक, वाणिज्य व व्यवस्थापन वि.	२२३१४७७	२२३२६७७	---	---	dir_com@ycmou.digitaluniversity.ac
(०४) संचालक, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा	२२३१४७२	२३६०७४६	---	---	dir_edu@ycmou.digitaluniversity.ac
(०५) संचालक, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा	२२३१४७३	२३७९७०८	---	---	dir_asct@ycmou.digitaluniversity.ac

पदनाम	दूरध्वनी क्रमांक				
	कार्यालय	निवास	फॅक्स	मोबाईल	ई-मेल
(०६) संचालक, कृषिविज्ञान विद्याशाखा	२२३०३४०	२३१६५३१	२२३०६९८	---	dir_agri@ycmou.digitaluniversity.ac
(०७) संचालक, संगणकशास्त्र विद्याशाखा	२२३०७१७	२५१७४९१	---	---	dir_comp@ycmou.digitaluniversity.ac
(०८) संचालक, निरंतर विद्याशाखा	२२३१४८०	२३९५४५९	---	---	dir_cnt@ycmou.digitaluniversity.ac
(०९) संचालक, आरोग्य विज्ञान विद्याशाखा	२२३०७१८	२५७९६२९	---	---	dir_hsc@ycmou.digitaluniversity.ac
(१०) कुलसचिव	२२३०२२९	२५७९६२९	---	९४२२२४७२८६	registrar@ycmou.digitaluniversity.ac
(११) वित्त अधिकारी	२२३००२६	२४१३०८७	---	९४२२२४७२८७	fo@ycmou.digitaluniversity.ac
(१२) प्रमुख, शैक्षणिक सेवा विभाग	२२३००१०	२५८२७४०	---	---	dir_asd@ycmou.digitaluniversity.ac
(१३) व्यवस्थापक, ग्रंथनिर्मिती केंद्र	२२३१४७६	२३४०७७८	---	---	ppc@ycmou.com
(१४) व्यवस्थापक, दृक्-श्राव्य केंद्र	२२३१४८१	२३१५९५०	---	---	---
(१५) सहायक ग्रंथपाल, ग्रंथालय	२२३००३२	२३६१४८३	--	---	larc@ycmou.com
(१६) संचालक, विद्यार्थी सेवा विभाग	२२३१४७८	२५७७९४२	---	९४२२२४७२९१	ssd@ycmou.com
(१७) उपकुलसचिव, नोंदणी कक्ष	२२३०११८	२३४६५६३	---	---	---
(१८) परीक्षा नियंत्रक/संचालक मूल्यमापन वि.	२२३१४७९	२५७४०२१	---	९४२२२४७२९०	coe@ycmou.digitaluniversity.ac
(१९) प्रमुख, पी. ई. आर. सी.	२२३०००९	२३४११०१	---	---	perc_nsk@sancharnet.com
(२०) प्रमुख, संगणक केंद्र	२२३००३१	२५७२३३२	---	---	cc@ycmou.com
(२१) नियोजन अधिकारी	२२३१४७३	--	---	---	---
(२२) विभागीय संचालक, मुंबई	(०२२) २३८७४१८६ २३८२६१३५	(०२२) २६७७२५२१	२३८१३२५६	९८६९५५२७०९	rd_mumbai@ycmou.digitaluniversity.ac
(२३) विभागीय संचालक, औरंगाबाद	(०२४०) २३७१०६६,७७	---	२३७१०८८	९४२२२४७२९३	rd_aurangabad@ycmou.digitaluniversity.ac
(२४) विभागीय संचालक, नांदेड	(०२४६२) २२९९४०	(०२४६२) २५०१२९	२२९९५०	९४२२२४७२९६	rd_nanded@ycmou.digitaluniversity.ac
(२५) विभागीय संचालक, अमरावती	(०७२१) २५३१४४५	----	२५३१४४४	९४२२२४७२९२	rd_amravati@ycmou.digitaluniversity.ac
(२६) विभागीय संचालक, नागपूर	(०७१२) २५५३७२४	(०७१२) २२३८५१४	२५५३७२५	९४२२२४७२९५	rd_nagpur@ycmou.digitaluniversity.ac
(२७) विभागीय संचालक, पुणे	(०२०) ४४९११०७	(०२०) ७२८३१०४	४४५७९१४	९४२२२४७२९८	rd_pune@ycmou.digitaluniversity.ac
(२८) विभागीय संचालक, कोल्हापूर	(०२३१) २६०७०२२	(०२३१) २६५८२६३	२६०७०२३	९४२२२४७२९४	rd_kolhapur@ycmou.digitaluniversity.ac
(२९) विभागीय संचालक, नाशिक	(०२५३) २३१७०६३	(०२५३) २३१२७१७	२५७६७५६	९४२२२४७२९७	rd_nashik@ycmou.digitaluniversity.ac

विद्यापीठाचा परिसर : नकाशा

०१. मुख्य इमारत	१६. ग्रंथालय
०२. अतिथी भवन	१७. उपाहारगृह
०३. संक्रमणकालीन सदनिका (१५ सदनिका)	१८. १०० चौ.मी. क्षेत्रफळाचे २० बंगले
०४. चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी निवास	१९. ७५ चौ.मी. क्षेत्रफळाच्या १५ सदनिका
०५. चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी निवास	२०. कृषिविज्ञान केंद्र
०६. चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी निवास	२१. चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी निवास
०७. जलकुंभ	२२. चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी निवास
०८. अधिकाऱ्यांचे बंगले	२३. चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी निवास
०९. विविधोपयोगी शेड	२४. विभागीय केंद्र
१०. गोदाम	२५. पदवीदान आणि चर्चासत्र सभागृह
११. वीज उपकेंद्र क्रमांक १	२६. शाळा
१२. शैक्षणिक आणि ग्रंथनिर्मिती भवन	२७. दवाखाना आणि दुकाने
१३. दृक्श्राव्य निर्मिती भवन	२८. इमारत व्यवस्थापन कक्ष
१४. जावक कक्ष, भांडार, टपाल कचेरी, बँक	२९. यशवंतराव चव्हाण स्मारक
१५. कुलगुरु निवास	३०. खुले नाट्यचित्रगृह

प्रकरण पहिले

विद्यापीठ अधिकार मंडळे व इतर समित्या

1.1 व्यवस्थापन मंडळ Board of Management

✦ अध्यक्ष ✦

प्रा. ई. वायुनंदन
कुलगुरु, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222

✦ सदस्य ✦

- महाराष्ट्र विधान परिषदेने नियुक्त केलेले एक विधान परिषद सदस्य ●

डॉ. सुधीर तांबे
इंदिरानगर, गल्ली नं. 1
संगमनेर, जि. अहमदनगर - 422 605

- महाराष्ट्र विधानसभेने नियुक्त केलेले दोन विधानसभा सदस्य ●

श्री. सुहास कांदे
7,8,9 सिल्क्हर प्लाझा, कॅनडा कॉर्नर
शरणपूर रोड, नाशिक

श्रीमती सरोज आहिरे
रघुपती हौसिंग सोसायटी, विद्युतभवनजवळ
दत्तमंदिर, नाशिकरोड

- कुलपतींनी नियुक्त केलेले दोन कुलगुरु ●

डॉ. दिलीप म्हैसेकर
कुलगुरु, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक

डॉ. आशिष पातुरकर
कुलगुरु, महाराष्ट्र पशू, मत्स्यविज्ञान विद्यापीठ
नागपूर - 440 006

- कुलपतींनी नियुक्त केलेल्या विविध क्षेत्रांतील पाच व्यक्ती ●

✦ संशोधन ✦

डॉ. सचिन मांडवगणे
विश्वेश्वरय्या नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (अभिमत विद्यापीठ)
साऊथ अंबाझरी रोड, नागपूर - 440 010

✦ उद्योग ✦

श्री. हेमंत अंबासेलकर
38, सावरकरनगर, पोस्ट ऑफिस, विवेकानंदनगर, नागपूर - 440 015

✦ वाणिज्य व व्यवस्थापन ✦

डॉ. अनिल प्रभाकर कुलकर्णी
निलकेत, 10 शिवपार्वती सोसायटी, दूरदर्शन केंद्रासमोर
पौड रोड, पुणे - 411 038

✦ शिक्षण ✦

प्रा. महेंद्र लाया
सेंटर फॉर साउथ एशियन स्टडीज, स्कूल ऑफ इंटरनॅशनल स्टडीज
जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ, नवी दिल्ली

✦ कृषी आणि कृषिउद्योग ✦

श्री. विलास शिंदे
व्यवस्थापकीय संचालक, सह्याद्री फार्मर्स प्रोड्यूसर्स कं. लि.,
गट न. 314/2/1, आडगाव, नाशिक - 422 003

✦ CHAIRMAN ✦

Prof. E. Vayunandan
Vice Chancellor, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open
University, Nashik - 422 222

✦ MEMBERS ✦

- One Member of the Maharashtra Legislative Council ●

Dr. Sudhir Tambe
Indiranagar, Galli No. 1
Sangamber, Dist. Ahmednagar - 422 605

- Two Members of the Maharashtra Legislative Assembly ●

Shri. Suhas Kande
7,8,9, Silver Plaza, Canada Corner
Sharanpur Road, Nashik

Smt. Saroj Aahire
Raghupati Hsg. Soc., Near Vidhut Bhavan
Dattamandir, Nashik Road

- Two Vice-chancellors appointed by the Chancellor ●

Dr. Dilip Mhaisekar
Vice-Chancellor, Maharashtra Health University, Nashik

Dr. Ashish Paturkar
Vice-Chancellor, Maharashtra Animal, Fishery Sciences
University, Nagpur - 440 006

- Five Persons of various field appointed by the Chancellor ●

✦ Research ✦

Dr. Sachin Mandavgane
Visvesvaraya National Institute of Technology (Deemed
University) South Ambazari Road, Nagpur - 440 010

✦ Industry ✦

Shri. Hemant Ambaselkar
38, Savarkarnagar, Post Office, Vivekanandnagar, Nagpur-440015

✦ Commerce ✦

Dr. Anil Prabhakar Kulkarni
Nilket, 10 Shivparvati Soc., In front of Doordarshan Kendra,
Paud Road, Pune - 411 038

✦ Education ✦

Prof. Mahendra Laya
Centre for South Asian Studies, School of International
Studies, Jawaharlal Nehru University, New Delhi

✦ Agriculture & Agro Industry ✦

Shri. Vilas Shinde
Managing Director, Sahyadri Farmers Producer Co. Ltd.,
Gat No. 314/2/1, Adgaon, Nashik - 422 003

1.1 व्यवस्थापन मंडळ Board of Management

- इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठाच्या कुलगुरूंनी नियुक्त केलेले एक प्रतिनिधी •

प्रा. सत्यकाम
प्राध्यापक, हिंदी विद्याशाखा, प्र-कुलगुरू
इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ, मैदानगढी, नवी दिल्ली 110 068

- कुलगुरूंनी आळीपाळीने सेवाज्येष्ठतेनुसार नियुक्त केलेले संचालक •

रिक्त

❖ सदस्य ❖

सचिव (उच्च शिक्षण)

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - 400 032
दूरध्वनी : (022) 22025301

संचालक (उच्च शिक्षण)

(महाराष्ट्र शासन, पुणे यांचे प्रतिनिधी)
शिक्षण विभाग, सेंट्रल बिल्डिंग, पुणे - 411 001
दूरध्वनी : (020) 26122119

सचिव (उद्योग)

महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय विस्तार भवन
मुंबई - 400 032
दूरध्वनी : (022) 22025393, 22027281

संचालक (तंत्रशिक्षण)

महाराष्ट्र शासन, 3, महापालिका मार्ग, धोबी तलाव
मुंबई - 400 001
दूरध्वनी : (022) 22621726

सचिव (कृषी)

महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय विस्तार भवन
मुंबई - 400 032
दूरध्वनी : (022) 22029342, 22025357

संचालक (व्यावसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षण)

महाराष्ट्र शासन, 3, महापालिका मार्ग, धोबी तलाव
मुंबई - 400 001
दूरध्वनी : (022) 22620293

• निमंत्रित •

परीक्षा नियंत्रक

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222
दूरध्वनी : (0253) 2231479

❖ सचिव ❖

डॉ. दिनेश भोंडे

कुलसचिव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222
दूरध्वनी : (0253) 2230229

- One Nominee of the Vice-chancellor IGNOU, New Delhi •

Prof. Satyakam

Professor, SOH, Pro-Vice Chancellor, Indira Gandhi National Open University, Maidan Garhi, New Delhi - 110 068

- One Director appointed by Vice-chancellor by rotation according to the Seniority •

Vacant

❖ MEMBERS ❖

Secretary (Higher Education)

Higher & Technical Education, Govt. of Maharashtra
Mantralaya Annexe, Mumbai - 400 032
Telephone : (022) 22025301

Director (Higher Education)

(Nominee - Govt. of Maharashtra, Pune)
Education Division, Central Building, Pune - 411 001
Telephone : (020) 26122119

Secretary (Industries)

Govt. of Maharashtra, Mantralaya Annexe
Mumbai - 400 032
Telephone : (022) 22025393, 22027281

Director (Technical Education)

Govt. of Maharashtra, 3, Mahapalika Marg, Dhobi Talao
Mumbai - 400 001
Telephone : (022) 22621726

Secretary (Agriculture)

Govt. of Maharashtra, Mantralaya Annexe
Mumbai - 400 032
Telephone : (022) 22029342, 22025357

Director (Vocational Education & Training)

Govt. of Maharashtra, 3, Mahapalika Marg
Dhobi Talao, Mumbai - 400 001
Telephone : (022) 22620293

❖ INVITEE ❖

Controller of Examinations

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University
Nashik - 422 222
Telephone : (0253) 2231479

❖ SECRETARY ❖

Dr. Dinesh Bhonde

Registrar, Yashwantrao Chavan Maharashtra
Open University, Nashik - 422 222
Telephone : (0253) 2230229

1.2 विद्वत परिषद् Academic Council

❖ अध्यक्ष ❖

प्रा. ई. वायुनंदन
कुलगुरु, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222

❖ सदस्य ❖

- विद्वत परिषद्/व्यवस्थापन मंडळाने नियुक्त केलेल्या विविध क्षेत्रांतील विद्यापीठाच्या सेवेत नसलेल्या दहा व्यक्ती •

डॉ. रवींद्र कुलकर्णी

प्र-कुलगुरु, मुंबई विद्यापीठ, म.गांधी रोड
फोर्ट, मुंबई - 400 032

रिक्त

डॉ. मंजुलिका श्रीवास्तव

प्राध्यापक, इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ
मैदान गढी, नवी दिल्ली - 110 068

डॉ. प्रसन्ना देशमुख

प्राचार्य, अनंतराव थोपटे महाविद्यालय
भोर, जि. पुणे - 412 206

डॉ. जे. के. पूरकर

902-ए, एकान्त अपार्टमेंट, गंगाजल नर्सरीजवळ, सावरकरनगर
गंगापूर रोड, नाशिक - 422 013

डॉ. विलास ढोणे

14, समृद्धी नगर, म्हाळसा रोड
वर्धा - 442 001

डॉ. संजय खडककर

छाया, 51ए, बिरला कॉलनी, जठार पेठ, जलाराम मंदिराजवळ
अकोला - 444 005

श्री. दीपक कुलकर्णी

शासकीय तंत्रनिकेतन, सदर, मंगळवारीबाजाराजवळ
नागपूर - 440 001

श्री. शैलेश माळोदे

आकाशवाणी केंद्र, आकाशवाणी टॉवर, विठ्ठल मंदिराजवळ
नरसिंह नगर चौक, नाशिक - 422 013

डॉ. अतुल वाडेगावकर

जनरल मॅनेजर, एम.के.सी.एल., आयसीसी ट्रेड टॉवर, ए-विंग
पाचवा मजला, सेनापती बापट रोड, पुणे - 411 016

❖ CHAIRMAN ❖

Prof. E. Vayunandan

Vice Chancellor, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open
University, Nashik - 422 222

❖ MEMBERS ❖

- Ten Persons who are not employees of the University on the recommendation of A.C./BOM •

Dr. Ravindra Kulkarni

Pro Vice-chancellor, University of Mumbai, M.G. Road
Fort, Mumbai - 400 032

Vacant

Dr. Manjulika Shrivastav

Professor, India Gandhi National Open University
Maidan Garhi, New Delhi - 110 068

Dr. Prasanna Deshmukh

Principal, Anantrao Thopate College
Bhor, Dist. Pune - 412 206

Dr. J. K. Purkar

902 A, Ekaant Apt., Near Gangajal Nursury, Sawarkar Nagar
Gangapur Road, Nashik - 422 013

Dr. Vilas Dhone

14, Samruddhi Nagar, Mhasala Road
Wardha - 442 001

Dr. Sanjay Khadakkar

Chayya, 51A, Birla Colony, Jathar Peth
Near Jalaram Mandir, Akola - 444 005

Shri. Deepak Kulkarni

Government Polytechnic, Sadar
Near Mangalwari Bazar, Nagpur - 440 001

Shri. Shailes Malode

Aakashwani Kendra, Aakashwani Tower, Near Vitthal
Mandir, Narsingh Nagar Chowk, Nashik - 422 013

Dr. Atul Wadegaonkar

Gen. Mangaer, MKCL, ICC Trade Tower, A Wing, 5th Floor
Senapati Bapat Road, Pune - 411 016

1.2 विद्वत् परिषद् Academic Council

● व्यवस्थापन मंडळाने नियुक्त केलेले कार्यकारी संचालक ●

रिक्त

● व्यवस्थापन मंडळाने नियुक्त केलेले विद्याशाखा संचालक ●

संचालक, मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - 422 222 दूरध्वनी : (0253) 2231475

संचालक, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - 422 222 दूरध्वनी : (0253) 2231477

संचालक, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - 422 222 दूरध्वनी : (0253) 2231472

संचालक, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - 422 222 दूरध्वनी : (0253) 2231473

संचालक, कृषिविज्ञान विद्याशाखा

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - 422 222 दूरध्वनी : (0253) 2230340

संचालक, संगणकशास्त्र विद्याशाखा

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - 422 222 दूरध्वनी : (0253) 2230717

संचालक, निरंतर शिक्षण विद्याशाखा

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

नाशिक - 422 222 दूरध्वनी : (0253) 2231480

● कुलगुरूंच्या शिफारशीवरून

व्यवस्थापन मंडळाने नियुक्त केलेले

विद्याशाखा संचालकांव्यतिरिक्त शिक्षक ●

(1) डॉ. विजया पाटील

सहयोगी प्राध्यापक, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा

य. च. म. मुक्त विद्यापीठ, नाशिक - 422 222

(2) डॉ. प्रवीण घोडेस्वार

सहयोगी प्राध्यापक, विद्यार्थी सेवा विभाग

य. च. म. मुक्त विद्यापीठ, नाशिक - 422 222

(3) डॉ. सज्जन थूल

सहयोगी प्राध्यापक, मूल्यमापन विभाग

य. च. म. मुक्त विद्यापीठ, नाशिक - 422 222

(4) डॉ. राम ठाकर

सहायक प्राध्यापक, निरंतर शिक्षण विद्याशाखा

य. च. म. मुक्त विद्यापीठ, नाशिक - 422 222

● Executive Director nominated by BOM ●

Vacant

● Directors of the School nominated by BOM ●

Director, School of Humanities & Social Sciences

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik - 422 222 Telephone : (0253) 2231475

Director, School of Commerce & Management

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik - 422 222 Telephone : (0253) 2231477

Director, School of Education

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik - 422 222 Telephone : (0253) 2231472

Director, School of Science & Technology

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik - 422 222 Telephone : (0253) 2231473

Director, School of Agriculture Sciences

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik - 422 222 Telephone : (0253) 2230340

Director, School of Computer Science

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik - 422 222 Telephone : (0253) 2230717

Director, School of Continuing Education

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik - 422 222 Telephone : (0253) 2231480

● Teachers other than Directors of the School nominated by BOM on the Recommendation of the Vice-Chancellor ●

(1) Dr. Vijaya Patil

Associate Professor, School of Education

Y. C. M. Open University, Nashik - 422 222

(2) Dr. Pravin Ghodeswar

Associate Professor, Student Services Division

Y. C. M. Open University, Nashik - 422 222

(3) Dr. Sajjan Thool

Associate Professor, Evaluation Division

Y. C. M. Open University, Nashik - 422 222

(4) Dr. Ram Thakar

Assistant Professor, School of Continuing Education

Y. C. M. Open University, Nashik - 422 222

1.2 विद्वत परिषद Academic Council

• ग्रंथपाल / प्राध्यापक, ग्रंथालय प्रमुख •

डॉ. मधुकर शेवाळे, उपग्रंथपाल
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222
दूरध्वनी : (0253) 2230032

• कुलगुरूंच्या शिफारशीवरून व्यवस्थापन मंडळाने
नियुक्त केलेले केंद्र / विभाग
संचालक •

डॉ. प्रमोद बियाणी
संचालक, शैक्षणिक सेवा विभाग
य. च. म. मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222

संचालक
विद्यार्थी सेवा विभाग
य. च. म. मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222

❖ सदस्य सचिव ❖

डॉ. दिनेश भोंडे
कुलसचिव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222
दूरध्वनी : (0253) 2230229

• Librarian / Professor Incharge of Library •

Dr. Madhukar Shewale, Deputy Librarian
Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University
Nashik - 422 222
Telephone : (0253) 2230032

• Director of the Centre / Division nominated by
BOM on the Recommendation of the
Vice-Chancellor •

Dr. Pramod Biyani
Director, Academic Services Division
Y. C. M. Open University
Nashik - 422 222

Director
Student Services Division
Y. C. M. Open University
Nashik - 422 222

❖ MEMBER SECRETARY ❖

Dr. Dinesh Bhonde
Registrar, Yashwantrao Chavan Maharashtra
Open University, Nashik - 422 222
Telephone : (0253) 2230229

1.3 नियोजन मंडळ Planning Board

❖ अध्यक्ष ❖

प्रा. ई. वायुनंदन

कुलगुरु, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222

❖ सदस्य ❖

● कुलपतींनी नियुक्त केलेल्या दोन व्यक्ती ●

डॉ. पी. व्ही. रामणा

चेअरमन, आय.टी.एम. ग्रुप, दहावा मजला, प्लॅटिनम
वाशी रेल्वे स्टेशनसमोर, वाशी, नवी मुंबई - 422 075

● व्यवस्थापन मंडळाने नियुक्त केलेले तीन सदस्य ●

डॉ. दिलीप म्हैसेकर

कुलगुरु, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ
दिंडोरी रोड, म्हसळ, नाशिक - 422 013

रिक्त

डॉ. महेंद्र कडू

रामदेवबाबा कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, काटोल रोड
नागपूर - 440 013

● कुलगुरूंनी नियुक्त केलेले एक संचालक ●

डॉ. प्रमोद बियाणी

संचालक, शैक्षणिक सेवा विभाग
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222

● कुलगुरूंनी नियुक्त केलेल्या दोन व्यक्ती ●

डॉ. हेमंत राजगुरू

सहयोगी प्राध्यापक, शैक्षणिक सेवा विभाग
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ,
नाशिक - 422 222

डॉ. संजय चाकणे

प्राचार्य, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय
इंदापूर, जि. पुणे

❖ सदस्य सचिव ❖

डॉ. दिनेश भोंडे

कुलसचिव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222
दूरध्वनी : (0253) 2230229

❖ CHAIRMAN ❖

Prof. E. Vayunandan

Vice Chancellor, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open
University, Nashik - 422 222

❖ MEMBERS ❖

● Two Persons appointed by the Chancellor ●

Dr. P. V. Ramana

Chairman, ITM Group, 10th Floor, Platinum
Opp. Vashi Railway Station, Vashi, Navi Mumbai - 400 075

● Three Members nominated by BOM ●

Dr. Deelip Mhaisekar

Vice-Chancellor, Maharashtra University of Health Science
Dindori Road, Mhasrul, Nashik - 422 013

Vacant

Dr. Mahendra Kadu

Ramdevbaba College of Engineering, Katol Road
Nagpur - 440013

● One Director nominated by the Vice-Chancellor ●

Dr. Pramod Biyani

Director, Academic Services Division
Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University,
Nashik - 422 222

● Two Persons nominated by the Vice-Chancellor ●

Dr. Hemant Rajguru

Associate Professor, Academic Services Division
Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University
Nashik - 422 222

Dr. Sanjay Chakane

Principal, Arts, Commerce & Science College
Indapur, Dist. Pune

❖ MEMBER SECRETARY ❖

Dr. Dinesh Bhonde

Registrar, Yashwantrao Chavan Maharashtra
Open University, Nashik - 422 222
Telephone : (0253) 2230229

1.4 वित्त समिती Finance Committee

❖ अध्यक्ष ❖

प्रा. ई. वायुनंदन
कुलगुरु, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222

❖ सदस्य ❖

- व्यवस्थापन मंडळाने नियुक्त केलेले व्यवस्थापन मंडळाचे दोन सदस्य ●

रिक्त

- व्यवस्थापन मंडळाने नियुक्त केलेले उद्योग, स्वायत्त संस्था, विद्यापीठ किंवा शासन येथील दोन सदस्य ●

(1) डॉ. संजय खडकार
छाया, 51ए, बिरला कॉलनी, जठार पेठ, जलाराम मंदिराजवळ
अकोला - 444 005

(2) सी.ए. विनायक गोविलकर
56, पटेल प्राईड, पाटील लेन, एच.पी.टी. कॉलेज रोड
नाशिक - 422 002
दूरध्वनी : (0253) 2574022

- महाराष्ट्र शासनाने नियुक्त केलेली एक व्यक्ती ●
विभागीय शिक्षण सहसंचालक
उच्च शिक्षण विभाग, पुणे विभागीय कार्यालय
17, डॉ. आंबेडकर रोड, सेंट मॅथ्यू मराठी चर्चच्या बाजूला
लाल देवळासमोर, पहिला मजला, पुणे 411 001
दूरध्वनी : (020) 26125696

❖ सदस्य सचिव ❖

वित्त अधिकारी
श्री. मगन पाटील (प्रभारी वित्त अधिकारी)
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
नाशिक - 422 222
दूरध्वनी : (कार्या.) (0253) 2230026

❖ CHAIRMAN ❖

Prof. E. Vayunandan
Vice Chancellor, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open
University, Nashik - 422 222

❖ MEMBERS ❖

- Two Members of Board of Management Nominated by BOM ●

Vacant

- Two Members in the field of Industry, Autonomous Institution, University or Govt. nominated by BOM ●

(1) Dr. Sanjay Khadkar
Chhaya, 51-A, Birla Colony, Jathar Peth, Near Jalaram Temple,
Akola - 444 005

(2) C.A. Vinayak Govilkar
56, Patel Pride, Patil Lane, H.P.T. College Road
Nashik - 422 002
Telephone : (0253) 2574022

- One Person Nominated by Govt. of Maharashtra ●
Divisional Joint Director
Dept. of Higher Education, Pune Regional Office
17, Dr. Ambedkar Road, Near Saint Mathew Marathi Church
Infront of Lal Mandir, First Floor, Pune - 411 001
Telephone : (020) 26125696

❖ MEMBER SECRETARY ❖

Finance Officer
Shri. Magan Patil (In-charge Finance Officer)
Yashwantrao Chavan Maharashtra
Open University, Nashik - 422 222
Telephone : (0253) 2230026

प्रकरण दुसरे
विविध उपक्रम

२.१ कृषिविज्ञान केंद्र Krishi Vidnyan Kendra

❖ Details of Regular Staff

No.	Name	Educational Qualifications	Designation
1.	Mr. Raosaheb Patil	M.Sc. (Agri.)	Head and Senior Scientist
2.	Mr. Rajaram Patil	M. Tech. (Agri.)	Project Matter Specialist (Agril. Engg.)
3.	Mr. Hemraj Rajput	M.Sc. (Agri.)	Subject Matter Specialist (Horti.)
4.	Dr. Niteen Thoke	M.Sc. (Agri.), Ph.D., NET	Subject Matter Specialist (Agril. Extension)
5.	Dr. Prakash Kadam	M.Sc. (Agri.), Ph.D.	Subject Matter Specialist (Agronomy)
6.	Mrs. Archana Deshmukh	M.Sc. (Home Science)	Subject Matter Specialist (Home Science)
7.	Dr. Shyam Patil	M.V. Sc.	Subject Matter Specialist (Veterinary Science)
8.	Mr. Mangesh Vyavahare	M.Sc. (Agri.)	Program Assistant
9.	Mr. Harshal Kale	M.C.A.	Program Assistant
10.	Mr. Sandeep Bhagwat	M.Sc. (Horti.)	Farm Manager
11.	Mrs. Vanita Rodage	M.A.	Stenographer
12.	Mr. Satish Sakhare	B.A.	Driver
13.	Mr. Rakesh Nikam	B.Sc. (Horti.)	Attendant
14.	Mr. Vinod Bhadake	B.Sc. (Horti.)	Attendant
15.	Mr. Dattu Madhe	Certificate in Gardener Training	Driver

❖ Details of Contractual Staff

No.	Name	Educational Qualifications	Designation
1.	Mr. Akash Lathad	M.Sc. (Agril. Extn.)	Academic Coordinator (Agril. Extn.)

❖ Vision, Mission and Objectives of Krishi Vigyan Kendra

- ◆ Use of improved technology to test the problems of farmers on the field, suggesting improvements and making appropriate changes to them.
- ◆ To train advanced staff in the Department of Agriculture, Non-Governmental Organizations about advanced technology.
- ◆ To provide long-term training to the rural youth in the agricultural supplement industry for self-employment generation.
- ◆ Use of improved varieties and technologies of various crops by conducting preliminary demonstrations on the farmers' fields, reviewing their productivity, information and spreading the technology to the farmers.

❖ Details of Important Activities conducted

Frontline Demonstrations

- ◆ Oilseed Crops: Demonstration of Soybean crop on 10 acres of land including 25 farmers
- ◆ Cereal Crops: Demonstration of Paddy and Finger Millet crops on 20 acres of land including 100 farmers
- ◆ Vegetable Crops: Demonstration of Chickpea crop on 4.4 acres of land including 30 farmers
- ◆ Improved fodder variety Gunwant -1200 seedling to 12 farmers
- ◆ Introduction of CARI Nirbhik 200 birds for backyard layer to 10 tribal families.
- ◆ Introduction of Pure Osmanabadi goats for upgradation of local breed to 5 tribal families
- ◆ Introduction of goat Kids feeding concentrate for growth performance to 8 tribal families
- ◆ Introduction of 25 oyster mushroom cultivation units to 25 tribal women.
- ◆ BBF Planter: BBF Planter for in-situ moisture conservation in Kharif Soybean crop to 15 farmers
- ◆ Vertical conveyor reaper: Merchandised Harvesting of paddy for 10 marginal farmers
- ◆ Mini Thresher for Finger millet: Mini Thresher for Finger millet in to 10 tribal farmers.
- ◆ Tractor Drawn Multicrop Planter: Precision seed and fertilizer placement of Bengal gram in receding moisture demonstrated to 10 farmers
- ◆ Drum stick harvesting tool: Harvesting tool for reduced breakage in twines and pod damage demonstrated to 15 farmers.
- ◆ Introduction of Groundnut Decorticator to 30 farm women.
- ◆ Introduction of Laxmi Sickle to 100 tribal women.
- ◆ Introduction spiral separator (Grain Cleaner) for cleaning the grains to 30 farm women.

On Farm Testing

- ◆ To access the use of urea-DAP briquette technology in pair row planting of Finger Millet
- ◆ T/D Direct Seeder in onion for reducing the cost, Drudgery and crop period in onion cultivation
- ◆ Introduction of Tractor operated pruned Grape Twine mulcher for insitu mulching
- ◆ Assess of Bio fortified Red Rice in daily consumption to overcome the malnutrition (under weight) for the Adolescence girl
- ◆ Use of Ivermectin injections in farm animals to minimize anaemic conditions and subsequent incidence of Thielerosis
- ◆ Introduction of Azolla as a feed in Cross breed animals

❖ **Details of Training / Workshop etc. organised for the Farmers and other state holders**

<i>Training Programmes</i>	<i>Training Numbers</i>	<i>Beneficiary Farmers</i>
Farmers & farm women	70	2455
Rural youths	21	778
Extension functionaries	11	360
Training under Agriculture Skill Council of India	2	39
Vocational Training	9	222
TOTAL	113	3857

❖ **Details of Extension Programmes organised**

Activities	No. of programmes	No. of farmers
Advisory Services (Other than KMAS)	24	733
Diagnostic visits	8	105
Field Day	4	146
Group discussions	1	45
Film Show	0	0
KisanMela	2	167
Exhibition	1	24
Scientists' visit to farmers field	15	334
Farmers visit to KVK	10	372
Farmers' seminar/workshop	8	1038
Method Demonstrations	11	446
Celebration of important days	3	1033
Special day celebration	3	216
Exposure visits	6	293
Soil Health Camp	2	150
Lecture Delivered as Resource Person	18	1023
Total	116	6125

❖ Seedling Production during reporting period

Name of the crop	Name of the variety	Number	Value (Rs.)
Mango	Kesar	19369	1162140
	Ratna	2368	142080
	Sindhu	1117	67020
	Banganpalli	628	37680
	Hapus	246	14760
	Pairi	188	11280
	Dudhpeda	370	22200
	Vanraj	118	7080
	Amrapali	189	11340
Guava	L-49	2175	108750
	Lalit	135	8100
Hybrid Napier	Phule Gunwant	9800	9800
	Phule Jayawant	7500	7500

❖ Laboratory Production / Services

◆ Bio-Fertilizers and Bio-Pesticide Production Lab

Bio Products	Name of the bio-product	Quantity (lit)	Value (Rs.)
Bio Fertilisers	Yash- Rhizo	53	10600
	Yash- Azeto	69	13800
	Yash- PSB	192	38400
	Yash- KMB	182	36400
Bio-pesticide	Yash –Beaveria	135	27000
	Yash- Vertim	70	14000
	Yash – Pacilo	22	4400
Bio-fungicide	Yash- Pseudo	108	21600
	Yash- Bacillus	82	16400
	Yash - Trichoplain	500	100000
	Yash - Tricho triple	68	13600
	Yash-Tricho plus	111	22200
Total		1592	318400

◆ Soil and Water Testing Lab

Sample	No. of Samples	Value (Rs)
Soil	325	130000
Water	08	1200
Total	289	113600

❖ **Personal Achievements : (Qualification, Certification, Awards, Chief Guests, Seminars, Symposia, Conferences, Workshops, Published Work Etc.)**

◆ **Research Paper Publication in National Journal**

Thoke Niteen, Rajaram Patil and Raosaheb Patil : Impact of Greenhouse Production Technology Training on Knowledge of Farmers. *Journal of Extension Education*, Vol. 31 (3), 2019: **6335**

◆ **Staff HRD Training**

Name of the staff	Title of the training	Institute	Mode	Period
Dr. Nteen Jaysing Thoke	International Convention on Perspectives to Face Contemporary Challenges of Agricultural Development	ICAR, New Delhi	Offline	18-19 Feb, 2020
Dr. Nteen Jaysing Thoke	Principles and Practices of BPKP- Natural Farming	ATARI, Pune	Online	29-30 Sept, 2020
Dr. Prakash Keshav Kadam	Use of organic inputs, organic production, standardization and marketing management	CAAST-CSAWM, MPKV, Rahuri	Online	11-15 May, 2020
Dr. Prakash Keshav Kadam	Crop protection from pests and diseases due to climate change.	CAAST-CSAWM, MPKV, Rahuri	Online	17-18 May, 2020

◆ **Certified Trainer in National Skill Qualification Framework**

1. Dr. Niteen Jaysing Thoke recognized as Certified Trainer by Agriculture Skill Council of India conforming to National Skill Qualification Framework Level – 4

२.२ लोकसंवाद सत्र/महोत्सव

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठातर्फे दरवर्षी लोकसंवाद सत्रांचे आयोजन केले जाते. यामध्ये विविध विषयांवर नामवंत विचारवंतांची व्याख्याने आयोजित केली जातात. पुरोगामी महाराष्ट्राच्या जडणघडणीतले शिल्पकार यशवंतराव चव्हाण यांचा स्मृतिदिन (२५ नोव्हेंबर), म. फुले स्मृतिदिन (२८ नोव्हेंबर), डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्मृतिदिन (६ डिसेंबर), डॉ. पंजाबराव देशमुख स्मृतिदिन (२७ डिसेंबर) आणि क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले जयंतीदिन (३ जानेवारी) साजरा करून त्यांना आदरांजली वाहणे हे या लोकसंवाद सत्रांचे उद्दिष्ट आहे. या लोकसंवाद सत्रांतर्गत यशवंतराव चव्हाण स्मृतिव्याख्यान, विशाखा काव्य पुरस्कार वितरण, महात्मा फुले स्मृतिव्याख्यान, रुक्मिणी पुरस्काराचे वितरण, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्मृतिव्याख्यान व बाबूराव बागूल गौरव पुरस्कार वितरण, डॉ. पंजाबराव देशमुख स्मृतिव्याख्यान व डॉ. पंजाबराव देशमुख स्मृती पुरस्कार वितरण, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती व्याख्यान व श्रमसेवा पुरस्कार वितरण असे विविध कार्यक्रम आयोजित करण्यात येतात.

❖ विशाखा काव्य पुरस्कार

कविश्रेष्ठ कुसुमाग्रज यांच्या सन्मानार्थ यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने १९९० पासून 'विशाखा काव्य पुरस्कार' देण्यास प्रारंभ केला आहे. नवोदित कवींच्या प्रतिभेला प्रोत्साहन देणे हे या पुरस्काराचे प्रयोजन आहे. नवोदित कवींच्या पहिल्या प्रकाशित काव्यसंग्रहांतून गुणवत्तेच्या निकषांवर पुरस्कारासाठी तीन काव्यसंग्रहांची निवड करण्यात येते व त्यांना रु. ५०००, रु. ३००० आणि रु. २००० असे पुरस्कार प्रदान करण्यात येतात. पुरस्कारासोबत प्रशस्तिपत्र व सन्मानचिन्ह देऊन कवींचा गौरव करण्यात येतो.

'विशाखा काव्य पुरस्कारा'साठी त्या-त्या वर्षी जानेवारी ते डिसेंबर ह्या कालावधीत प्रकाशित झालेल्या काव्यसंग्रहांचा विचार केला जातो. हे पुरस्कार यशवंतराव चव्हाण स्मृतिव्याख्यानाच्या कार्यक्रमात दिले जातात.

❖ बाबूराव बागूल गौरव पुरस्कार

ज्येष्ठ साहित्यिक श्री. बाबूराव बागूल यांच्या गौरवाप्रीत्यर्थ यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठातर्फे नवोदित कथालेखकांच्या प्रथम प्रकाशित कथासंग्रहास गुणवत्तेच्या निकषावर प्रतिवर्षी पाच हजार रुपयांचा 'बाबूराव बागूल गौरव पुरस्कार' देण्यात येतो. या पुरस्कारासाठी नाशिकच्या 'बाबूराव बागूल गौरव समिती'ने रु. २५००० ची देणगी विद्यापीठास दिलेली आहे. हा पुरस्कार डॉ. आंबेडकर स्मृतिव्याख्यानाच्या कार्यक्रमात दिला जातो.

❖ रुक्मिणी पुरस्कार

महाराष्ट्र राज्यात निश्चित केलेल्या कार्यक्षेत्रात नजीकच्या दहा वर्षांत आपल्या कर्तृत्वाचा ठसा निर्माण करणाऱ्या दशकातील कर्तृत्ववान स्त्रीला रुक्मिणी पुरस्कार दिला जातो. अकरा हजार रुपये रोख, स्मृतिचिन्ह आणि प्रमाणपत्र असे ह्या पुरस्काराचे स्वरूप आहे. हा पुरस्कार ५० वर्षे वयाखालील स्त्रीला पुढील क्षेत्रातील कार्यासाठी देण्यात येतो.

(अ) कृषी, ग्रामीण विकास, पर्यावरण व समाजसेवा

(आ) महिला, बालकल्याण व शिक्षण

(इ) लोककला, लोकसाहित्य, लोकसंस्कृती, कला व क्रीडा

(ई) पत्रकारिता व प्रशासन

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची अभ्यासकेंद्रे, विभागीय केंद्रे आणि महाराष्ट्र राज्यातील विद्यापीठाचे सर्व प्रमुख ह्या पुरस्कारासाठी दशकातील कर्तृत्ववान महिलेची शिफारस करतात.

२.३ अध्यासन

■ सावित्रीबाई फुले अध्यासन

डॉ. प्रवीण घोडेस्वार

प्रमुख, सावित्रीबाई फुले अध्यासन

महाराष्ट्रातल्या स्त्री शिक्षणाच्या व सामाजिक सुधारणा चळवळीचे आद्य प्रवर्तक म्हणजे महात्मा जोतीबा फुले आणि क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले हे दाम्पत्य होय. या सुधारणा चळवळीची गरज आजही संपूर्णतः संपलेली नाही. यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या १८व्या वर्धापनदिनी म्हणजे १ जुलै २००७ रोजी महाराष्ट्र शासनाचे तत्कालीन सार्वजनिक बांधकाममंत्री तथा नाशिक जिल्ह्याचे पालकमंत्री मा. ना. श्री. छगनराव भुजबळ यांच्या हस्ते विद्यापीठाच्या सावित्रीबाई फुले अध्यासनाचे उद्घाटन करण्यात आले.

◆ उद्दिष्टे

- (१) स्त्रीकेंद्रित प्रश्नांच्या निराकरणासाठी समाजाची बौद्धिक सिद्धता करणे.
- (२) स्त्रियांमध्ये नवे जीवनमान निर्माण करून त्यांना रचनात्मक कामांसाठी प्रेरित करणे.
- (३) स्त्रियांचा सामाजिक स्तर उंचविण्यासाठी जाणीवपूर्वक विशेष प्रयत्न करणे.
- (४) सावित्रीबाई फुले यांचे साहित्य उपेक्षित राहिलेले आहे. हे साहित्य प्रकाशित करणे आणि सावित्रीबाई फुलेंच्या साहित्यावर संशोधन करणे.
- (५) सावित्रीबाई फुले यांच्या ग्रंथसंपदेचे महाराष्ट्रात शक्य असेल तेथे प्रदर्शन करणे. त्याचप्रमाणे सभा, मेळावे, मिरवणुका यांत सावित्रीबाईंच्या साहित्याच्या मध्यवर्ती कल्पनेवर आधारित पथनाट्ये, भाषणे, चर्चासत्र, परिसंवाद, इत्यादींचे आयोजन विविध संस्थांच्या सहकार्याने करणे.
- (६) स्त्री जीवनासंदर्भात दृकश्राव्य साधनांची निर्मिती करणे.

- (७) स्त्रियांना उपलब्ध होऊ शकणाऱ्या संधी, त्यांचे हक्क व महिलांविषयक कायद्यांबाबत जागृती निर्माण करणे.
- (८) विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमात सावित्रीबाई फुलेंच्या साहित्याचा समावेश करणे.
- (९) विद्यापीठाद्वारे दरवर्षी सावित्रीबाई महोत्सव आयोजित करणे.
- (१०) देशातल्या व महाराष्ट्रातल्या कर्तृत्वसंपन्न महिलांच्या कार्याविषयी समाजाला अवगत करणे.
- (११) अध्यासनाच्या कार्यक्रमासाठी शासकीय तसेच अशासकीय संस्था, प्रतिष्ठाने यांच्याकडून निधी संकलित करणे.

ही प्रमुख उद्दिष्टे, उद्बोधन, प्रशिक्षण व कृतिपर कार्यक्रमांच्या माध्यमातून पूर्ण करण्यासाठी सावित्रीबाई फुले अध्यासनाची स्थापना करण्यात आली आहे.

◆ तज्ज्ञांसोबत बैठकीचा तपशील Details of Meetings held with Experts

No.	Date of Meeting	Particulars
1	04 Jan 2021	Organised lecture of well known thinker Hari Narke on the topic 'Educationalist Savitribai Phule'.
2	09 March 2021	Organised lecture of journalist Charusheela Kulkarni on the topic 'Women during Covid pandemic'.

◆ Futuristic Planning of the Chair

- Establish / Create FFC (Feminist Films Club)
- Conduct Surveys / Studies on various women's issues.
- Prepare manual for Gender Audit of the university.
- Publish booklets / books / reading material about women achievers.

◆ Details of Important Visitors

i) Hari Narke

Well Known thinker

04th Jan 2021

To interact with chair staff and deliver lecture on account of Savitribai Phule Birth Anniversary.

ii) Charusheela Kulkarni

Journalist – Daily Loksatta

09th March 2020

To interact with chair staff and deliver lecture on account of women's day.

◆ Any other important matters and activities conducted

- 'स्त्रीदास्य मुक्तीचा महानायक' The book is under pipeline. It contains articles about Dr. Ambedkar's contribution towards women empowerment. It is edited by Dr. Praveen Ghodeswar.
- A book highlighting contribution of Thinker, Activist & Professor Pushpa Bhave is under process to publish.

■ कुसुमाग्रज अध्यासन

डॉ. विजया पाटील

प्रमुख, कुसुमाग्रज अध्यासन

नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती

01. Dr Vijaya Patil

(from December 8, 2015)

M.A. (Sociology), M.A.(Distance Edu.) M.Ed. SET, Ph.D.

Associate Professor, School of Education and Head, Centre for Students' Welfare & Extramural Studies and Coordinator, and Kusumagraj Chair

02 Rajesh Sitaram Barve

B. Com.

Assistant

ध्येय, उद्दिष्टे व कार्ये Vision, Mission and Objectives

ध्येय

- ◆ समाजातील सामाजिक व शैक्षणिक कार्याविषयीची दखल घेणे
- ◆ नवोदित प्रतिभावंत साहित्यिकांच्या योगदानाचे परिक्षण

उद्दिष्टे

- ◆ राज्य आणि राष्ट्रीय स्तरावर प्रतिभावान साहित्यिकांना नैपुण्य वाढवण्यासाठी प्रोत्साहन देणे.
- ◆ सामाजिक क्षेत्रात योगदान देणाऱ्या व्यक्तींची ओळख करून देणे.

इतर महत्त्वाच्या घटना किंवा उपक्रम Any other important matters and activities conducted

कविवर्य कुसुमाग्रज ह्यांचा जन्मदिन २७ फेब्रुवारी हा दिवस मराठी भाषा गौरव दिन' म्हणून साजरा केला जातो. विद्यापीठात कुसुमाग्रज अध्यासनाच्यावतीने दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२१ पासून मराठी भाषा सप्ताह साजरा केला जातो.

त्याअनुषंगाने दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२१ रोजी विद्यापीठाच्या ग्रंथालय इमारतीमध्ये ग्रंथप्रदर्शन भरविण्यात आले होते.

सप्ताहअंतर्गत पुढीलप्रमाणे कार्यक्रम ऑनलाईन पद्धतीने आयोजित करण्यात आलेले होते.

दिनांक	प्रमुख वक्ते	विषय
०५.०३.२०२१	प्रा. वेदश्री थिंगळे	मराठी भाषा-इतिहास- कुसुमाग्रजांच्या कविता
	वेळ : सकाळी ११.३०	
०८.०३.२०२१	मिर्झा अस्लम बेग	वऱ्हाडी कवितांचा नजराणा (वऱ्हाडी कवी)
	वेळ : दुपारी ४.००	
०९.०३.२०२१	प्रा. दादासाहेब मोरे	बहुजनांतील बोली आणि साहित्यावरील प्रभाव
	वेळ : दुपारी १२.००	
१०.०३.२०२१	डॉ. दिलीप धोंडगे	तुकोबांच्या अभंगातील भाषासौंदर्य
	वेळ : दुपारी १२.००	

मा. यशवंतराव चव्हाण यांची जयंती दरवर्षी १२ मार्च ह्या दिवशी साजरी करण्यात येते. ह्यावर्षी कुसुमाग्रज अध्यासनाच्यावतीने दिनांक १२.०३.२०२१ रोजी डॉ. भावना पाटोळे, मुंबई यांचे यशवंतरावांचे नेतृत्व या विषयावर ऑनलाईन पद्धतीने व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

लोककवी वामनदादा कर्डक अध्यासन

श्री. विजयकुमार पाईकराव
प्रमुख, लोककवी वामनदादा कर्डक अध्यासन

ध्येय, उद्दिष्टे व कार्ये Vision, Mission and Objectives of Centre

ध्येय-उद्दिष्टे

- वामनदादा कर्डक ह्यांची मुद्रित व मौखिक लोकगीत संपदा संकलित करून अभ्यासक, संशोधकांना संदर्भासाठी उपलब्ध करून देणे.

- वामनदादा कर्डक ह्यांच्या मानवमुक्ती लढ्यातील लोकगीतांविषयी युवक अध्ययनार्थींना प्रेरित करणे
- वामनदादा कर्डक ह्यांच्या मानवमुक्ती लढ्यातील विविधांगी विकास संशोधनात्मक व विस्तारविषयक उपक्रमांचे आयोजन व समन्वय करणे.
- वामनदादा कर्डक ह्यांची लोकगीते, त्यांच्या जीवन कार्यांनंद इत्यादींबाबत वेबसाईटवर माहिती उपलब्ध करून देणे.
- लोककला व लोकगीतांच्या संवर्धनासाठी शिक्षक व प्रशिक्षणाचे आयोजन करणे.

उपक्रम

- अध्ययनार्थींसाठी निबंध, लेख व लोकगीत लेखन स्पर्धा आयोजित करणे.
- अध्ययनार्थींसाठी लोकगीत, भीमगीत गायन स्पर्धा आयोजित करणे.
- वामनदादा कर्डक ह्यांचे विचार, कार्य, जीवन व गीत इत्यादींसंदर्भात दूरशिक्षण परिषद (DEC) अंतर्गत प्रकल्पास छात्रवृत्ती प्रदान करणे.
- वामनदादा कर्डक ह्यांचे विचार व साहित्याचे संकलन व संवर्धन करणे.
- वामनदादा कर्डक दालन.
- अध्ययनार्थींसाठी बुकमार्क, घडीपत्रक, पोस्टर इत्यादींची निर्मिती करणे.
- चर्चासत्र, परिसंवाद, कार्यशाळा, सहविचार सभा इत्यादींचे आयोजन करणे.

तज्ज्ञांसोबत बैठकांची माहिती Details of Meetings held with Experts

अ.क्र.	बैठकीचा दिनांक	तपशील
१	१२ एप्रिल २०२०	दूरदृश्य व्याख्यानसत्र सहविचार-सभा
२	१० मे २०२०	दूरदृश्य परिसंवाद सहविचारसभा
३	२ जानेवारी २०२१	अलौकिक प्रतिभावंत साहित्यिक वामनदादा कर्डक, लेखसंग्रह लेखक सहविचारसभा

भावी धोरण Futuristic Planning of the Chair

- 'अलौकिक प्रतिभावंत साहित्यिक वामनदादा कर्डक' या संपादित लेखसंग्रहाचे कार्य प्रगतिपथावर आहे.

भेटी देण्यासाठी आलेले महत्त्वाचे मान्यवर Details of Important Visitors

१. प्रा. प्रमोद एन.पठारे, नालेगाव अभ्यासकेंद्र ता. वैजापूर. जि. औरंगाबाद. दि. २२ जानेवारी २०२०
२. प्रा. एन.डी.चौधुले, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय ता.पन्हाळा जि.कोल्हापूर दि. ३१ डिसेंबर २०२०
३. प्रा. ए.एस.गोसावी, म्हसावत अभ्यासकेंद्र जि.जळगाव दि. ९ फेब्रुवारी २०२१
४. श्री. सचिन सुधाकर गावंडे, नागसेन नगर, मूर्तिजापूर, जि. अकोला दि. २६ फेब्रुवारी २०२१

इतर महत्त्वाच्या घटना किंवा उपक्रम

- १ दूरदृश्य व्याख्यान सत्र - रेनबो प्रतिष्ठान व डॉ.आंबेडकर प्रेस कौन्सिल महाराष्ट्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
  - १.१ सामाजिक न्यायाचे प्रणेते डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर: व्याख्याते डॉ. विजय वावळे, नाशिक. दि. २३ एप्रिल २०२०
  - १.२ विद्याव्यासंगी प्रज्ञासूर्य डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर : व्याख्याते : प्रा: विजयकुमार पाईकराव, ज्ञानगंगोत्री नाशिक दि. २४ एप्रिल २०२०
  - १.३ सामाजिक योद्धे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, व्याख्याते : प्रा. गजानन बांगर. हिंगोली, दि. २५ एप्रिल २०२०
  - १.४ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शिक्षण विचार, व्याख्याते : श्री. मिलिंद हट्टेकर, यवतमाळ दि. २६ एप्रिल २०२०
- २ आठवणीतील वामनदादा दूरदृश्य परिसंवाद वामनदादा स्मृतिदिन दि.१५ मे २०२०

परिसंवादक

  - २.१ प्रा. अशोक नारादेव, औराद शहाजनी
  - २.२ इंजि. नारायण जाधव, बेलगावकर, बुलढाणा
  - २.३ प्रा. गंगाधर अहिरे, नाशिक
  - २.४ डॉ. शत्रुघ्न जाधव, हिंगोली

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अध्यासन

श्री. नागार्जुन मा. वाडेकर
प्रमुख, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अध्यासन

ध्येय, उद्दिष्टे व कार्ये

ध्येय

- ◆ भारतीय संविधान आधारित समतामूलक समाजनिर्मितीत विद्यापीठाचा सहभाग नोंदविणे.

उद्दिष्टे

- ◆ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार आणि कार्य यासंदर्भात जाणीवजागृती करणे.

कार्ये

- ◆ संशोधन तसेच सर्जनशील आणि नावीन्यपूर्ण शैक्षणिक उपक्रम, कार्यशाळांच्या माध्यमातून महिला आणि युवकांना प्रेरित करणे.

तज्ज्ञांसोबत बैठकांची माहिती

- ◆ कोविड-१९च्या प्रादुर्भावामुळे बैठकांचे आयोजन होऊ शकले नाही.

भावी धोरण

- ◆ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विचार आणि कार्य या विषयावर शैक्षणिक उपक्रम सुरू करणे.

भेटी देण्यासाठी आलेले मान्यवर

- ◆ कोविड-१९च्या प्रादुर्भाव रोखण्यासाठीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार मान्यवरांच्या भेटी होऊ शकलेल्या नाहीत.

इतर महत्त्वाच्या घटना किंवा उपक्रम

- ◆ --

२.४ नियतकालिके

ऑनलाईन संवादपत्रिका

(१) ऑनलाईन 'संवाद अंक' संपादकीय सदस्यांची नावे

- ◆ मुख्य संपादक : मा.प्रा.ई.वायुनंदन, कुलगुरु
- ◆ व्यवस्थापकीय सहयोग : डॉ. दिनेश भोंडे, कुलसचिव
श्री.एम.बी.पाटील, वित्त अधिकारी
- ◆ शैक्षणिक संपादन समिती सदस्य :
डॉ. जयदीप निकम, डॉ.धनंजय माने
प्रा. विजयकुमार पाईकराव, डॉ.भारत मोरे
डॉ. डी.डी.पवार, डॉ. एस.एस.सोनुने
श्री. दत्ता पाटील, डॉ. रोहित कसबे
प्रा. चंद्रकांत तारू, डॉ. शायिन शेख

- ◆ कार्यकारी संपादक : प्रा.विजयकुमार पाईकराव

- ◆ निर्मिती : श्री. आनंद यादव, व्यवस्थापक,
ग्रंथनिर्मिती केंद्र

- ◆ ई-वितरण : श्रीमती भावना भऊरकर, संगणक केंद्र

- ◆ मुखपृष्ठ : श्री. अविनाश भरणे, ग्रंथनिर्मिती केंद्र

- ◆ टंकलेखन : श्री. हर्षवर्धन गावित

- ◆ मुद्रितशोधन : श्री.देविदास जाधव, ग्रंथनिर्मिती केंद्र

- ◆ प्रकाशक : डॉ. दिनेश भोंडे, कुलसचिव

ऑनलाईन संवाद पत्रिकाचे ध्येय, कार्य व उद्दिष्टे**ध्येय**

- ◆ अध्ययनार्थीना प्रासंगिक, शैक्षणिक व जीवनोपयोगी अभ्यासपूरक अध्ययन साहित्य उपलब्ध करून देणे.

कार्य

- ◆ ज्ञानात्मक अध्ययनशील समाजनिर्मितीसाठी अध्ययनार्थीना जीवनोपयोगी अद्ययावत माहिती लेख स्वरूपात दरमहा प्रसिद्ध करून देऊन सर्वांगीण व्यक्तिमत्त्व विकास घडविणे. मुक्त व दूरशिक्षणातील स्वयं-अध्ययन या मूलतत्त्वाची ज्योत नित्यनूतन सनातन स्वरूपात तेवत ठेवणे.

उद्दिष्टे

- ◆ अभ्यासपूरक अद्ययावत माहिती लेखाद्वारे देणे.
- ◆ अध्ययनार्थीना दैनंदिन प्रासंगिक माहिती लेखाद्वारे देणे.
- ◆ अध्ययनार्थीमध्ये स्वयंअध्ययनाची प्रेरणा व जागरूकता निर्माण करणे
- ◆ अध्ययनार्थीमधील एकाकीपण दूर करून त्यांच्यात मुक्त व दूरशिक्षणाबाबत आदर, आस्था व आपलेपणाची भावना विकसित करणे.
- ◆ अध्ययनार्थीना विद्यापीठातील शैक्षणिक उपक्रमांची माहिती देणे.

महत्वाचे उपक्रम

- ◆ कोरोना निर्बंध (Lock Down) काळातील माझी उपक्रम-शीलता; लेख/निबंध लेखन स्पर्धा अध्ययनार्थी, समंत्रक, केंद्र समन्वयक व संचालक ह्यांचेसाठी आयोजित करण्यात आली.

एकूण प्रकाशने

- ◆ कोरानो महामारी काळात घरवास (Lock Down) मुळे केवळ ४ अंक प्रसिद्ध झाले असून त्यामध्ये सुमारे २६ अभ्यासपूरक लेखांचा समावेश आहे.

२.५ आंतरविद्यापीठीय उपक्रम**आविष्कार महोत्सव**

महाराष्ट्राचे राज्यपाल महोदय तथा विद्यापीठांचे कुलपती यांच्यातर्फे राज्यात विद्यापीठ स्तरावर 'आंतरविद्यापीठ संशोधन महोत्सव - आविष्कार' दरवर्षी आयोजित केला जातो. महाविद्यालयीन तसेच विद्यापीठांतील विद्यार्थ्यांच्या संशोधन उपक्रमांसाठीचे हे एक महत्त्वपूर्ण व्यासपीठ आहे. पदवी, पदव्युत्तर, उच्च पदव्युत्तर तसेच शिक्षक संदर्भासाठी सहा ज्ञानशाखांमध्ये हा महोत्सव आयोजित केला जातो.

या महोत्सवामध्ये आपल्या विद्यापीठाचे प्रतिनिधित्व करणारा संघ निवडण्याची प्रक्रिया केली गेली. त्यानुसार विविध विद्याशाखांशी समन्वय साधून इच्छुक उमेदवारांशी संपर्क साधला. अशा सर्व विद्यार्थ्यांमधून प्रत्यक्ष संघनिवडीसाठी सादरीकरणचा कार्यक्रम

शैक्षणिक सेवा विभागाने आयोजित केला. परीक्षकांनी निवडलेल्या स्पर्धकांना पोस्टर रचना, आशय, तसेच प्रत्यक्ष स्पर्धेमध्ये सादरीकरण याबद्दल मार्गदर्शन केले गेले.

२.६ महिला विकास केंद्र

या अहवाल वर्षात महिला विकास केंद्राने विद्यापीठातील महिलांच्या अनेक समस्यांचे व गरजांचे निराकरण केले. महिला सनदेच्या ध्येयधोरणानुसार विविध कार्यक्रमांचे आयोजन केले. या कार्यक्रमांना विद्यापीठातील सर्व कर्मचाऱ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला.

२.७ शिष्यवृत्ती योजना

- (१) अनुसूचित जाती आणि जमातींच्या विद्यार्थ्यांसाठी भारत सरकारच्या शिष्यवृत्ती योजनेची अंमलबजावणी होण्यास प्रारंभ झाला आहे. या संदर्भात तपशील विद्यापीठाच्या <http://ycmou.digitaluniversity.ac> या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.
- (२) शिष्यवृत्ती अर्ज संबंधित विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी आणि प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्या कार्यालयातून निःशुल्क उपलब्ध असतात. अभ्यासकेंद्रांनी ते तेथून प्राप्त करावेत अथवा विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावरूनही हे अर्ज प्राप्त करण्याची सुविधा आहे.
- (३) सर्व विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांना शिष्यवृत्ती संदर्भात आपल्या अभ्यासकेंद्रांना सहकार्य करण्याचे विनंती पत्र पाठविलेले असून त्यासोबत संबंधित जिल्ह्यातील आपल्या सर्व अभ्यासकेंद्रांची यादीही पाठविली आहे. तसेच सोबत शासनाच्या पत्राची प्रतही पाठवली आहे.

राष्ट्रीय सेवा योजना

- (१) महाराष्ट्र शासनाचे राज्य संपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी, उच्च व तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई यांच्या अनुक्रमे १९ जून २००६ व ११ जुलै २००६ च्या आदेशान्वये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठास राष्ट्रीय सेवा योजना (एन.एस.एस.) सुरू करण्यास मान्यता प्राप्त झालेली आहे.
- (२) भारतातील मुक्त विद्यापीठांपैकी केवळ आपल्याच विद्यापीठाला या योजनेत सहभागी होण्याचा सन्मान प्राप्त झाला आहे.
- (३) प्रारंभी आपल्या विद्यापीठास ८०० स्वयंसेवक नोंदणीची संमती देण्यात आली होती, मात्र नंतर ती वाढविण्यात आली. सध्या एकूण १५०० स्वयंसेवकांची परवानगी प्राप्त झालेली आहे.
- (४) प्रत्येक अभ्यासकेंद्रावर नियमित कार्यक्रमासाठी ५० आणि विशेष शिबिरासाठी २५ स्वयंसेवकांची नोंदणी करण्यात येते.

प्रकरण तिसरे
कार्यशाळा, शिबिरे, परिषदा, संमेलने

1. Online Workshop for Capacity Building of Teachers on 'Development of Massive Open Online Courses(MOOCs) for ODL Learners', jointly hosted with CEMCA, New Delhi during 11-13 May 2020.
2. Online FDP - Professional Skills Development and Moral Leadership - Panchgani - 17-22 June 2020.
3. International Yoga Day- 21st June 2020.
4. University Foundation Day - 01st July 2020.
5. NAAC-RUSA Workshop - 13 August 2020 Online.
6. Independence Day - 15 August 2020.
7. Webinar - NEP 2020 - 26 September 2020.
8. Six Days Online Workshop on Research Methodology 29th September to 04th October 2020.
9. National Webinar on Intellectual Property Rights (IPR) on 07th December, 2020.
10. Webinar - NEP 2020 - 24 December, 2020.
11. CEMCA - ZOOM - Open Book Exam. of YCMOU : An Experience. 06-07th January 2021.
12. Republic Day - 26 January 2021.
13. 'Science Week' Program Online - 22nd-28th February, 2021.
14. International Conference in Collaboration with Savitribai Phule Pune University and Bahai Academy, 13th and 14th February, 2021.
15. Online 26th Convocation - 02nd March, 2021.
16. Exposure Visit to IGNOU for NAAC - 02nd and 3rd March 2021.
17. Online Lecture by Mrs. Bhavana Patole on 12th March 2021.
18. ZOOM Meetings :
  - (i) BOE Meeting - 30th June 2020
  - (ii) BOM Meeting - 31st October 2020
  - (iii) Planning Board Meeting - 25th January 2021
  - (iv) Academic Council - 30th January 2021

प्रकरण चौथे

महत्त्वाच्या घटना व मान्यवरांनी दिलेल्या भेटी

एप्रिल २०२० ते मार्च २०२१ : महत्त्वाच्या घटना व उपस्थित प्रमुख मान्यवर

क्रमांक	दिनांक	घटना व उपस्थित मान्यवर
1.	01st July 2020	University Foundation Day
2.	26 January 2021	Republic Day
3.	15 August 2020	Independence Day

प्रकरण पाचवे शैक्षणिक, प्रशासकीय, तांत्रिक कामगिरी व उपलब्धी

5.1 मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा School of Humanities and Social Sciences

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

No.	Name	Qualification	Designation
1	Mr. Nagarjun Wadekar	M.A. NET, SET	I/C Director, Associate Professor
2	Dr. Parveen Ghodeswar	M.A, NET, SET, Ph.D,	Associate Professor
3	Mrs. Hemlata Vasanttrao Nikam	M.A. , MSCIT.	Assistant
4	Shri. Gorakh Sitaram Pawar	M.A.	Peon

❖ अस्थायी कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Contractual Staff

No.	Name	Qualification	Designation
1	Mr. Chandrakant Taru	M.A., NET	Academic Coordinator
2	Dr. Rohit Kasbe	MCJ, SET, Ph.D.	Academic Coordinator
3	Dr. Sunil Gavande	M.A., Ph.D, PDF.	Academic Coordinator
4	Dr. Sushil S. Kamble	M.A., M.Phil., Ph.D, SET	Academic Coordinator
5	Mr. Rajendra K. Sormare	M.A., SET	Academic Coordinator

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

Establishment

- 1989 by Act XX of the Maharashtra State Assembly.
- Degrees recognised by the University Grants Commission (UGC)

Vision

- To become the 'mass versity'.

Motto

- Knowledge to every home.

Thrust

- Reaching the unreached through innovative applications of technology-supported Distance Education.

❖ भविष्यकालीन योजना Futuristic Planning of the School

- The School plans to develop diverse courses ranging from certificate to Ph.D.
- The School plans to use the latest advances in information & communication technologies to impart its course content.

5.2 वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा School of Commerce and Management

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

<i>No.</i>	<i>Name</i>	<i>Qualification</i>	<i>Designation</i>
1	Dr. Pandit Palande	M.Com., Ph.D.	Director
2	Dr. Surendra Patole	MBA, Ph.D.	Assistant Professor
3	Dr. Latika Gaikwad	M.Com., MBA, GDC&A, Ph.D.	Assistant Professor
4	Shri. Paresh Shiurkar	B.Com.	Senior Assistant

❖ अस्थायी कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Contractual Staff

<i>No.</i>	<i>Name</i>	<i>Qualification</i>	<i>Designation</i>
1	Shri. Hattimbire Dayanand	MBA	Academic Coordinator
2	Dr. Chaudhari Nusrat R.	MBA, Ph.D.	Academic Coordinator
3	Shri. Ashok Sabale	B.Com	Assistant

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

- To achieve excellent standards of quality education in Commerce & Management, related knowledge by keeping pace with rapid changes in technologies.
- To create required manpower of global standard with capabilities of accepting new challenges.
- To develop degree, postgraduate and research level program for creating professional manpower required by the present competitive world.
- To help practicing managers to become more effective decision makers in their fields by updating their knowledge and managerial skills.

- To establish, linkages with educational industries to share experience and knowledge.
- To offer enriching learning experiences to aspiring managers and to enable them to realize their full potential.
- To ensure that students serve as agents of continuous improvement and change.
- To encourage entrepreneurship and service orientation.
- To extend the frontiers of knowledge in management through research.
- To enable student develop their skills of critical analysis, logical thinking and creative imagination.

❖ लेखक / संपादक / सल्लागार समिती / विद्याशाखा परिषद यांच्या बैठकांची माहिती Details of Meetings held with Writers / Editors / Developers / PAC / School Council etc.

❖ Details of the Faculty Development

	Name : Dr. Surendra Patole	
	Publications:	<p>Paper 1-Women Empowerment Principles and Scenario published in INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH a blind Peer Reviewed biannual journal Volume 10(1)July -2020 ISSN – 2231-6124 Impact Factor SJIF 2020(7.551)</p> <p>Paper 2-: Emergence of Blended Academia during Covid-19 Pandemic and its impact on Soft Skill Development in Students: A Study among the secondary school teachers in Nashik City. Published in Mukt Shabd Journal UGC Care Group – I Journal Volume – IX, June 2020 ISSN No : 2347-3150</p> <p>Paper 3- A Study of Understanding about Intellectual Property Rights(IPRs) with reference to copy right and patent published in VIDYAWARTA, Peer Reviewed international Referred Research Journal, Government of Maharashtra, Special issue – 1, ISSN : 2319 9318</p>
	Participation	<p>1) Participated in National Seminar on Intellectual Property Rights conducted by YCMOU on 7th December 2020 online.</p> <p>2) Participated in Two day multidisciplinary National E Conference on COVID-19 and Indian Economy organized by PG Dept of Commerce SNTD Womens University Mumbai on 15-16 September</p>

	2020 3) Delivered lecture on Research Methodology for M Com students organized by Dept of Commerce, Sonopant Dandekar College, Palghar on 15/02/2020
--	---

❖ **विद्यार्थ्यांसाठी संशोधक मार्गदर्शक म्हणून मान्यताप्राप्त सदस्यांची यादी**
Approved list of Faculty members as Research Guide for
PGRP / M.Phil./Ph.D. Students

Name of Guide मार्गदर्शकाचे नाव	Subject (s) विषय	PGRP/ M.Phil./ Ph.D. पी.जी.आर.पी./एम.फिल./पीएच.डी.
Dr. Surendra Patole	Distance Education	Ph.D.
Dr. Latika Gaikwad	Commerce	Ph.D.

5.3 **वास्तुकला, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा School of Architecture,
Science and Technology**

❖ **नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff**

S.No.	Name	Qualification	Designation
1	Dr. Sunanda More	B.E. (Electronics), M.Sc. (Sub. Communication – Electronics) MSCIT, M.B.A. (Human Resource Management) Ph.D. (Distance Education)	Director (I/C) and Associate Professor
2	Dr. Manoj Killedar	B.E. (Electrical Engineering: Electronics & Power) M.Tech. (Electric Drives & Machines) Ph.D. (Distance Education)	Associate Professor
3	Mrs. Chetana Kamlaskar	B.E. (Electronics) M.Tech (Communication) Ph.D. (E&TC)	Assistant Professor
4	Mr. SuhasParnaik	B.Com.	Assistant
5	Mr. Pankaj Borade	B.A., MSCIT	Peon

❖ अस्थायी कर्मचार्यांची माहिती Details of Contractual Staff

Sr.No.	Name	Qualification	Designation
1.	Kadam Tejaswi Valu	B.Sc. (Statistics) M.Sc. (Mathematics) B.Sc.(Mathematics) SET (Mathematical Sciences)	Academic Coordinator from 12.10.2018
2.	Patil Sadhana Amrut	B.Sc. (Statistics) M.Sc. (Statistics)	Academic Coordinator from 12.11.2018
4.	Shweta Mahendra More	M.Sc.(Biotechnology) B.Ed., Pursuing Ph.D.	Academic Coordinator from 03.01.2020
5.	Bharati Nivrutti Kolhe	M.Sc. (Physics) SET (Physics)	Academic Coordinator from 06.01.2020
7.	Amol Rajendra Pund	M.Sc. (Zoology) NET (JRF), SET	Academic Coordinator from 06.01.2020
8.	Sachin Sanjay Jangam	M.Sc. Zoology	Academic Coordinator from 06.01.2020
9.	Nirbhavane Ashutosh Madhav	M.Sc. (Zoology) NET (JRF)	Academic Coordinator from 13.01.2020
10.	Sweta Dipakraj Kapade	M.Sc. (Physics) B.Ed. JRF NET(Physics) Pursuing Ph.D	Academic Coordinator from 13.01.2020
11.	Dr. Bharat Pralhad More	M.Sc. (Chemistry) M.Phil Ph.D., M.Ed., LLB	Academic Coordinator from 13.01.2020
13.	Chandrashila Chandrasekhar Gaikwad	M.Sc. (Botany) B.Ed. Persuing Ph.D in EVS	Academic Coordinator from 20.02.2020

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

VISION

The School of Architecture, Science and Technology will offer educational services in Science and Technology discipline using such operational and Academic principles that optimize:

- Academic Quality
- Relevance to present needs of Industry, Society and Learners.
- Time Quality
- Cost-effectiveness for learners and the University.

MISSION

- Quality Education, with cost effectiveness, anywhere, anytime!

- ❖ **विद्याशाखेची/ विभागाची/ केंद्राची पुढील व नवीन प्रवेशासाठी सुरु केलेले शिक्षणक्रम Academic Programmes on offer (fresh and further admissions) by the School/ Div/ Center during reporting year**

SN.	Name of Programme and its launching month & year शिक्षणक्रमाचे नाव आणि सुरु करण्याचा महिना व वर्ष	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme level (Certificate, Dip, UG, PG, Post Graduate, Research)
1.	T101: Diploma in Essential Skills (Learn & Earn) {2019 Pattern}	1 year	General	Dip
2.	T105: Post Graduate Diploma in Statistics {2019 Pattern}	1 year	General	Post Graduate Dip
3.	V92: B.Sc. (Phy, Che, Maths) {2015 Pattern}	3 years	General	UG
4.	V58: M.Sc. (Environmental Science) {2015 Pattern}	2 years	General	PG
5.	R91: Ph.D. (Chemistry) {2019 Pattern}	3 years	General	Research
6.	R92: Ph.D. (Environmental Science) {2019 Pattern}	3 years	General	Research
7.	R41: Ph.D. (Geology) {2019 Pattern}	3 years	General	Research

- ❖ **अहवाल वर्षात नवीन किंवा सुधारित केलेले शिक्षणक्रम New Academic Programmes Designed in this reporting year**

SN.	New Restructured Programme and its launching month & year नवीन सुधारित शिक्षणक्रमाचे नाव आणि सुरु होण्याचे दिनांक	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme level (Certificate, Dip, UG, PG, Post Graduate, Research)
1	V130: M Sc (Mathematics) {2021Pattern} (Restructured V57 & SLM development in process) New Launch from July 2021	2 years	General	Post Graduate
2	V137: Diploma in Statistics {2021Pattern} (Restructured T105) New Launch from July 2021	1 year	General	Diploma

3	V131: M.Sc. (Physics) {2021 Pattern} New Launch from July 2021	2 years	General	Post Graduate
4	V132: M.Sc. (Chemistry) {2021 Pattern} New Launch from July 2021	2 years	General	Post Graduate
5	V133: M.Sc. (Zoology) {2021 Pattern} New Launch from July 2021	2 years	General	Post Graduate
6	V134: M.Sc. (Botany) {2021 Pattern} New Launch from July 2021	2 years	General	Post Graduate
7	V136: M.Sc. (Environmental Science) {2021 Pattern} (Restructured V58 & SLM development in process) New Launch from July 2021	2 years	General	Post Graduate
8	V135: Diploma in Environmental Science {2021 Pattern} New Launch from July 2021	1 year	General	Diploma

❖ **Details of the Study Material/ electronic content/ Syllabus etc developed in this reporting year**

SN	Programme/Course Name	Type of Developed Content	Total No
1	V130: M Sc. (Mathematics) {2021 Pattern} (Restructured)	SIM in eBook format	Total 6 eBooks for following Courses: <ul style="list-style-type: none"> • S25013: Ordinary Differential Equations • S25015: Numerical Analysis • S25021: Measure and Integration Theory • S25022: Linear Algebra • S25024: Number Theory • S25025: Integral Transforms

2	V136: M.Sc. (Environmental Science) {2021 Pattern} (Restructured V58 & SLM development in process) New Launch from July 2021	Syllabus designed and developed	Sem 1 to 4 for 16 Courses
3	V135: Diploma in Environmental Science {2021 Pattern} New Launch from July 2021	Syllabus designed and developed	Sem 1 to 2 for 08 Courses
4	V137: Diploma in Statistics {2021 Pattern} (Restructured T105) New Launch from July 2021	Syllabus designed and developed	Sem 1 to 2 for 08 Courses
5	R91: Ph.D. (Chemistry) {2019 Pattern}	Syllabus designed and developed	03 Courses of Coursework
6	R92: Ph.D. (Environmental Science) {2019 Pattern}	Syllabus designed and developed	03 Courses of Coursework
7	R41: Ph.D. (Geology) {2019 Pattern}	Syllabus designed and developed	03 Courses of Coursework
8	Environmental Science and Environmental Biology	SIM in eBook format	1
9	Environmental Education, Policies and Legislation	SIM in eBook format	1
10	Lab Activities on Course 1, Course2, Course3	SIM in eBook format	1
11	Instrumentation and Lab Techniques	SIM in eBook format	1
12	Statistical Approaches and Modelling in Environmental Sciences	SIM in eBook format	1
13	Science Programmes	YouTube Video Lectures	07
14	V92: B.Sc. (PCM)	Audio Lectures	18
		S34121: Physics 01	1. Gravitation
			2. Oscillations
		S34221: Physics 02	1. Electrostatics Lecture 01
			2. Electrostatics Lecture 02
			3. Electric Potential Lecture 01

			4. Electric Potential Lecture 02
			5. Dielectrics
			6. Magnetostatics
			7. Introduction Of Magnetism
			8. Electromagnetic Induction
			9. Electrical Safety Systems & Devices
			10. Electromagnetic Waves
		S34421: Physics 04	1. Superposition of SHM
			2. Interference In Thin Film
			3. Wave Optics & Interference Of Light
			4. Fraunhofer's Diffraction Of Light
			5. Fresnel's Diffraction
			6. Polarization Of Light
15	V58: M.Sc. (EVS)	Audio Lectures	58
		S27011: Environment Science and Ecology	1. Background and scope of environmental science.
			2. Concepts of habitat, ecological succession and types.
			3. Ecosystem concept, structure and function.
			4. Levels of organization in nature.
			5. Ecological Energetic
			6. Global and national issue
			7. Human impact on environment and its consequences
			8. Population ecology
			9. Community ecology
		S27012: Environmental Engineering	1. Water Treatment Plant
			2. Water Demand And Population Forecasting

			3. Flow Measurement And Variation
			4. Flow Measurement And Variation
			5. Protection Of Source
			6. Method Of Intake
			8. Unit Operation And Unit Process In Water Treatment
			8. Unit Operation In Water Treatment
			9. Water Treatment 1
			10 Water Treatment 2
			11. Sedimentation
			12. Disinfection
			13 Waste Water Treatment
			14 Waste Water Treatment 2
			15 Preliminary And Primary Treatment
			16 Secondary Treatment Or Biological Treatment
			17 Bio Digester
			18 Tertiary & Advanced Waste Water Treatment
			19. Carbon Adsorption
			20 Phosphorous Removal From Waste Water
			21 Nitrogen Removal From Waste Water
			22. Use Of Treated Waste Water
		S27013: Natural Resources and their Conservation	1. Wildlife Conservation Strategies
			2. Natural Resources, Uses & Values
			3. Biodiversity, its value, life support system for man
			4. Types of Biodiversity,

			Biodiversity in India
			5. Biodiversity Hot Spot
			6. Wildlife Categories
		S27021: Pollution and Health Hazards	1. Introduction on Environmental Pollution
			2. Environmental Hazards
			3. Air Pollution and Health Hazards
			4. Water Pollution and Health Hazards
			5. Radioactivity, Types, Sources, and Hazards
		S27023: Environmental Pollution and Control	1. Environmental Pollution
			2. Sources of Air Pollution
			3. Sources of Soil Pollution
			4. Sources of Water Pollution
		S27041: Environmental Education, Policies and Legislation	1. Environmental Education
			2. Environmental Policy
			3. Case Study-Silent Valley
			4. Sardar Sarovar and Tehri Dam
			5. Pollution trading
		S27042: Environment Management- Land, Soil and Water	1. Classification of Land by Topography and Climate
			2. Classification of Land by Soil
			3. Land Degradation
			4. Methods of Soil Conservation
			5. Exploration and Exploitation of water Resources, Concept of Water Balance
			6. Surface and Ground Water

			Classification
			7. Quality of Irrigation Water
16	T105: Post Graduate Diploma in Statistics	Video Lectures	13
		DSS013: Fundamentals of Statistics	1. Fundamentals of Statistics Lecture 1
			2. Fundamentals of Statistics Lecture 2
			3. Fundamentals of Statistics Lecture 3
		DSS014: Excel Application in Statistics	1. Addition
			2. Substraction
			3. Multiplication
			4. Division
			5. Use of Functions in Excel
			6. Absolute Value and Sign of the Numbers
			7. GCD and LCM of the Numbers
			8. Power and Square Root of the numbers
			9. Line Chart
			10. Column and Bar Chart
17	V92: B.Sc.(PCM)	Video Lectures	05
		S34221: Physics 02	1. Vector Analysis
		S41441: Mathematics 04	1. Cartesian Product and Functions
			2. Binary Operations
			3. Associative and Distributive Operations
			4. Complex Numbers
18	V58: M.Sc.(EVS)	Video Lectures	02
		S27021: Pollution and Health Hazards	1. Natural Hazards
		S27042: Environmental Management-Land, Soil and Water	1. Use of Remote Sensing in Water Management

❖ **लेखक / संपादक / सल्लागार समिती / विद्याशाखा परिषद यांच्या बैठकांची माहिती Details of Meetings held with Writers/ Editors/ Developers/ PAC/ School Council etc**

1. The Meeting of “Programme Advisory committee (PAC)” of M.Sc. (Environmental Science) was held online On Zoom Platform at 11.45 am to 1:30 pm on 8-December-2020 to finalize and approve proposed detail syllabus And Finalization of writer Editor For Diploma in Environmental Science and M.Sc. Environmental Science
2. The Meeting of “School Council of School of AST”: was held online on Zoom Platform at 02.10 pm on 29-December-2020 to finalize and approve proposed detail agenda of the School
3. The Meeting of “School Council of School of AST”: was held in the School at 02.30 pm on 21-January-2021 to co-opt 5 external members according to subsection (f) of Statute 6 (4 of 1992) of YCMOU
4. The Meeting of “Programme Advisory committee (PAC)” of B.Sc. BCZ(Botany, Chemistry, Zoology) was held online On Zoom Platform at 02.30 pm to 4.30 pm on 28-January-2021 to finalize and approve proposed detail syllabus And Finalization of writer Editor For B.Sc. (BCZ)

❖ **भावी धोरण Futuristic Planning of the School/ Div/ Centre**

1. To design and develop Learning material for M.Sc. (Physics) programme.
2. To design and develop Learning material for M.Sc. (Chemistry) programme.
3. To design and develop Learning material for M.Sc. (Botany) programme.
4. To design and develop Learning material for M.Sc. (Zoology) programme.

❖ **Details of Faculty Development**

SN	Name of Faculty: Dr. Sunanda A More	Description
(i)	Additional qualification acquired	-
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	
	Content Editing of Books published by YCMOU	
(iii)	Participation in conferences/	1. Participated in YCMOU NAAC Assessment &

SN	Name of Faculty: Dr. Sunanda A More	Description
	workshop/ training/ orientation programmes	<p>Accreditation Web Based Training program in collaboration with RUSA, Mumbai conducted on 13.08.2020.</p> <p>2. Actively participated in 3 days Online Workshop for Capacity Building of Teachers on <i>Development of Massive Online Open Courses (MOOCs) for ODL Learners</i>, jointly organized by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik and Commonwealth Educational Media Centre for Asia (CEMCA), New Delhi during 11th-13th May 2020.</p> <p>3. Participated in 5 days Online Faculty Development Prog on “ Evolution from Offline to Online Teaching” organized by Satish Pradhan Dnyansadhana College Thane in association with Deptt of Information Technology Mumbai University & YCMOU Regional Center Mumbai during 30th May to 3rd Jun 2020</p>
(iv)	Research project(s) undertaken/completed	Research project on “Collection, Preservation and Study of Insect Diversity in Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik” undertaken by the School Coordinators from Life Science
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	<p>1. Organized and participated in online Science week celebration lecture series, for 5 days, during 22nd - 28th Feb 2021 – 05 nos</p> <p>2. Organized jointly with Nashik Science Forum, online Science Day Celebration lecture on 28th Feb 2021</p> <p>3. Organized meetings of School Council</p> <p>4. Organized meeting of Doctoral Research Committee</p> <p>5. Organized meeting of Prog Advisory Committee</p> <p>6. Organized meetings of internal school staff</p>
(vi)	Award/ Honor received	Member of CIQA Committee nominated by Hon. V.C. on 16 th Sep 2020 for the period of 2 years

SN	Name of Faculty: Dr. Manoj Killedar	Description
(i)	Additional qualification acquired	-
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-
	Content Editing of Books published by YCMOU	
(iii)	Participation in conferences/	Participated in online workshop organised from

SN	Name of Faculty: Dr. Manoj Killedar	Description
	workshop/ training/ orientation programmes	11th to 13th May, 2020 by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik in Collaboration of CEMCA on “Online Capacity Building of Teaching and Academic Staff On Development of MOOCs for ODL Learners”
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	-
(vi)	Award/ Honor received	-

SN	Name of Faculty: Dr. Chetana Kamlaskar	Description
(i)	Additional qualification acquired	
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	Paper title: ‘Multimodal System Framework for Feature Level Fusion Based on CCA with SVM Classifier’, presented in 2020 IEEE - HYDCON‘ International Conference on Engineering in 4th Industrial Revolution’ during 11 – 12 September 2020 [INSPEC Accession Number: 20132629, doi: 10.1109/HYDCON48903.2020.9242785, IEEE Publisher]
i.	<i>Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc</i> [Book publication by YCMOU]	Content editing done for Unit 7 Course Code – DIS 202 Course Name –Electronic Devices, Theory Content editing done for Lab Book: Practical 9 to 16 Course Code – DIS 205 Course Name - Lab: Electronic Devices
ii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	1. Successfully completed, National level One Week Online Faculty Development Program on “LaTeX”, organised in association with Spoken Tutorial Project, IIT Bombay, funded by National Mission on Education through ICT, MHRD, Govt. of India, and remotely organised by Department of Production Engineering, AISSMS CoE, Pune. 2. Successfully completed, One Week Online FDP on ‘Signal, Image & Video Processing: A Practical Approach (SIVPAPA-2020)’ under Technical Education Quality Improvement Program (TEQIP-III), organized by Department of E & TC Engineering, Government College of Engineering, Karad, during May 26-30, 2020. 3. Successfully completed, three day Online Capacity Building of Teaching and Academic Staff of YCMOU on “Development of MOOCs for ODL Learners” organized by

		<p>Commonwealth Educational Media Centre for Asia (CEMCA) and Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University (YCMOU) from 11th -13th May 2020.</p> <p>4. Successfully completed, One Week National Online Faculty Development Program on 'ICT Tools for Effective Teaching Learning', during 11th to 16th May 2020, organized by School of Mathematical Sciences, SRTMU, Nanded.</p> <p>5. Successfully completed, Two Week AICTE sponsored FDP on 'Insights into Intelligent Automation, Machine Learning and Data Science: Foundation of Data Science', organized by during 19th Oct 2020 to 31st Oct 2020, S.P.I.T. Mumbai.</p> <p>6. Successfully completed, AICTE Sponsored Two Week FDP on "Insights into Intelligent Automation, Machine Learning and Data Science: Data Science and Its Applications" during 7th Dec 2020 to 19th Dec 2020 conducted by SPIT, Mumbai.</p> <p>7. Participated and attended a Science week series organized by School of Architecture, Science and Technology, during 22nd - 28th Feb 2021.</p> <p>8. Attended 26th Convocation programme of our university scheduled on Tuesday, 02 March 2021 at 12.00 pm by online mode</p> <p>9. YCMOU NAAC Assessment & Accreditation in collaboration with in collaboration with RUSA, Mumbai conducted Web Based Training program on 13.08.2020.</p> <p>10. Attended an online Lecture by Dr Bhavana Patole on the occasion of Yashwantrao Chavan's birthday, 12th Mar 2021</p> <p>11. Attended Webinar on National Education Policy (NEP) 2020, 26th September 2020 (Saturday).</p>
iii.	Research project(s) undertaken/ completed	-

SN	Name of Contractual Faculty: Miss. Kadam Tejaswi V.	Description
i.	Additional qualification acquired	
ii.	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	
iii.	Authored eBook published by YCMOU	
iv.	Compiled OERs form SLM eBooks	-

	for the 05 courses of the Programme T105: Post Graduate Diploma in Statistics published by YCMOU	
v.	Participation in conferences/workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Participated in online workshop organised from 11th to 13th May, 2020 by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik in Collaboration of CEMCA on “Online Capacity Building of Teaching and Academic Staff On Development of MOOCs for ODL Learners” 2. Participated and completed the Week Long Faculty Development Programme on ‘NAAC Assessment & Accreditation (A&A) for Affiliated Colleges, organized by the Internal Quality Assurance Cell (IQAC), Vinayakrao Patil Mahavidyalaya, Vaijapur from 8 to 13 June 2020 under the U.G.C. Paramarsh Scheme. 3. Participated throughout the One Week Faculty Development Programme on;(Improving Teaching Learning Experience using Best Practices); held online from 15th June 2020 to 19th June 2020 organised by Shri Vile Parle Kelavani Mandal;s Dwarkadas J. Sanghvi College of Engineering (Autonomous College Affiliated to the University of Mumbai) 4. Attended Web Based NAAC Workshop at Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik in Collaboration with Rashtriya Uchchar Shiksha Abhiyan (RUSA), Mumbai on 13.08.2020. 5. Attended Webinar on “National Education Policy (NEP) 2020” organized by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik on 26th September 2020. 6. Participated in online webinar on Leading Open Education during COVID19 organized by ICDE President’s Forum 2020 on 18 th November, 2020. 7. Actively participated in organizing work and celebration of Science Week organized by school of AST, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik on the occasion of National Science Day.

SN	Name of Contractual Faculty: Patil Sadhana Amrut	Description
i.	Additional qualification acquired	-
ii.	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-

iii.	Compiled OERs to form SLM eBooks for the courses of the Programme V137- Diploma in Statistics published by YCMOU	DSS011-Mathematics 01 DSS012-Mathematics 02 DSS013-Fundamentals of Statistics DSS014-Excel Applications in Statistics DSS021-Inferencial Statistics DSS022-Sampling Theory and Regression DSS023-Design of Experiment
iv.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attended program for NAAC Workshop at YCMOU Nashik in collaboration with Rashtriya Uchchar Shiksha Abhiyan (RUSA), Mumbai on 13.08.2020 at 10.00am. (Web-training Program on ZOOM). 2. Attended program for ORGAN DONATION AWARENESS on Dated 18.08.2020 at 11.30 am. (Web-training Program on ZOOM). 3. Attended Webinar on New National Education Policy 2020 organized by YCMOU Dated 26.09.2020. 4. Participated in meeting on New National Education Policy 2020 organized by AST <ol style="list-style-type: none"> a. School Dated 18.09.2020. 5. Participated actively in ZOOM Meeting on Create awareness about the recently published ODL & Online Program Regulation Published by UGC 04/09/2020 & Presented on 10/11/2020. 6. Participated in 2 days online workshop on Virtual Labs organized by CEMCA, New Delhi and Amrita Vishwa Vidyapitham from 16-17 Dec 2020.

SN	Name of Contractual Faculty: Shweta Mahendra More	Description
i.	Additional qualification acquired	Enrolled for MOOC on Academic Counseling for ODL Learners
ii.	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Participated in workshop on “Popular Science Writing” organized by Department of Science and Technology (DST), Government of India and Vigyan Prasar (VP) on 20/7/2020, 22/7/2020, 27/7/2020 and 7/8/2020 2. Participated in webinar on “Trends in IoT” organized by Sri Eshwar College of Engineering, Coimbatore on 24 th July 2020 3. “Role of Social Media Influencers in COVID19Era” organized by Modern Group of

		<p>Institutions ,Indore</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Participated in workshop on “Working rules for writing a literature review “organized by Biotechnika on 30/7/2020 5. Participated in webinar on “VIDYA[Science of Happiness]”, organized by Sri Eshwar College of Engineering, Coimbatore on 1st August 2020 6. Participated in webinar on “In-built Quality-The Differentiator” organized by Sri Eshwar College of Engineering, Coimbatore on 11th August 2020 7. Participated in webinar on “Applications of Geospatial Technique to Irrigation Water Management in India” organized by Albedo Foundation 21/8/2020 8. Participated in webinar on” Building a successful Research Career in Academia” organized by Sri Eshwar College of Engineering, Coimbatore on 27th August 2020 9. Participated in workshop on” Art of critically reading a research paper” organized by Research and Development Committee, K. J. Somaiya college of Science & Commerce, Mumbai on 2nd September 2020 10. Participated in webinar on “Edge Computing for Business-critical industrial applications Stratus Technologies” organized by Institution Innovation Council[IIC] Royal Global University, MHRD, Guwahati on 28th September 2020 11. Participated in webinar on “Inspirational Leadership & Motivation “by Shiv Khera, organized by Indira Gandhi National Open University on 28th September 2020 12. Participated in webinar on” Host-pathogen interaction:Present and Future perspective” organized by Department of Life Science, National Institute of Technology[NIT],Rourkela,Odisha on 24th & 25th September 2020 13. Participated in “National Seminar on Intellectual Property Rights [IPR] “organized by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nasik on 7th December 2020 14. Participated in “Air Quality Awareness Workshop” organized by Department of Environmental Science, K.T.H.M College, Nasik on 12th December 2020 15. Participated in webinar on “Simultaneously hitting multiple targets to attack known synthetic lethality phenotype in cancer: A road to cure “organized by Department of Zoology , Hindol College, Khajuriakata, Dhenkanal, Odisha on 23rd December 2020
--	--	--

		<p>16. Participated in webinar on “Strategy for managing personal finance including mutual funds during & after COVID-19” organized by Department of Commerce and Business Management in association with Association of Mutual Funds in India and SEBI on 25th December 2020</p> <p>17. Participated in webinar on “विश्वाची सफर “- Dr.Girish Pimpale organized by School of Architecture, Science and Technology,YCMOU on 22/02/2021</p> <p>18. Participated in webinar on“Role of educational institute in documentation, conservation and utilisation of biodiversity”- Dr. Shrirang Ramchandra Yadav organized by School of Architecture, Science and Technology,YCMOU 23/02/2021</p> <p>19. Participated in webinar on "Learning through Hands-on-Activity"- Dr. Pravin Joshi organized by School of Architecture, Science and Technology,YCMOU 25/02/2021</p> <p>20. Participated in webinar on “How Design & Innovation enhance quality of life of people?”- Mr. Ashok Panwalkar organized by School of Architecture, Science and Technology,YCMOU 26/02/2021</p> <p>21. Participated in webinar on “Scientific approach towards life”- Dr. Dnyandeo Chopade organized by School of Architecture, Science and Technology,YCMOU 27/02/2021</p> <p>22. Participated in workshop on “National Education Policy 2020 “organized by YCMOU on 26th September 2020</p> <p>23. Participated in workshop on “Role of INFLIBNET in higher education” organized by YCMOU</p> <p>24. Participated in workshop on “International Yoga Day celebration “organized by YCMOU 21st June 2020</p>
iv.	Research project(s) undertaken/ completed	Undertaken project on “Collection, Preservation and Study of Insect Diversity in Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik “
v.	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	<ul style="list-style-type: none"> Coordinated Science day celebration in association with Science Forum, Nasik Coordinated webinar on “COVID -19 in the year 2021 “ in association with Science Forum, Nasik

SN	Name of Contractual Faculty: Bharati Nivrutti Kolhe	Description
i.	Additional qualification acquired	
ii.	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attended program for NAAC Workshop at YCMOU Nashik in collaboration with Rashtriya Uchchar Shiksha Abhiyan (RUSA), Mumbai on 13.08.2020 at 10.00am. (Web-training Program on ZOOM). 2. Attended program for ORGAN DONATION AWARENESS on Dated 18.08.2020 at 11.30 am. (Web-training Program on ZOOM). 3. Attended Webinar on New National Education Policy 2020 organized by YCMOU Dated 26.09.2020. 4. Participated in meeting on New National Education Policy 2020 organized by AST School Dated 18.09.2020. 5. Participated actively in ZOOM Meeting on Create awareness about the recently published ODL & Online Program Regulation Published by UGC 04/09/2020 & Presented on 10/11/2020. 6. Participated in 2 days online workshop on Virtual Labs organized by CEMCA, New Delhi and Amrita Vishwa Vidyapitham from 16-17 Dec 2020.

SN	Name of Contractual Faculty: Amol Rajendra Pund	Description
i.	Additional qualification acquired	Ph.D Registration
ii.	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attended program for NAAC Workshop at YCMOU Nashik in collaboration with Rashtriya Uchchar Shiksha Abhiyan (RUSA), Mumbai on 13.08.2020 at 10.00am. (Web-training Program on ZOOM). 2. Attended program for ORGAN DONATION AWARENESS on Dated 18.08.2020 at 11.30 am. (Web-training Program on ZOOM). 3. Attended Webinar on New National Education Policy 2020 organized by YCMOU Dated 26.09.2020. 4. Participated in meeting on New National Education Policy 2020 organized by AST School Dated 18.09.2020.

		<p>5. Participated actively in ZOOM Meeting on Create awareness about the recently published ODL & Online Program Regulation Published by UGC 04/09/2020 & Presented on 10/11/2020.</p> <p>6. Participated in 2 days online workshop on Virtual Labs organized by CEMCA, New Delhi and Amrita Vishwa Vidyapitham from 16-17 Dec 2020</p>
--	--	--

SN	Name of Contractual Faculty: Sachin Sanjay Jangam	Description
i.	Additional qualification acquired	-
ii.	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<p>1. Attended program for NAAC Workshop at YCMOU Nashik in collaboration with Rashtriya Uchchar Shiksha Abhiyan (RUSA), Mumbai on 13.08.2020 at 10.00am. (Web-training Program on ZOOM).</p> <p>2. Attended program for ORGAN DONATION AWARENESS on Dated 18.08.2020 at 11.30 am. (Web-training Program on ZOOM).</p> <p>3. Attended Webinar on New National Education Policy 2020 organized by YCMOU Dated 26.09.2020.</p> <p>4. Participated in meeting on New National Education Policy 2020 organized by AST School Dated 18.09.2020.</p> <p>5. Participated actively in ZOOM Meeting on Create awareness about the recently published ODL & Online Program Regulation Published by UGC 04/09/2020 & Presented on 10/11/2020.</p> <p>6. Participated in 2 days online workshop on Virtual Labs organized by CEMCA, New Delhi and Amrita Vishwa Vidyapitham from 16-17 Dec 2020</p>

SN	Name of Contractual Faculty: Nirbhavane Ashutosh Madhav	Description
i.	Additional qualification acquired	
ii.	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<p>1. Fish faunal diversity of Chankapur dam, Kalwan (Nashik District) Maharashtra, India.; NCMR21 Peer Reviewed Book Chapter, March 2021, ISBN-978-81-95551-4-9.</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Physico-chemical analysis of soils from Sinner Tahsil, Nashik District, (M.S.)India.; NCMR21 Peer Reviewed Book Chapter, March 2021,ISBN-978-81-95551-4-9. 3. Effect of plant extracts (MURRAYAKOENIGII, EUCALYPTUS AND RICINUS COMMUNIS) against the Red Flour Beetle(Triboliumcastanum herbst);;RTPAS 2021, Bharati Vidhyapiths Dr. Patangrao Kadam Mahavidyalaya, Sangli.
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attended program for NAAC Workshop at YCMOU Nashik in collaboration with Rashtriya Uchchar Shiksha Abhiyan (RUSA), Mumbai on 13.08.2020 at 10.00am. (Web-training Program on ZOOM). 2. Attended program for ORGAN DONATION AWARENESS on Dated 18.08.2020at 11.30 am. (Web-training Program on ZOOM). 3. Attended Webinar on New National Education Policy 2020 organized by YCMOU Dated 26.09.2020. 4. Participated in meeting on New National Education Policy 2020 organized by AST School Dated 18.09.2020. 5. Participated actively in ZOOM Meeting on Create awareness about the recently published ODL & Online Program Regulation Published by UGC 04/09/2020 & Presented on 10/11/2020. 6. Participated in 2 days online workshop on Virtual Labs organized by CEMCA,New Delhi and Amrita Vishwa Vidyapitham from 16-17 Dec 2020

SN	Name of Contractual Faculty: Shweta Dipakraj Kapade	Description
i.	Additional qualification acquired	-
ii.	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. International webinar on "Advanced Materials for sustainable Development" Presented by Dr. Pankaj Koinkar, Asso. Prof., Tokushima University. Japan, Vice Director. CIREC Japan and Prof. K.N. Mahavidyalaya Nagpur 2. Development of Massive Online Open Courses (MOOCs) for ODL Learners organized by YCMOU and Commonwealth Educational Media Centre for Asia (CEMCA) 3. National Level Webinar on "ICT for Effective Teaching & Learning" organized by Shri. R. R. Lahoti College, Morshi-IQAC & YCMOU Unit

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Two Days National E-Conference On Interdisciplinary Recent Research Trends organized by Shri. R. R. Lahiti Science college, Morshi, Amravati. 5. National Webinar on ADVANCES IN SYNTHESIS TECHNIQUES AND CHARACTERIZATION OF MATERIALS organized by Tuljaram Chaturchand college, Baramati, Pune 6. Webinar Lecture Series on Modern Physics and Materials Science organized by Govt. Holkar Science College, Indore (M.P.),India 7. National Webinar on GER in Education and Developing Countries organized by punyashlok ahilyadevi holkar solapur university, solapur 8. International Webinar on Emerging Trend in Material Science organized by Maharaja Bhoj Govt. P. G. College, Dhar M.P. 9. -National Webinar conducted by Patkar - Varde College on the topic “exploring world of nuclei” , organized by Department of Physics in Association with IQAC, on July 10, 2020. 10. A One Day Online Workshop on Revised Syllabi of S.Y.B.A, S.Y.B.Sc, S.Y.B.Sc. organized by Savitribai Phule Pune University, Pune and the Department of English, K.T.H.M. College, Nashik. 11. National Level Webinar on “Contemporary Feminism: Politics and Priorities” organised by the PG Department of English in association with the IQAC, HHMSPBNSS College for Women, Neeramankara, Thiruvananthapuram, Kerala on 22 July 2020. 12. National Webinar On “Recent Trends In Physical Sciences” held on 27th & 28th July, 2020, Jointly organized by Department Of Physics, J.N.S. Govt. P.G. College, Shujalpur (M.P.) and IAPT RC-09 Sponsored by the Department of Higher Education, Govt. of M.P. 13. International webinar on Bridging the scholarly Resource gap: The potential of open access resources for academic and research purpose during Covid -19 organized by MGV’s Panchavati college, Nasik 14. National Webinar On MSMEs and Role of Universities organised by punyashlok ahilyadevi holkar solapur university 15. National Seminar on Intellectual Property Rights(IPR)”, December 7 , 2020 conducted
--	--	---

		<p>online by the YCMOU.</p> <p>16. online workshop on Virtual Labs to be held on 17th and 18th December 2020 organised by CEMCA</p> <p>17. National Webinar-FNMA 2021 Organized By ACS college, Baramati,Pune.</p> <p>18. International Conference on Emerging Novel Trends in Science for Human Welfare 2021 (ICENTSHW-2021) Organized By Jnan Vikas Mandal's Degree College, Airoli, Navi Mumbai, Maharashtra – 400 708, INDIA</p> <p>19. International Material science Conference- 2021 Organized By KBCNMU Jalgaon</p> <p>20. National Webinar on Solar Based Green Energy Solution- An Immediate Future Organized by Department of Physics on 14th April 2021.</p> <p>21. National Level One-week Faculty Development Programme on Research Methodology</p>
--	--	---

SN	Name of Contractual Faculty: Dr. Bharat Pralhad More	Description
i.	Additional qualification acquired	-
ii.	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	-
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attended webinar on “Design Principles and emerging technologies for E-content Design” by CEMCA Higher Education. 2. Attended 3 day Online capacity Building of Teaching –“Development of MOOCs for ODL Learners ” from 11th to 13th May 2020. 3. Attended webinar on “Online Training on Developing Video Contents” by Mr. Vijay Jodha on 19th May 2020. 4. Attended one day National webinar on IPR by YCMOU on 7th Dec. 2020. 5. Attended 2 day National conference on Dr. Babasaheb Ambedkar on 11th-12th April 2021 by School of Humanities

SN	Name of Contractual Faculty: Chandrashila Chandrasekhar Gaikwad	Description
i.	Additional qualification acquired	<p>Completed 2 Diploma from All India Institute of Local Self Government, Mumbai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sanitary Inspector Diploma 2) Local Self Government Diploma

ii.	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<p>Writing books on “M.Sc. (Environmental Science)”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Semester 01, Course 01 Environmental Science and Environmental Biology 2) Semester 02, Course 06 Environmental Chemistry 3) Semester 03, Course 10 Instrumentation and Lab Techniques 4) Semester 04, Course 14 Statistical Approaches and Modeling in Environmental Sciences
iii.	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attended webinar on “Design Principles and emerging technologies for E-content Design” by CEMCA Higher Education. 2. Attended webinar on “E-content design bases on outcome based learning” by Dr. Shyamal Kumar Das 3. Attended webinar on “Role of INFLIBNET in Higher Education” by Manoj Kumar -29 April 2020 4. Attended webinar series on “Research workflows, Research Metrics and Excellence in Academic Institute” by AICTE & Elsevier on 6th, 12th & 14th May 2020. 5. Attended webinar on “Cyber Security in Online” by Dr. Pravin Duggal on 6th May 2020 6. Attended 3 day Online capacity Building of Teaching –“Development of MOOKs for ODL Learners ” from 11th to 13th may 7. Attended webinar on “Online Training on Developing Video Contents” by Mr. Vijay Jodha on 19th May 2020. 8. Attended webinar on “Relevance and Importance of Open and Distance Learning in Present Time “by BAMU on 6th June 2020. 9. Attended International Yoga Day on 21st June 2020 organized by school of Health Sciences. 10. Attended Webinar on “Vachan Prerna Divas 2020” by Dr. Dilip Dhondge on 15th Oct. 2020. 11. Attended webinar on “Leading Open Education during COVID 19 ” organized by ICDE Presidents Forum on 14th Nov. 12. Attended one day National webinar on IPR by YCMOU on 7th Dec. 2020. 13. Attended webinar on “Students/Faculties Interaction with Health Professionals” on 20th Jan.2021 by School of Health Science. 14. Attended 2 day National conference on Dr. Babasaheb Ambedkar on 11th-12th April 2021 by

		School of Humanities
iv.	Research project(s) undertaken/ completed	Made proposal on - Study of campus flora of Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik
v.	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	<ol style="list-style-type: none"> 1. Participated in National Science Week Organized by School of Architecture, Science and Technology 2. Made Science Documentary based on the theme 2021- Future of STI 3. Made PowerPoint presentation on Report of National science week celebrated by AST. 4. Delivered 7 Audio and 1 video lectures for M.Sc EVS syllabus.

❖ **विद्यार्थ्यांसाठी संशोधक मार्गदर्शक म्हणून मान्यताप्राप्त सदस्यांची यादी**
Approved list of faculty members as research guides for
PGRP/ M.Phil /Ph.D students

Name of Guide मार्गदर्शकाचे नाव	Subject (s) विषय	PGRP/ M.Phil./ Ph.D. पी.जी.आर.पी./एम.फिल./पी.एच.डी
Dr Sunanda A More	Distance Education	Ph.D. Two students are pursuing Ph.D. under my guidance.

❖ **इतर महत्त्वाच्या घटना किंवा उपक्रम** Any other important matters
and activities conducted ---

1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Constituted School Council Committee (SC) for 2021 to 2023 2. Constituted Programme Advisory Committee (PAC) for BSc (PCM) 3. Constituted Programme Advisory Committee (PAC) for BSc (BCZ) 4. Constituted Programme Advisory Committee (PAC) for MSc (EVS) 5. Constituted Programme Advisory Committee (PAC) for Dip, UG, PG Progs in Statistics 	Director
2	<ol style="list-style-type: none"> 6. Conducted School Council Meeting on 21-01-2021 to co-opt external members on the newly formed School Council of this School 7. Conducted online School Council Meeting on 29-12-2020 for 	Director, Chairman, Organizer and Presenter

	8. Online PhD course work lectures scheduled and organized during May 2020 for 08 students enrolled to PhD Chemistry	Director and Organizer
	9. Organized 05 online lecture series on the occasion of National Science Week from 22 nd to 28 th February, 2021.	Director and Organizer
	10. Organized preview of Science Documentary on Ramamurthy to all University staff on 24 th February, 2021.	Director and Organizer
	11. Organized Science Lab Visit on 24 th February, 2021.	Director and Organizer
	12. Online Science Quiz for all students, study centers and website viewers	Director and Organizer
	13. Conducted <i>Online</i> Programme Advisory Committee Meeting on 28-01-2021 to finalize Syllabus of New B.Sc. (BCZ) programme	Director, Chairman and Organizer
	14. Conducted <i>Online</i> Programme Advisory Committee Meeting on 08-12-2020 to finalize Syllabus of New Diploma and Revised M.Sc. (EVS) programme	Director, Chairman and Organizer
	15. Science day celebration organized jointly with Science Forum, Nashik on 28 th Feb, 2021	Director and Organizer
	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinated • Coordinated webinar on “COVID - 19 in the year 2021 “ in association with Science Forum, Nasik 	Director, Chairman and Organizer

SN	Activity: Mrs. Chetana Kamlaskar	Role
1	ODL Regulation 2017- Programme Forms NAAC (Total 05 forms- PPF,PDF,PRF,PPR,PLF) – prepared for M Sc (Mathematics) programmes	
2	Prepared UGC/DEC Programme Recognition Forms and uploaded on UGC/DEC website for new programme recognition activity 2021-2022	
3	Prepared total 03 Qualitative matrices for criteria VI: Governance, Leadership And Management, of NAAC for SSR activity	

SN	Activity: Shweta More	Role
1.	Developed audio lectures for M.Sc. EVS students	
2.	Collected data for Criteria 1 from various schools for NAAC related work	
3.	Development of M.Sc. EVS Restructuring: Course Structure, Syllabus finalization, OER, MOOCs for first year courses, etc	
4.	Organized and coordinated PAC meeting using online platform	
5.	Data entry on the UGC portal assigned by Vice Chancellor Sir, Dr. Rajguru and Thakar Sir	
SN	Activity: Sadhana Patil	Role
1.	Prepared total 03 Qualitative matrices for criteria III: , Awards , E-books , Report of Program of NAAC for SSR activity	
2.	Collected the information for NAAC Criterial II for AST School	
3.	Prepared PPR (Program Proposal Report) and PDF (Program Development Form)Form For PG Diploma in Statistics	

5.4 शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा School of Education

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

Sr No	Name	Qualification	Designation
1	डॉ. कविता साळुंके	एम.ए.(अर्थशास्त्र), एम.ए.डी.ई., एम.ए. (सब्जेक्ट कम्प्यु), एम.एड. पीएच.डी.	प्र.संचालक, आणि सहयोगी प्राध्यापक
2	डॉ. संजिवनी महाले	एम.एस्सी.,एम.एड., एम.ए. (दूर शिक्षण), एम.ए.(सब्जेक्ट कम्प्यु.), SET, पीएच. डी. पी.जी. डिप्लोमा इन एन्व्हायरमेंट एज्यु.एम.एस.सी.आय.टी. मानवी हक्क प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम	सहयोगी प्राध्यापक
3	डॉ. विजया पाटील	एम.ए., (समाजशास्त्र), एम.एड., पीएच.डी. एम.ए. (डिस्टन्स एज्यु.), एम.ए. (सब्जेक्ट कम्प्युनिकेशन), सेट	सहयोगी प्राध्यापक
4	प्रो. विजयकुमार पाईकराव	एम.ए., एम.एड., एम.एम.सी.जे., डी.एस.एम., एस.एच.जी. पी.जी., डी.जी.टी., सेट-	सहयोगी प्राध्यापक

5	डॉ. दयाराम पवार	एम.ए. (मराठी), एम.एड., सेट (एज्यु.), पीएच.डी. डी.एस.एम. ए एम.एस.सी.आय.टी.	सहायक प्राध्यापक
6	डॉ. सुभाष सोनूने	पीएच.डी. (शिक्षणशास्त्र) बी.पी.एड., एम.ए. (इतिहास), एम.एड., नेट (एज्यु.), डी.एस.एम., एम.एस.सी.आय.टी.	सहायक प्राध्यापक
7.	Mrs. Tajanpure Anjali Vinod	B.Com. Other Technical Qualification as below 1. MSCIT, 2. Dip. In Word Processing. 3. Telephone Operator cum Receptionist , 4. Library Training Course Certificate	Assistant
8.	Shri. Bajirao Pawar	B.A,	Jr. Assistant

❖ करारावरील शैक्षणिक कर्मचारी Details of Contractual Staff

Sr No	Name	Qualification	Designation
1	सौ.शर्मिष्ठा ओक (HI)	बी.ए. बी.एड.(स्पे.एज्यु.), एम.ए. एम.एड.(विशेष), पीएच.डी. (स्पे. एज्यु. –Pursuing) (प्रवर्ग -श्रवणबाधिता)	शैक्षणिक सहयोगी
2	डॉ. साधना लामतुरे (HI)	बी.ए. बी.एड. (विशेष), एम.ए. एम.एड. (विशेष), पीएच.डी. (विशेष), (प्रवर्ग -श्रवणबाधिता)	शैक्षणिक संयोजक

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

Mission

The School is committed developing high Quality academic programs directed towards capacity building and empowerment of all the Key functionaries of the formal and non-formal system of education with a view to increasing the efficiency and effectiveness of these persons in their respective roles. This will be achieved through Distance Education programs strongly supported by ICT effective instructional design.

Vision

We believe that the School of Education will emerge as a nucleus of activities in the sphere of teacher education, training and Human Resource Development in the state of Maharashtra. We will exemplify how high quality, innovative programs in Teacher education can be offered through the distance mode. Through our activities, we will disseminate and stabilize innovative ideas while collaborating with Colleges of education and training institutions **and will bring about qualitative change in the field of Teacher Training and Education in Maharashtra.**

Objectives

- To Develop a Quality system for all functions and activities.
- To assign responsibilities and specify procedures for accomplishing and maintaining quality standards.
- To provide adequate human and material resources for achieving the quality standards.
- To establish a Quality Management and Supervision system for controlling all the processes.
- To develop high quality academic programmes for different agencies and a wide variety of human resources so as to enhance their capacity and efficiency at work.

❖ विद्याशाखेची पुढील व नवीन प्रवेशासाठी सुरू केलेले शिक्षणक्रम Academic Programmes on offer

SN.	Name of Programme and its launching month & year शिक्षणक्रमाचे नाव आणि सुरु करण्याचा महिना व वर्ष	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme level (Certificate, Dip, UG, PG, Post Graduate, Research)
1.	M.A Education	2 Years	Professional	PG
2.	B.ED	2 Years	Professional,	UG
3.	B.Ed. (Spl.) (VI,HI,MR)	2.5 Years	Professional,	UG
4.	DSM	1 Year	Professional	Dip
5.	Early Childhood and Education	1 Year	Professional	Certificate
6.	Self Help Group Facilitator	1 Year	Professional	Certificate
7.	Value Education :Basic	1 Year	Professional	Certificate
8.	Content Cum Methodology	1Year	Professional	Certificate
9.	Domestic Worker	1 Year	Professional	Certificate
10.	ICT for Teacher	1 Year	Professional	Certificate

❖ **Details of the Study Material/ electronic content, etc developed in this reporting year**

SN	Programme/ Course Name	Type of Developed Content	Total No
1.	<ul style="list-style-type: none"> • बी.एड. स्वाध्याय पुस्तिका • शालेय पदविका स्वाध्याय पुस्तिका • ज्ञान आणि अभ्यासक्रम • अभ्यासक्रम आणि भाषा • समकालीन भारत आणि शिक्षण • लिंग शाळा आणि समाज • B.Ed curriculum booklet • Abhyaskram pustika 	Print	8
2	<ul style="list-style-type: none"> • एम.ए.शिक्षणशास्त्र स्वाध्याय पुस्तिका 	Print	1
3	<ul style="list-style-type: none"> • बालशिक्षण स्वाध्याय पुस्तिका 	Print	1
	<ul style="list-style-type: none"> • शालेय पदविका स्वाध्याय पुस्तिका 	Print	1
4	<ul style="list-style-type: none"> • Self Help Group Facilitator assignment booklet 	Print	1

❖ **लेखक / संपादक / सल्लागार समिती / विद्याशाखा परिषद यांच्या बैठकांची माहिती Details of Meetings held with Writers/ Editors/ Developers/ PAC/ School Council etc**

- विद्याशाखा परिषद बैठक : 01/12/2020
- DRC Meeting : दि. 07/08/2020 and 05/01/2021
- Vishwakosh Expert Committee meeting : 14/08/2020
- PGDEEDS 1st and 2nd Semester viva : 3rd to 5th March 2020
- यशवंतराव चव्हाण जीवन व कार्यानंद परिचय पुस्तिका विकसन एक्सपर्ट बैठक : दि. 25.11.2020

❖ **भावी धोरण Futuristic Planning of the School/ Div/ Centre**

- To Develop Audio and Video Programs for all courses
- Restructuring of all programs

❖ Details of Faculty Development

SN	Name of Faculty: Dr. Kavita Salunke I/C Director School of Education.	Description
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Published papers with ISBN, etc	Published papers with ISBN, etc
	Published papers with ISBN, etc	<ol style="list-style-type: none"> 1. ISSN 0971-2143.May2020 .vol 31.Issue 37. "Thtapi".Peer reviewed and listed in UGC care. Impact factor-5.60 3 PAPER <ul style="list-style-type: none"> • "Study of Present Condition of Pedagogical Analysis in Actual Teaching." • "New Approach towards Evaluation in Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University B.ED. Course." 2. ISSN 0971-2143.May2020 .vol 31.Issue 37. "Thtapi".Peer reviewed and listed in UGC care. Impact factor-5.60 "Problem Faced by Teacher in Inculcating Life Skills" 4. A Critical Study of the pre service childhood education programme sponsored by YCM Open University, Nashik". Volume -Ix ISSUE-II-April- JUNE-2020 AJNTA- ISSN 2277-5730-IMPACTFACTOR-6.399
	Research Journal	<ol style="list-style-type: none"> 1. shree Mallikarjun & Shri. Chetan Manju Desai College Canacona, Goa Multidisciplinary Perspectives on Health, Society, Environment & Sustainable Development' Paper Title - "अध्यापक शिक्षा का बी.एड. छात्र अध्यापकों पर होनेवाले प्रभावशीलता का अध्ययन". 2. 5 Days ONLINE INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY CONFERENCE on Covid-19 Changes in Social Cultural, Economical, Commercial, Educational, Literary and Science and Technological, Scenario International Yoking Book "The Psychological Impact of COVID -19 on Human Life" ISBN-978-93-87945-98-2 3. National Conference on, "Value Education Through ODL, Panchgani".A collaborative undertaking of

		<p>School of Education YCM Open University and The Baha'i Academy, Panchgani. Papers are-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Study of Effectiveness of The Subject, Value Education Incorporated by YCM Open University In B.ED curricula.(Individual) • दूरशिक्षणातून मूल्य रुजविताना समंत्रकांना येणाऱ्या अडचणींचा अभ्यास. <p>यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या उद्दिष्टांमधील मूल्यशिक्षणाच्या भारांशाचा अभ्यास</p>
	Book chapter in YCMOU	<ul style="list-style-type: none"> ❖ आय.टी.सी. फॉर टीचर स्वाध्याय पुस्तिका ❖ बालशिक्षण स्वाध्याय पुस्तिका ❖ बी .एड.स्वाध्याय पुस्तिका ❖ एम.ए(शिक्षणशास्त्र). स्वाध्याय पुस्तिका ❖ शालेय व्यवस्थापन पदविका स्वाध्याय पुस्तिका ❖ ज्ञान आणि अभ्यासक्रम (EDU424) ❖ अभ्यासक्रम आणि भाषा (EDU 403) ❖ समकालीन भारत आणि शिक्षण (EDU422) ❖ लिंग, शाळा आणि समाज (EDU423) ❖ B.Ed curriculum booklet ❖ Abhyaskram pustika ❖ आंतरवासिता (EDU 482) ❖ स्वशोध (EDU 492) ❖ ICT For Teacher (EDU 494) ❖ वाचन आणि विमर्षण (EDU 491) ❖ नाट्य व कला (EDU 441)
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	<p>1) 5-Days ONLINE INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY CONFERENCE on Covid-19 Changes in Social Cultural, Economical, Commercial, Educational, Literary and Science and Technological, Scenario</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chairperson of the sessions • Invited Lectures (Online Teaching Learning Covid-19) <p>2) 5-Days ONLINE INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY CONFERENCE on The Baha'i Academy, Panchgani. Papers are-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chair person of the sessions • Invited Lectures

		<p>3) 5-Days ONLINE INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY CONFERENCE The Baha'I Academy is inviting you to the Research Social Cohesion</p> <p>4) Arts and Commerce College ,Akkaluwa. Dist. Nandurbar. (M.S.) Organised two days Multidisciplinary Online National Conference on," The Impact of Globalisation on Contemporary Literature, Education, Environment and Society. 26/27 May 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chairperson of the sessions • Invited Lectures (New Techniques of Teaching in Pedagogy) <p>5) The Baha'I Academy is inviting you to the day 2 Research Methodology Online Workshop. Invited Lectures(Basic Concepts Of Research) 30 Sep.2020</p> <p>6) Government College Of education (CTE) Akola 9june 2020 Interdisciplinary National E-Conference on Research In Interdisciplinary studies Invited Lectures</p> <p>7) नंदुरबार तालुका विधायक समितीचे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय नंदुरबार राज्यस्तरीय योगादिवस कार्यक्रम व्याख्यान योग आणि आयुर्वेदाचे महत्त्व</p> <p>8) शासकीय अध्यापक विद्यालय अकोला राज्यस्तरीय online सत्र यात तज्ज्ञ म्हणून व्याख्यान (अध्यापन प्रतिमान)</p>
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	<ul style="list-style-type: none"> • शिक्षणशास्त्र विश्वकोश विकसन प्रकल्प रक्कम रु. 2,40,000/-
(v)	<p>Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule</p> <p>State level workshop</p>	<ul style="list-style-type: none"> • YCM Open University, Savitribai Phule Pune University, Pune and Bahai Acadami "Professional Skill and Moral Capability" Short Term Course During the Period form 31/05/20 to 5/06/20 Y.C.M.O.U. Research Methodology Workshop • Aurangabad B.Ed. College Online B.Ed. Contact session udghatan 9/6/2020 • Akola b.Ed. college lecture on Action research online • Ashoka B.Ed College Value education program Udghatan
(vi)	Research Guidance M.Phil/Ph.D of Students: Thesis submitted for Ph.D.	<ul style="list-style-type: none"> • Shashikala Sonawane • Jyoti Lashkari • Sachin Pore

SN	Name of Faculty: Dr. Sanjivani Mahale	Description
(i)	Additional qualification acquired	Diploma in Yoga Education
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<p>1. बी एड शिक्षणक्रम.</p> <p>1.1 EDU403 अभ्यासक्रम आणि भाषा घटक क्र. ३ – वर्गातील भाषिक अभिव्यक्तीचे स्वरूप</p> <p>1.2 EDU422 समकालीन भारतीय समाज आणि शिक्षण घटक क्र. ३ शिक्षणविषयक धोरणे, कायदे आणि तरतुदी</p> <p>1.3 EDU 441 नाट्य व कला घटक क्र. १ कला आणि आकलन घटक क्र. ३ विद्यार्थ्यांत कलाकौशल्य जोपासना</p> <p>2. ग्रामरोजगार कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम अभ्यासक्रम नाव - ग्रामरोजगार सेवक कर्तव्य जबाबदाऱ्या – भूमिका व प्रत्यक्ष अंमलबजावणी. घटक २ ग्रामविकास आराखडा घटक ३ अंदाजपत्रक लेखन कार्य</p> <p>Research Papers</p> <p>1. 2020 Listed in UGC Care विद्या बागुल संजीवनी महाले मावेशी शिक्षा मे सामंजस्य का महत्त्व एक अध्ययन- Published in Drishtikon with ISSN 0975-119X Vol.12 Issue 7 Month May Year 2020 Impact factor 5.60 Listed in UGC Care विद्या बागुल, संजीवनी महाले</p> <p>2. विशेष शाळेतील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भूमिका आणि गरजांचा अभ्यास Published in Drishtikon with ISSN 0975-119X Vol.12 Issue 7 Month May Year 2020 Impact factor 5.60 Listed in UGC Care राहुल ढेरे आणि संजीवनी महाले</p> <p>3. लॉकडाऊन काळात शाळाबंद परिस्थितीत अध्ययन अध्यापनाचे पर्याय published in Research Nebula An International Refereed, Peer Reviewed & Indexed Quarterly Journal in Arts, Commerce, Education, & Social Sciences ISSN 2277-8071 DOI Prefix 10.22183 Journal DOI 10.22183/RN www.ycjournal.net</p> <p>4. विशेष शाळेतील शिक्षकेतर कर्मचारी व दिव्यांग मुलांचे पालक संप्रेषण अभ्यास Published in Akshar Wangmay International Research Journal with ISSN 2229-4929</p>

		<p>(RNI MAHMAR 36829-2010) Special Issue III multidisciplinary perspectives on Health, Society, Environment and Sustainable Development Month December 2020 Listed in UGC Care राहुल ढेरे आणि संजीवनी महाले</p> <p>5. समावेशित शिक्षणात शिक्षकांना येणाऱ्या अडचणीच्या अभ्यास Published in Akshar Wangmay International Research Journal with ISSN 2229-4929 (RNI MAHMAR 36829-2010) Special Issue III multidisciplinary perspectives on Health, Society, Environment and Sustainable Development Month December</p>
(iii)	<p>Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes</p>	<p>1. Title- International E-Conference on ‘Strategies and Challenges in Higher Education during COVID-19 Lockdown Period in India’ with reference to the world organised by Government Vidarbha Institute of Science & humanities, Amravati India on 15-17 May 2020</p> <p>2. International Online Seminar & Workshop on ‘ New Challenges and Opportunities in Physical Education, recreation, Health and well being, Yoga, Psychology, Nutrition, Educational Technology, Environment, Sports, Tourism, Sports Marketing, Library and Information Sciences, Women Empowerment, Economic Growth and Multimedia Development - 2020’ organised by Shri Shivaji College of Physical Education, Amravati, Maharashtra, India dated 25-28 May 2020</p> <p>3. International Webinar on Alternative Assessment and Evaluation In teacher Education organised by School of Education Mahatma Gandhi Antarrashtriya Hindi Vishwavidyalaya Wardha, Maharashtra and PMMMNMTT dated 15-16 June 2020</p> <p>4. Teacher Empowerment for Sustainable development through Action Research Presented in Open Education for a Better World (OE4BW) yearly EDUSCOPE Organised by United Nations Educational Scientific and Cultural Organisation(UNESCO) UNESCO Chair on Open Technologies for Open Educational Resources and Open Learning (UNITWIN) and Institut Jozef Stefan Ljubijana Solvenija Online event June 29-July 02 2020.</p> <p>5. Mentor as a Facilitator, Catalyst and Guide for Protege</p>

		<p>Development with Open Educational Practices(OEPr) in Open Education for a Better World(OE4BW) projects Presented in OPEN EDUCATION GLOBAL CONFERENCE 2020 November 16-20 2020</p> <p>National Level</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paper Presented समावेशित शिक्षणात शिक्षकांना येणाऱ्या अडचणीचा अभ्यास in Multidisciplinary Perspectives on Health, Society, Environment and Sustainable development one day multidisciplinary international e conference organised by Dnyan Prabhodhini Mandals Shree Mallikarjun & Shri Chetan Manju Desai College Canacona Goa dated 20 December 2020. 2. Paper Presented विशेष शाळेतील शिक्षकेतर कर्मचारी व दिव्यांग मुलांचे पालक संप्रेषण अभ्यास—in Multidisciplinary Perspectives on health, Society, Environment and Sustainable development one day multidisciplinary international e conference organised by Dnyan Prabhodhini Mandals Shree Mallikarjun & Shri Cetan Manju Desai College Canacona Goa dated 20 December 2020. <p>Participation National Level</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Development of Massive Online Open Courses (MOOCs) for ODL Learner organized by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University and Commonwealth Educational Media Centre for Asia New Delhi (CEMCA) three days online workshop dated 11 to 13 May 2020. 2) Webinar Attendance on The Certificate Race organised by TEACHS dated May20,2020 3) Five days National Workshop on Research Methodology organised by Faculty of Education Indira Gandhi National Tribal University, IGNTU, Amarkantak (MP)dated 26-30 May 2020 4) National Webinar Series(12 sessions) on Knowledge Generation in Education during COVID- 19 Pandemic- Qualitative Research organised by Bombay Teachers' training College, HSNC University Mumbai & Department of Education University of Mumbai dated 1-6 June 2020. 5. National Level Webinar on TEACHER EDUCATION IN THE LIGHT OF NEW EDUCATION POLICY
--	--	---

		<p>2019 organised by Department of Education Mahavir Mahavidyalaya Kolhapur dated 27 July 2020</p> <p>6. National Webinar on Creating a Suitable Ambiance to Work from Home More effectively Ghokale Education Society's S.M.R.K.-B.K. A.K. Mahila Mahavidyalaya Nashik Maharashtra dated 10 August 2020.</p> <p>7. Webinar on developing creativity organized by K.K. Wagh Education Society's K.K. Wagh Universal School Nashik dated 12th August 2020</p> <p>8. Five days Lecture Series on "Insight into Research Design" Organised by bhilai maitri College ,Risali Bhilai Durg dated 25-29 August 2020.</p> <p>9. Participated in virtual talk on Inspirational Leadership & motivation dated 28 September 2020 organized by Indira Gandhi National Open University, New Delhi.</p> <p>Join as a Resource person or Panalist</p> <p>International Level</p> <p>1) Learner's Meet Ensuring Creativity and Quality Education in Preschool Panelist Speaker on the topic Handling Psychology of Children of Single Parents organised by Indian National Child care Association Maharashtra dated 9 May 2020</p> <p>National Level</p> <p>1. Lecture on Cooperative Learning in Refresher Course on Value Education organised by HRDC Gujarat University, Ahmedabad dated 29.12.2020</p> <p>2. Speech Delivered at Webinar on COVID-19 and Mental Health: Opportunities and Challenges organised by Narmadabai Bodkhe Adhyapak Mahavidyalaya, Telhara Akola Maharashtra dated 11 July 2020.</p> <p>3. Online Lecture on Qualitative Research Design dated 27.01.2021 for online Lecture series on Research for Beginners organized by Department of Education Shivaji University, Kolhapur</p> <p>4. CRE Program on Action Research in Disability Rehabilitation Date 23-25 Feb 2020 Organiser Study Centre Spl. Ed.(HI/ID) Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik and Rehabilitation Council of India</p>
--	--	---

		<p>5. Invited Plenary lecture on New Education Policy 2020 and Inclusive Education in the National Conference on New Education Policy and Labour Laws dated 26.3.2021 organised by Rural Foundation Nandurbar Sanchalit Shikshan Shastra Mahila Mahavidyalaya Akkalkuwa</p> <p>State level</p> <p>1. व्याख्यान अग्रत संघटक प्रतिमान ओळख व तात्त्विक माहिती शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, अकोला, दि. 29 मे 2020.</p>
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	PGDEEDS Programme Pilot Batch System Development in progress

Sr. No	Name of The Faculty Dr. Vijaya Patil	Description
ii	Participation in conferences / workshop training orientation Programmes	<ul style="list-style-type: none"> • Participated in the Multidisciplinary National Level Webinar —Digital Transformation in Education :A Forward Approach. On 18 th June 2020. Organized by Ashoka College of Education, Nasik . • Participated in one Day National Webinar on “Mental Health of Students and Teachers in the light of Covid-19” Organized by Smt Putalaben Shah College of Education ,Sangali,on 23rd July 2020. • Participated in State level Webinar on “ Savitrichya Aatmanibhar Leki” On 30 August 2020. Organized by College Of Education, Barshi • Participated in one Day National Webinar on “Mental Health of Students and Teachers in the light of Covid-19” Organized by Smt Putalaben Shah College of Education ,Sangali, on 23rd July 2020. • Participated in State level Webinar on “ National Education Policy 2020 On 21 June 2020 Organized by R.C Patel Ashram School Shirpur. • Participated in Online Quiz On “ Yoga Awareness Quiz Campaign 2020” 20-23 August 2020 Organized by College Of Education, Barshi and MSSTEA . • Invited Lectures in Conferences <p>1) Delivered On line lecture on “ Teacher — NEP 2020 “as a resource person in Online National Conference On New Education Policy and Labour Laws Dated</p>

	<p>26-27 March 2020.in Shikshan Shastra Mahila Mahavidyalay Akkalkuwa</p> <p>2) Delivered On line lecture on “ Social Change And Present Scenario as a resource person in Online National Conference On The Impact of Globalization on Contemporary literature, Education, Environment and Society Dated 26-27 May 2020 VVMs Arts and Commerce College, Akkalkuwa</p> <p>3) Delivered Lecture on Journey Method in B.Ed Online Counselling at Govt. College of Education, Aurangabad. On 5 th May As a Expertise as Counsellor.</p>
--	---

SN	Name of Faculty: Vijaykumar Paikrao	Description
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<ul style="list-style-type: none"> • EDU 424 ज्ञान आणि अभ्यासक्रम • EDU 403 अभ्यासक्रम आणि भाषा • EDU 422 समकालीन भारतीय समाज आणि शिक्षण • EDU 423 लिंग, शाळा आणि समाज • कर्तव्य जबाबदाऱ्या, ग्रामरोजगार सेवक, 133.2C भूमिका व प्रत्यक्ष अंमलबजावणी. • ऑनलाईन समंत्रण आणि परीक्षा 2020डिसेंबर ,: संपादकीय • विद्याव्यासंगी प्रज्ञासूर्य डॉबाबासाहेब आंबेडकर शिक्षण विचार . 2020डिसेंबर ,आणि कार्यानंद • घातांक व गुणोत्तर.2020डिसेंबर , • दृष्टीक्षेपात राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण.2020डिसेंबर , • डॉ बाबासाहेब आंबेडकर आणि .स्त्री शिक्षण2020डिसेंबर , • स्वयंजानेवारी ,संपादकीय ,अध्ययनास सुरुवात करताना-2021 • काव्य व्यक्तिमत्त्व , • कमवा व शिका योजनेचे प्रणेते : कर्मवीर भाऊराव पाटील , .2021जानेवारी • काव्यस्वयं सहायता बचत गट , • पंडिता रमाबाई : विधवांच्या शिक्षणाचा पाया2021 , • संपूर्ण जीवन परिचर यशवंतराव चव्हाण ,: दृष्टीक्षेपजानेवारी , 2021 • नाईक जे .पी ,: शिक्षणतज्ज्ञ.2021जानेवारी , • दूरदृश्य ,2021मार्च ,दीक्षान्त सोहळा (ऑनलाईन)संपादकीय

		<ul style="list-style-type: none"> • ज्ञानगंगा घरोघरी ,वी दीक्षान्त पर्वणी कानोकानी26 ,यशवाणी , मार्च 2021. • जलतज्ज डिसेंबर 6 सत्यालेख ,2020 ,: डॉबाबासाहेब . आंबेडकर • ज्ञानगंगा घरोघरी ,वी दीक्षान्त पर्वणी26 ,यशवाणी कानोकानी , मार्च 2021 .
	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शिक्षा एवं सामाजिक न्याय, वेबिनार, 13 व 14 एप्रिल 2020.
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	<ol style="list-style-type: none"> १. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विविध पैलू, दूरदृश्य व्याख्यान सत्रे, दि. २३ ते २६ एप्रिल २०२१. २. दूरदृश्य परिसंवाद दि. १५ मे २०२०, आठवणीतील वामनदादा. ३. दूरदृश्य फेसबुक व्याख्यान, दि. ११ नोव्हेंबर २०२०, मो आज्ञाद जीवन व राष्ट्र उभारणीत योगदान.

(i)	Name of the Faculty Dr. Dayaram Pawar	Description
(ii)	Publications Books/Research Papers/ Units with ISN etc	<ul style="list-style-type: none"> • Books Publications: <ol style="list-style-type: none"> 1. Book Published by YCMOU : B.Ed. Programme, Course : Abhyaskram aani Bhasha (EDU 403) Written Sub Chapter , Dec 2020 2. Book Published by YCMOU : B.Ed. Programme, Course : Samkalin Bharat , Samaj aani Shikshan (EDU 421) Written Sub Chapter , Dec 2020 3. Book Published by YCMOU : B.Ed. Programme, Course : Ling, Shala aani Samaj (EDU 423) Written Sub Chapter Title : Balkanchya Samajikikarnatil Aavhane v Aadthale, July 2020 4. Book Published by YCMOU : B.Ed. Programme, Course : Dnyan aani Abhyaskram (EDU 424), Sub Chapter Title : Abhyaskram aani Abhyaskramache Sandarbh , Dec 2020 • Research Papers Publications: <ol style="list-style-type: none"> 1. Paper Publications : 'Shikshan v Mahilanche

		<p>Kayadevishayak Hakk ' in B.Aadhar Peer Reviewed & Refereed Index Multidisciplinary International Research Journal , Mar 2021, Issue No (CCLXXVI) 276 - A ' Women's Rights : Status & Goals , ISSN no 2278-9308 , Impact Factor 7.675 (SJIF) Author : 1) Dr.D.D.Pawar</p> <p>2. Paper Publications : Shaikshanik Drushtikonatun Panchayatraj aani Mahila Sakshamikaran in B.Aadhar Peer Reviewed & Refereed Index Multidisciplinary International Research Journal , Mar 2021, Issue No (CCLXXVI) 276- B ' Women's rights : Status & Goals , ISSN no 2278-9308 , Impact Factor 7.675 (SJIF)Author : 1) Dr.D.D.Pawar</p> <p>3. Paper Publications : 'Shikshan v Samajmadhyame ' in Ajanta Peer Reviewed Refereed and UGC Listed Journal , An International Multidisciplinary Quarterly Research Journal , Volume – IX , Issue - IV , Oct – Dec 2020 , ISSN No. 2277-5730 , Impact Factor 6.399 (SJIF) Author : 1) Dr.D.D.Pawar</p>
(iii)	Participation in conferences workshop training orientation programmes	<ul style="list-style-type: none"> • Participation conferences/ workshop 1) Participated in One day online workshop on Book & Article Publishing and Springer link Platform Demonstration is organizing School of Education (SOE), GNDU, Amritsar, under the scheme of Pandit Madan Mohan Malaviya Nation Mission on Teacher and Training (PMMMNTT), Department of Higher Education, Ministry of Human Resource Development, Government of India dated 22.4.2020 2) Participated in One day Virtual National Conference on “ Bharatratna Dr Babasaheb Ambedkarji's Life , Thought and Social Harmony” Organized By Dr Babasaheb Ambedkar Open University , Ahmadabad , Dated 14 .4.2020 3) Participated in Webinar:"Role of Higher Education Institutions in post COVID-19 Organized by J.Z. Shah Arts and H.P. Desai commerce college amroli Surat, " Dated 29.4.2020 4) Participated in Three days Webinar (online

		<p>seminar) on “ Dialogue with Baba Saheb : Critical Reflections on Social Science Discourse Organized by Teaching Learning Centre For Social Science , Dr Harisingh Gour Vishwavidyalaya, Sagar,MP dated 12-14.4 2020.</p> <p>5) Participated in Webinar on ‘Effective Leadership Skills organized by University of Mumbai , Thane Sub Campus in association with MES’s Pillai College of Education and Research , Chembur , Mumbai on 27th, 28th & 29th April 2020.</p> <p>6) Participated in National level Webinar on "Cyber Security during COVID-19 Organized by Marwari Vidyalaya Sanchalit Smt. Kamaladevi Gauridutt Mittal College of Arts & Commerce- IQAC Committee in association with Indian Accounting Association-Thane Branch is organizing " on 3rd May, 2020.</p> <p>7) Participated in National Webinar on Cyber Security in Corona virus Era : Prevention and Protection Organized by C T Bora College Shirur Dist Pine in Association with Mognasys Technologies Pvt Ltd Dubai,Dated 4.5.2020</p> <p>8) Participated in Webinar on Cyber Crises during Lockdown : Stay Safe in Cyber World Organized by J.Z.Shah Arts & H.P.Desai Commerce College Collaboration with IQCA , Amroli , Gujrat Dated 11.5.2020</p> <p>9) Participated in Webinar on Make India Organized by J.Z.Shah Arts & H.P.Desai Commerce College Collaboration with IQCA , Amroli , Gujrat Dated 14.5.2020</p> <p>10) Participated in National Level Webinar on Stress Release Management in Covid Crisis Organized by SMT L.R.T.College of Commerce Akola Dated 18.5.2020</p> <p>11) Participated in Wholistic care Center Organized by Stress Management During and Post Covid -19 Dated 9.5.2020</p> <p>12) Participated in International Webinar on Challenges of Covid -19 Pandemic for Indian Economy Organized Malini Kishor Sanghvi College of Commerce & Economics, Vile Parle,Mumbai Dated</p>
--	--	--

		<p>2.5.2020</p> <p>13) Participated in National Webinar on awareness of Intellectual Property Rights : A Need of the Home Organized J.Z.Shah Arts & H.P.Desai Commerce College Collaboration with IQCA , Amroli , Gujrat Dated 8-9. 5.2020</p> <p>16) Participated in International Webinar on Post Covid-19 Lockdown: Opportunities and Challenges for Education , Industry & Economy Organized IQCA & Poona College of Arts, Science & Commerce , Pune, Dated 16.5.2020</p> <p>17) Participated in Webinar on Use of Indian Myths in Select Plays of Girirsh Karnad Organized by Government Arts and Commerce College , Netrang Dist Bharuch , Gujrat Dated 7.5.2020</p> <p>18) Participated in Online Faculty Programme on Use of ICT Tools in Higher Education Organized by Arts, Commerce & Science College Gangakhed Dist Parbhani Dated May 2020</p> <p>19) Participated in Three Day Online Workshop on : Capacity Building of Teachers on Development of Massive Open Courses (MOOCS) for ODL Learner Organized by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University and Commonwealth Educational Media Centre for Asia Dated 11-13 .5.2020</p> <p>20) Participated in National Conference on The Impact of Globalization on Contemporary Literature, Education, Environment and Society Organized by VVMs Arts and Commerce College , Akkalkuwa , Dist Nandurbar . Dated 26-27 .5.2020</p> <p>21) Participated in International Webinar on: Future and Prospect of Higher Education after Lockdown Organized by Ashoka International centre for educational studies and Research, Nashik Dated 20-21. 6.2020</p> <p>22) Participated in National Webinar on Teacher Education in Post Covid Era : Some reflections Organized by Council for Teacher Education foundation and Multani Mal Modi College , Patiala Dated 25.6.2020</p> <p>23) Participated in International Webinar on: Looking ahead: Perceptual Shifting and Adjustment in</p>
--	--	--

		<p>Coming time Organized by Dept . of Psychology , St Thomas College,Bhilai, Gattisgadh Dated on 27 June 2020</p> <p>24) Participated in Interdisciplinary International Webinar on : Strategically Framework for Post Covid-19 Education : Some Reflections Organized by Shaheed Bhagat Sing College of Education , Punjab in Collaboration with The Council For Teacher Education Foundation Dated on 6,7 July 2020</p> <p>25) Participated in International E – Seminar on : Impact of Covid -19 on Global Economy and Higher Education : Challenges and Opportunities Organized by Shri Kalyan Govt.Girls College,Sikar ,Rajashthan Dated 4,5.7.2020</p> <p>26) Participated in 15th National Webinar on Startup for Atmanirbhar Bharat Organized by J.Z.Shah Arts & H.P.Desai Commerce College Collaboration with IQCA , Amroli , Gujrat Dated on 6 July 2020</p> <p>27) Participated in Live Webinar on World Population Day On :Take a Stand , Raise awareness Organized Department of Lifelong Learning and Extension , University of Mumbai in Collaboration with MES's Pillai College of Education and Research , Chembur dated on 11.July 2020</p> <p>28) Participation in National Webinar on : Bhatakya Vimukatanchya Sangarsha aani COVID-19 Organized Department of Marathi m Shri Vasantnao Naik Arts and Amarsing Naik Commerce College Mangrulpir Dist Washim Dated 13.7.2020</p> <p>29) Participation in Webinar on – Mastery Matters : Building Bridges to the new Normal to Acclimatize the People Organized Moinuddin B.Harris College of Arts & A.E.Kalsekar College of Commerce & Management Nawayat Nagar, Sopara (West) Dist Palghar ,Dated on 12 July 2020</p> <p>30) Participation in Webinar:"Covid Symptoms , Precautions , Myths , Facts "Organized by J.Z. Shah Arts and H.P. Desai Commerce College Amroli Surat in collaboration with IQCA, Dated 19.7.2020</p> <p>31) Participation in State Level e- Conference on Covid</p>
--	--	--

		<p>-19 : The Changing Perspectives of Teaching , Learning and Employment Organized by Smt Radhabai Sarda Arts , Commerce & Science College, Anjangaon Suraj , Dist — Amravati Dated 19.7.2020</p> <p>32) Participation in National Webinar:"Education and Youth "Organized by J.Z. Shah Arts and H.P. Desai commerce college amroli Surat in collaboration with IQCA , Dated 24.7.2020</p> <p>33) Participated in National Webinar on : Impact of Covid -19 On Indian Economy Organized by Department of Economics , Rayat Shikshan Sanshtha's Arts , Science and Commerce College , Mokhada Dist Palghar Dated 21 .7.2020</p> <p>34) Participated in National Webinar on Mental Health of Students and Teachers in the light of COVID-19 Organized SMT Putalaben Shah College of Education, Sangli Dated 23.7.2020</p> <p>35) Participated in State Level Webinar on Research Methodology & Report Writing in Education Organized by Jijamata Education Trusts College of Education, Nandurbar Dated 8.7.2020</p> <p>36) Participated in National Webinar on E-Teaching and Feature of Learning and Adoption Jointly Organized by Mahatma Gandhi Vidyamandirs Arts & Commerce College , Yeola ,Nashik & Master soft ERP Solution PVT Ltd,Nagar Dated 12.8.2020</p> <p>37) Participated in National Webinar on Security and Privacy Concerns in Online Teaching — Learning Organized by IQCA , College of Education Dist Solapur Dated 5.8.2020</p> <p>38) Participated in Webinar on E-Education and Content Development Organized by K.K.Wagh College of Education, DGP Nagar, Nashik Dated 6.8.2020</p> <p>39) Participated in National E Conference on The Philosophy of Mahatma Basaveshwar and its Relevance Organized by Vachan Academy , Maharashtra and History Research Center Shri P.D.Jain Arts College Ansing Dist Washim Dated 8-9.8.2020</p>
--	--	---

		<p>40) Participated in National Webinar on Towards Better and Balanced Life : Positive Mental Health and Well – Being Organized by Department of Education and ADP College , Nagaon , Assam in Collaboration For Teacher Education Foundation , Assam Dated 13.8.2020</p> <p>41) Participated in National Webinar on Assistive Technology in Education Organized by IQCA of PVDT College of Education for Womens , SNTD Women University , Mumbai Dated 17.8.2020</p> <p>42) Participated in National Online Webinar on Opportunities of Digital Management during the Covid -19 Organized by Government College of Education , Buldhana Dated 20.8.2020</p> <p>43) Participated in Sate Level Webinar on National Education Policy – 2020 Organized by IQCA , In Collaboration with Maharashtra State Secondary Teacher Educators Association , College of Education , Barshi Dist Solapur Dated 20-23.8.2020</p> <p>44) Participated in NAAC Sponsored Two Day National Online Seminar on Emerging Trend Organized by Shri Bapusaheb D.D. Vispute College of Education , New Panvel in association with National Assessment and Accreditation Council Dated 5-6 Dec 2020</p> <p>45) Participated in E –National Conference on New Education Policy 2020 : Challenges and Way Forward Organized by Department of Education, Laxmibai Bhaurao Patil Mahavidyalaya, Solapur Dated 21.1.2021</p> <p>46) Participated in E –National Webinar on Teachers Role in NEP Implementation Organized by Niti Aayog and Bhartiy Shikshan Mandal in Collaboration with Sant Gadge Baba Amravati niversity Amravati . Date 12.02.2021</p> <p>47) Participated in E –National Conference on Empowering Women’s Throug Open and Distance Education Organized by MCE Society Azam College of Education , Pune . Date 8.3.2021</p> <p>48) Participated in E - 2nd Multidisciplinary National conference on New Education Policy and New</p>
--	--	---

		<p>Labour Law Organized by R.F.N.S. Shikshanshastra Mahila Mahavidyalaya, Akkalkuwa Dist Nandurbar Dated 26-27.03.2021</p> <p>49) Participated in Sate Level Webinar on National Education Policy – 2020 Organized by IQCA , College of Education , Barshi Dist Solapur Dated 6.3.2021</p> <p>• Participation in training Programmes</p> <p>50) (Three Weeks) UGC Sponsored Refresher Course in Teacher Educator (Online Mode) From 7 to 20 Sep 2020 , Organized by UGC- Human Recourse Development Center , Gujarat University , Ahemadabad</p> <p>51) Two Weeks Faculty Development Programme on : Empowerment Through Digital Technology and E– Learning (Online Mode) From 18 to 30 May 2020 , Organized by Dr Babasaheb Ambedkar Chair , Shreemati Nathibai Damodar Thackersey (SNTD) Women’s University , Mumbai</p> <p>52) (One Week) National Online Faculty Development Programme on ICT Tools for Effective Teaching Learning (Online Mode) From 11 to 16 May 2020 , Organized by School of Mathematical Sciences, Swami Ramanad Teerth Marathwada University , Nanded</p> <p>53) (Two Week) Faculty Development Programme on Managing online Classes and Co-Creating MOOCs (Online Mode) From 20 Apr to 6 May 2020 , Organized by Teaching Learning Centre Ramanujan College University of Delhi , Sponsored by Ministry of Human Resource Development Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Teaching</p> <p>54) (Ten Days) Online Workshop on Creation of basic E Content , Animated E Content, Stop motion Animation, Editing E Content ,Creating Interactive E Content and Uploading the E content on the Web (Online Mode) From 21 to 30 Apr 2020 , Organized by Universal Teachers Academy Pondicherry ,India Online Workshop</p>
	Award Received	Shramseva Samaj Ratna Rashtriy Purashkar 2020, Given By Shramseva Foundation Pune, Nov 2021 (5 Points)

SN	Name of Faculty : Dr.Subhash Sonune	Description
(ii)	Publications: Books/ Research papers / Units with ISBN, etc	<ol style="list-style-type: none"> 1. EDU-422, समकालीन भारतीय समाज आणि शिक्षण 2. EDU-424, ज्ञान आणि अभ्यासक्रम 3. EDU-423, लिंग ,शाळा आणि समाज (घटक लेखन) 4. Paper Publication on : यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ के विद्यालय प्रबंध शिक्षा उपाधी शिक्षाक्रम का चिकित्सक अध्ययन in Ajanta An International Multidisciplinary Quarterly Research Journal, peer Reviewed Refereed and UGC Listed Journal no - 40776, ISSN 2277-5730, Impact factor 6.399 Volume –IX , Issue –IV, October-December-2020 5. Paper Publication on :-शाश्वत विकासासाठी जीवन कौशल्ये in Akshar Wangmay International research Journal UGC- CARE Lister , Special Issue –IV, Multidisciplinary perspective on Health ,Society, Environment and Sustainable Development- December -2020,
(iii)	Participation in conferences / Workshop/ training / Orientation programmes	<ul style="list-style-type: none"> • Participation In International Online Conference On Teaching –Learning in the Time of Pandemic : Role of Online Learning Organised by Krishna Kanta Handiqui State Open University Guwahati, Assam,India in Collaboration With Common wealth Educational Media Centre for Asia (CEMCA) NEW Delhi ,INDIA Date on 21 to 22 April 2020 • Participation InOne Week National Online Faculty Development Program On “ICT TOOLS FOR EFFECTIVE TEACHING LEARNING” Organised by Swami Ramanand Teerth Marathwada University ,Nanded “Dnyan teerth”,Vishnupuri, Nanded -431606,Maharashtra date on 27 April to 02 May 2020 • Participation In Webinar On Higher Education. ” Organised byPrerna College of Commerce ,Nagpur, date on 1 to 2 May 2020 • Participation In Webinar “Awareness of Intellectual Property Rights: A need of the Hour”, Organised by Shivaji University Kolhapur P.G. Department of

		<p>Law organised UGC Sponsored SRDIDE Component and Scheme date on 8 to 9 May 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participation In Online Faculty Improvement Programme Organised by Prerna College of Commerce ,Nagpur date on 11 to 20 May 2020 • Participation in Two days International Webinar on 'Future and Prospect of Higher Education after Lockdown' Organised by Ashoka International Centre for Educational Studies and Research, Nashik date on 20 to 21 June 2020 • Participation in One Day Multidisciplinary International e-Conference On Multidisciplinary Perspectives on Health, Society, Environment & Sustainable Development Date : 20th December 2020 Organized by Dayan Prabodhini Mandal's SHREE MALLIKARJUN & Shri. Chetan Manju Desai College, Delem , Canacona, Goa, 403702, • Attended Refresher Courses on Teacher Educator school (Education) from 07/09/2020 to 20/09/2020 • Participation In Online Faculty Improvement Programme on Emotional Intelligence Organised by AICTE Training and Learning (ATAL) Academy and International Management Institute Bhubaneswar date on 18 to 22 . Jan 2021 • Participation In Two day National Online seminar on Emerging trends in Educational and Research Quality Organised by Shri. Bapusaheb D.D. Vispute College of Education New panvel date on 5-6 December 2020 • Participation In Online Faculty Improvement Programme on 'Blended Learning and Flipped Classroom' Organised by AICTE Training and learning (ATAL) Academy and Sardar Vallabh bhai National Institute of Technology Surat date on 08 to 12 Feb 2021
--	--	---

SN	Name of Faculty:	Description
	Dr. Sharmishtha Chinmay Oak	
ii)	Additional qualification acquired	Awarded Ph. D degree in Special Education from University of Mumbai in Feb 2021

(iii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nov. 2020 e SLM – M.Ed.Spl.Ed. (B9)HI Curricular and Teaching Strategies for children with Hearing Impairment – Unit 4 Literacy Development and teaching Strategies http://www.wbnsou.ac.in/online_services/slm_MED.shtml#active_slm_MED ○ Oct.2020 - Guidelines for the Development of E-content for Children with Disabilities Developed by Sub-Committee of Experts Constituted by the Ministry of Education Government of India ○ Units writing for, EDU323, EDU324 (e content) ○ Translated and edited content for Community based Inclusive Development Manuals developed By Government of India for implementation of certificate program collaboration with Melbourne University.
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	One month certificate training course in Indian Sign Language
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	<ul style="list-style-type: none"> ○ Organized webinar on NEP2020 through Centre for Disability Studies on 4 Sept. 2020 ○ Organized online orientation for Study center Coordinators for admission process 2020. ○ Organized two RCI approved refresher courses for Special educators. ○ Organized orientation program for new enrolled students of B.Ed. Spl.Ed. ○ Attended one day online meeting on revision of norms and regulations of B.Ed.Spl.Ed. (ODL) organized by rehabilitation Council of India, New Delhi.

SN	Name of Faculty :	Description
	Dr. Sadhana Lamture	
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<p>(2021) Stereotypes of Teachers' towards Success of Children with Disabilities in Mainstream School: International Journal of Science and Research (IJSR) Vol. 10 Issue 1, January 2021 ISSN: 2319-7064.</p> <p>(2020) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या मसुद्याच्या दृष्टीकोनातून (२०१९) सर्वसमावेशित शिक्षणावर प्रकाश; शिक्षण तरंग; ISSN: 097760385 Vol. 9, Issue.</p>

		Translated and edited content for Community based Inclusive Development Manuals developed By Government of India for implementation of certificate program in collaboration with Melbourne University.
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programs	<ol style="list-style-type: none"> 1. One month certificate training course in Indian Sign Language 2. CERTIFICATE course in HOLISTIC INCLUSION of LEARNERS with DIVERSITIES (CHILD).
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	<ol style="list-style-type: none"> 3. Organized webinar on NEP2020 through Centre for Disability Studies on 4 Sept. 2020 4. Organized online orientation for Study center Coordinators for admission process 2020. 5. Organized two RCI approved refresher courses for Special educators. 6. Organized orientation program for new enrolled students of B.Ed. Spl. Ed.

❖ **विद्यार्थ्यांसाठी संशोधक मार्गदर्शक म्हणून मान्यताप्राप्त सदस्यांची यादी**
Approved list of faculty members as research guides for PGRP / M.Phil / Ph.D students

Name of Guide मार्गदर्शकाचे नाव	Subject (s) विषय	PGRP/ M.Phil./ Ph.D. पी.जी.आर.पी./एम.फिल./पीएच.डी
डॉ.कविता साळुंके	शिक्षणशास्त्र	Ph.D.
डॉ. संजीवनी महाले	शिक्षणशास्त्र	Ph.D.
डॉ. विजया पाटील	शिक्षणशास्त्र	Ph.D.
डॉ. डी.डी.पवार	शिक्षणशास्त्र	Ph.D.
डॉ. एस.एस.सोनूने	शिक्षणशास्त्र	Ph.D.

❖ **इतर महत्वाच्या घटना किंवा उपक्रम Any other important matters and activities conducted**

- ❖ ऑनलाईन बैठक विषय - Ecokrypt Social Platform guest Mrs. Manisha Sathe.
- ❖ International Conference in Collaboration of Savitribai Phule Pune University, Bahai Academy Panchgni and YCMOU Nasik 13 and 14 Feb.2021

5.5 कृषिविज्ञान विद्याशाखा School of Agricultural Sciences

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

Name of the Faculty Member	Designation	Educational, Qualification, Experience in Years
1. Dr. Madhuri Sonawane	Asstt. Professor	M.Sc. (Agri.- Horticulture), M.Sc. (Distance Education) Ph. D. (Subject Communication -Agriculture) NET (Horticulture) Ph. D. (Horticulture-Fruit Science)
2. Mr. Rajendra Wagh	Asstt. Professor	M. Sc.(Agri -Agronomy)
3. Mr. Vijay Ahirrao	Sr. Assistant	B. C. S, MBA

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

The School of Agricultural Sciences has been working for the following objectives :

1. To offer the opportunities for Rural youth practicing farmers, farm women, government functionaries and officials for self learning through distance education
2. To offer courses in the vital agriculture development areas relevant to Maharashtra state for raising production and productivity through empowerment of knowledge and skill of farming communities.
3. To generate Self Employment opportunities among the rural youth and enhance the socio-economic status of the farmers and rural youth.
4. The School has identified farming community as a major target group and agro-horticulture and commercial crop as main area for the development.

❖ विद्याशाखेने पुढील व नवीन प्रवेशासाठी सुरू केलेले शिक्षणक्रम Academic Programmes on offer (fresh and further admissions)

SN.	Name of Program	Duration	Program Type	Program level
1.	Certificate in Gardening	1 Year	Professional	Certificate
2.	Foundation in Agricultural Sciences	1 Year	Professional	Certificate
3.	Diploma in Horticulture	2 Years	Professional	Diploma
4.	Diploma in Agri-business Management	2 Years	Professional	Diploma
5.	Diploma in Agro-Journalism	2 Years	Professional	Diploma

6.	Diploma in Fruit Production	2 Years	Professional	Diploma
7.	Diploma in Vegetable Production	2 Years	Professional	Diploma
8.	Diploma in Floriculture and Landscape Gardening	2 Years	Professional	Diploma
9.	B.Sc. (Agriculture)	5 Years	Professional	Degree
10.	B.Sc. (Horticulture)	5 Years	Professional	Degree

❖ **Details of the Study Material/ electronic content, etc developed in this reporting year**

1.	Manual of Agricultural Education Center Management
2.	Program Prospectus & Guidelines for B.Sc. Agriculture/Horticulture Students

❖ **लेखक / संपादक / सल्लागार समिती / विद्याशाखा परिषद यांच्या बैठकांची माहिती Details of Meetings held with Writers/ Editors/ Developers/ PAC/ School Council etc**

NIL

❖ **Details of Faculty Development**

SN	Name of Faculty: Dr. Madhuri Sonawane	Description
(i)	Additional qualification acquired	
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	1. Sonawane, M. S. (2020). Prospects of Agricultural MOOCs in an ODL System: YCMOU's Experience. In Proceedings of International Conference on Open and Innovative Education (ICOIE 2020) organized by The Open University of Hongkong, The Open University of China and Institute of Research in Open and Innovative Education during 2 th to 4 th July, 2020 ISBN : 978-988-8439-67-6
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	1. Workshop on Capacity Building of Teachers on Development of Massive Online Open Courses (MOOCs) for ODL Learners organized by YCMOU,

	<p>Mr. Rajendra Wagh</p>	<p>Nashik and Commonwealth Educational Media Centre for Asia (CEMCA), New Delhi online at CEMCA, New Delhi during 11th -13th May, 2020</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. International Conference on Open and Innovative Education (ICOIE) organized by The Open University of HongKong, and Institute for Research in Open and Innovative Education, The Open University of China Online at The Open University of HongKong during 2 - 4 July 2020. 3. UGC sponsored Online Refresher Course in E-learning and E-governance (Multidisciplinary) organized by UGC-HRDC, University of Mumbai Online at Bombay Teachers' Training College, Mumbai during 16th September, 2020 to 29th September, 2020. 4. Online International Training Programme on Climate Risk Assessment And Its Management Through Agrometeorological Approaches organized by Dryland Agricultural Research Station, Rangreth, Sher-e-Kashmir University of Agriculture Sciences and Technology, Kashmir and Indian Council of Agricultural Research, New Delhi Online at SKUAST, Kashmir during 21st -30th October, 2020. 5. National Seminar on Intellectual Property Rights (IPR) organized by YCMOU, Nashik Online at YCMOU, Nashik on 7th December, 2020. 6. NAAC assessment & accreditation web based training program organized by YCMOU, Nashik and RUSA, Mumbai Online at YCMOU, Nashik on 13th August, 2020 1. National Seminar on Intellectual
--	---------------------------------	---

		Property Rights (IPR) organized by YCMOU, Nashik Online at YCMOU, Nashik on 7 th December, 2020. 2. NAAC assessment & accreditation web based training program organized by YCMOU, Nashik and RUSA, Mumbai Online at YCMOU, Nashik on 13 th August, 2020
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	
(vi)	Award received	

5.6 संगणकशास्त्र विद्याशाखा School of Computer Sciences

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

Name of the Faculty Member	Designation	Educational, Qualification, Experience in Years
Dr. Pramod Khandare	Director (I/C) Associate Professor	M.Sc. (Physics), M.Sc. (Computer Science), Ph.D. M.C.A.
Shri. Madhav Palshikar	Associate Professor	M.C.A.
Smt. Sumedha Thormise	Assistant	B.Com., M.S.C.I.T., Dip. in Computers
Smt. Shobha Porje	Peon	M.A.

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

Vision

संगणकशास्त्र विद्याशाखा आपल्या शिक्षणक्रमांची शैक्षणिक गुणवत्ता उच्च ठेवण्यासाठी सदैव प्रयत्नशील आहे. जगातील एक प्रमुख संगणक शिक्षण देणारी संस्था होण्याचे ध्येय ठेवून विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक प्रगती करण्यासाठी विद्याशाखा स्वस्त व दर्जेदार शिक्षणक्रम उपलब्ध करून देत आहे. विद्यार्थ्यांचे

संगणकीय कौशल्य वाढवून त्यांना उच्च शिक्षण व संशोधन क्षेत्रात काम करण्यास सक्षम करणे ही विद्याशाखेची उद्दिष्टे आहेत.

Mission

बदलत्या काळानुरूप, अत्याधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करून शैक्षणिक आणि व्यवस्थापकीय साधने विकसित करणे, नवनवीन संगणक शिक्षणक्रम व शैक्षणिक सेवा (इंटरनेट आधारित) विद्यार्थ्यांपर्यंत उपलब्ध करून देणे. शिक्षण क्षेत्रातील जागतिकीकरणात सहभागी होण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा नावीन्यपूर्ण वापर करणे त्याचप्रमाणे पारंपरिक शिक्षण पद्धती सोबत आधुनिक शिक्षण पद्धतीचा वापर करणे. अत्याधुनिक संशोधन केंद्र तयार करणे व विविध संस्थेसोबत करार करून उच्च शिक्षणाच्या संधी विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देणे, अभ्यासकेंद्रांच्या विकासासाठी नवनवीन संधी उपलब्ध करून देणे, त्याचप्रमाणे अभ्यासकेंद्रांचा शैक्षणिक व सामाजिक दर्जा वाढविण्यासाठी सतत प्रयत्न करणे, त्यांना प्रोत्साहन देणे.

उद्दिष्टे

संगणकशास्त्र विद्याशाखेचे उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे,

1. विद्यार्थ्यांना बदलत्या काळानुरूप रोजगाराच्या संधी निर्माण करून देणारे आधुनिक, स्वस्त व दर्जेदार संगणक शिक्षणक्रम राबविणे.
2. विद्यार्थ्यांना उत्कृष्ट शैक्षणिक साधने आणि सेवा प्रदान करण्यासाठी, माहिती देण्यासाठी शैक्षणिक पोर्टल व ई-लर्निंग साधने विकसित करणे.
3. संगणक क्षेत्रात शिक्षणाच्या संधी सर्वांपर्यंत पोहचवण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर करणे. तसेच **Vertical Mobility** असलेले अभ्यासक्रम विकसित करणे.
4. विविध शैक्षणिक व संशोधन संस्थांशी करार करून त्यांच्याबरोबर अनुभव शैक्षणिक साधनांची देवाणघेवाण करणे.
5. अभ्यासकेंद्रांना विकासाच्या संधी उपलब्ध करून देणे. तसेच अभ्यासकेंद्रांवर अद्ययावत संगणकीय ज्ञान व कौशल्य असणारे समंत्रक उपलब्ध करून देणे.
6. विद्यार्थ्यांचा बौद्धिक, सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक विकास करण्यासाठी विविध शिक्षणक्रम उपलब्ध करून देणे.
7. विद्यार्थ्यांना सुसंस्कृत नागरिक बनविण्यासाठी त्यांच्यात सामाजिक मूल्य रुजविणे.
8. विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या नवनवीन संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी प्रणाली विकसित करणे.
9. विद्याशाखेतली सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्यात वैयक्तिक व व्यावसायिक सर्जनशीलता यांची वाढ करण्यासाठी योग्य वातावरण निर्मिती करणे.

5.7 निरंतर शिक्षण विद्याशाखा School of Continuing Education

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

Sr. No.	Name of Staff	Qualification	Designation
1.	Dr.Rajendra Vadnere (upto 31/01/2021)	Ph.D. (Physics, IIT Bombay, 1990)	Professor & Director
2.	Dr. Jaydeep Nikam	M.Sc.(Geology) Ph.D(Geology)	Professor
3.	Dr. Rucha Gujar	B.E. Electrical, M.A. (DE), Ph.D, M.Sc. Sub. Communication (Electrical Engineering)	Assistant Professor
4.	Mr. Ram Thakar	B.E., M.Tech. (Mechanical)	Assistant Professor
5.	Chandrakant Shejwal	M.Com. M. Lib.	Sr. Assistant

❖ अस्थायी कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Contractual Staff

Sr. No	Name of Staff	Designation	Qualification
1	Mr. Rahul Adhav	Academic Coordinator (Fashion)	B. Tech. (Textile Technology)
2	Mrs. Sujata More	Academic Coordinator (Hospitality)	Master of Tourism Administration
3	Mr. Akshay Mahendra Vibhandik	Academic Coordinator (Hospitality)	Bachelor in Hotel Management and Catering Technology
4	Mr. Keshav Ashok Patil	Academic Coordinator (Mechanical)	B.E. (Mechanical)
5	Mrs. Avani Raju Sabale	Academic Coordinator (Hospitality)	M.Sc. (Hospitality Studies), MBA (HR)
6	Mrs. Sonali Kharbade	Academic Coordinator (Fashion)	M.Sc., B.Ed., M.Phil. (Textile and Clothing)

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

VISION

- To provide through instruction, teaching and training and other educational opportunities, access to larger and larger segments of population, and in particular to the disadvantaged groups such as those living in remote and rural areas including working people, housewives and other adults who wish to upgrade or acquire knowledge through studies in various fields
- To promote acquisition of knowledge in a rapidly developing and changing society and to continually offer opportunity of upgrading knowledge, training and skills in the context of innovations, research and discovery in all fields of human endeavour by developing an

educational network with the use of modern communication media and technologies appropriate for a learning society.

- To develop innovative, need based vocational courses and establish industry, institution linkage for developing the society.
- To provide through incidental and non-formal means, for continuing and extension of education in various cultural forms, arts, crafts and skills of the country, raising their quality and improving their availability to the people.
- To provide major part of its resources and direct efforts in designing, developing and offering need-based and relevant vocational courses.

MISSION

Our mission has been to respond to the developmental needs of the society by offering need-based vocational courses to larger and larger segment of population, and in particular to the disadvantaged groups such as those living in remote and rural areas including working people, housewives and other adults who wish to upgrade or acquire knowledge through studies in various fields.

OBJECTIVES

The School sets before itself the following Objects consistent with the objects of the YCMOU, in particular, as enshrined in the YCMOU Act 1989, First Schedule, section 01:

- To provide through instruction, teaching and training and other educational opportunities, access to larger and larger segment of population , and in particular to the disadvantaged groups such as those living in remote and rural areas including working people, housewives and other adults who wish to upgrade or acquire knowledge through studies in various fields;
- To promote acquisitions of knowledge in a rapidly developing and changing society and to continually offer opportunity of upgrading knowledge, training and skills in the context of innovations, research and discovery in all field of human 89ndeavour by developing educational network with the use of modern communication media and technologies appropriate for a learning society;
- To develop innovative, need based vocational courses and establish industry, institution linking for developing the society;
- To provide through incidental and non-formal means, for continuing and extension of education in various cultural forms, arts, crafts, and skills of the country, raising their quality and improving their availability to the people;
- To provide major part of its resources and direct efforts in designing, developing and offering need-based and relevant vocational courses.

❖ **विद्याशाखेने पुढील व नवीन प्रवेशासाठी सुरू केलेले शिक्षणक्रम Academic Programmes on offer (fresh and further admissions)**

Sr.No.	Name of Programme शिक्षणक्रमाचे नाव	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme level (Certificate, Dip, UG, PG, Post Graduate, Research)
1	Certificate in Beauty Parlor Management	6 months	Vocational	Certificate
2	Certificate in Tailoring	3 months	Vocational	Certificate
3	Certificate in Water Management	6 months	General	Certificate
4	Certificate in German Language	6 months	General	Certificate
5	Certificate in English Language	6 months	General	Certificate
6	Certificate in French Language	6 months	General	Certificate
7	Certificate in Arabic Language	6 months	General	Certificate
8	Certificate in Fire Safety Engineering and Management	6 months	Vocational	Certificate
9	Certificate in Digital Photography	6 months	Vocational	Certificate
10	Certificate in Video Production	6 months	Vocational	Certificate
11	Certificate in Patkatha Lekhan	6 months	Vocational	Certificate
12	Diploma in Saloon Techniques	1 year	Vocational	Diploma
13	Diploma in Fire and Safety Engineering and Management	1 year	Vocational	Diploma
14	Diploma in Interior Design Decoration	1 year	Vocational	Diploma
15	Diploma in Automobile Techniques	1 year	Vocational	Diploma
16	Diploma for Electrician and Domestic Appliances Maintenance	1 year	Vocational	Diploma
17	Diploma in Fabrication	1 year	Vocational	Diploma
18	Diploma in Animation	1 year	Vocational	Diploma
19	Diploma for Civil Supervisor	1 year	Vocational	Diploma
20	Diploma for Fitter	1 year	Vocational	Diploma
21	Diploma in Computer Hardware Maintenance and Network Technology Windows 2008	1 year	Vocational	Diploma
22	Diploma in Event Management	1 Year	General	Diploma
23	Diploma in Fashion Design	1 year	General	Diploma
24	Diploma in Interior Design	1 year	General	Diploma

25	Diploma in Facility Services	1 year	General	Diploma
26	PG Diploma in Event Management	1 Year	General	PG Diploma
27	PG Diploma in Advertisement Media and Event	1 Year	General	PG Diploma
28	B.Sc. (Media Graphics and Animation)	3 Years	General	UG Degree
29	B.Sc. (Hospitality and Tourism Studies)	3 Years	General	UG Degree
30	B.Sc. (Hospitality Studies and Catering Services)	3 Years	General	UG Degree
31	B.Sc. (Fire and Safety Studies)	3 Years	General	UG Degree
32	B.Sc. (Facility Services)	3 years	General	UG Degree
33	B.Sc. (Interior Design)	3 years	General	UG Degree
34	B.Sc. (Fashion Design)	3 years	General	UG Degree
35	B.Sc. (Construction Practices)	3 years	General	UG Degree
36	B.Sc. (Automotive Techniques)	3 years	General	UG Degree
37	PG Diploma in Fire and Safety Management	1 year	General	PG Diploma
38	B.Sc. (Electrical & Electronic Techniques)	3 years	General	UG Degree

❖ **अहवाल वर्षात नवीन किंवा सुधारित केलेले शिक्षणक्रम New Academic Programmes Launched/ Restructured in this reporting year**

SN.	Name of Programme and its launching month & year शिक्षणक्रमाचे नाव आणि सुरु करण्याचा महिना व वर्ष	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme level (Certificate, Dip, UG, PG, Post Graduate, Research)
1	Certificate in Digital Photography (July-Dec 2019 Session)	6 months	Vocational	Certificate
2	Certificate in Video Production (July-Dec 2019 Session)	6 months	Vocational	Certificate
3	Certificate in Patkatha Lekhan (July-Dec 2019 Session)	6 months	Vocational	Certificate
4	Diploma in Event Management (July-Dec 2019 Session)	1 Year	General	Diploma
5	Diploma in Fashion Design (July-Dec 2019 Session)	1 year	General	Diploma
6	Diploma in Interior Design (July-Dec 2019 Session)	1 year	General	Diploma

7	PG Diploma in Event Management (2019-20)	1 Year	General	PG Diploma
8	PG Diploma in Advertisement Media and Event (2019-20)	1 Year	General	PG Diploma

❖ **Details of the Study Material/ electronic content, etc developed in this reporting year**

SN	Programme/Course Name	Type of Developed Content	Total No
1	Patkatha lekhan , Theory	Study material in PDF	1
2	Patkatha lekhan, Practical	Study material in PDF	1
3	Digital Photography, Theory	Study material in PDF	1
4	Digital Photography, Practical	Study material in PDF	1
5	PG Diploma in Event Management/ PGE102 Advanced Sale and Promotion	Study material in PDF	1
6	PG Diploma in Event Management/ PGE103 Advanced Event Management	Study material in PDF	1
7	PG Diploma in Event Management/ PGE204 Stress Management	Study material in PDF	1
8	PG Diploma in Event Management/ PGE202 Economics for Manager	Study material in PDF	1
9	PG Diploma in Event Management/ PGE 201 Advanced Accountancy for Managers	Study material in PDF	1
10	Diploma in Event Management/ AEC101: English Communication	Study material in PDF	1
11	Diploma in Event Management/ AEC102: Environment Studies	Study material in PDF	1
12	Diploma in Event Management/ EVE 101 Basic Event Management	Study material in PDF	1
13	Diploma in Event Management/ EVE 102 Banqueting Management	Study material in PDF	1
14	Diploma in Event Management/ EVE 103 Principle of Management	Study material in PDF	1
15	Diploma in Event Management/ EVE 202 IT for Event Management	Study material in PDF	1
16	Diploma in Event Management/ EVE 203 Accounting Skills for Event Management	Study material in PDF	1

❖ भविष्यकालीन योजना Futuristic Planning of the School

- ❖ The School wishes to develop academic programs in Diploma in Fine Arts (Painting) and continue development of study material for Certificate on Blissful Married Life.

❖ Details of Faculty Development

SN	Name of Faculty :	Description
	Dr Jaydeep Daulatrao Nikam	
(i)	Additional qualification acquired	-
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<p>1. Dr. Jaydeep Nikam¹, Shweta Jadhav², and Chandrashila Gaikwad³</p> <p>Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nasik, Maharashtra Bioremediation- An effective tool for protection of the Environment paper published in Recent Advances in Biotechnology ISBNNo.978-93-85664-28-1 March-16 pages 22-25</p> <p>2. Dr. Jaydeep Nikam¹, Chandrashila Gaikwad² and Shweta Jadhav³Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nasik, Maharashtra Review: Biodiversity-Importance and Conservation paper published in Recent Advances in Biotechnology ISBNNo.978-93-85664-28-1 March-16 pages 22-25</p>
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	<p>1. Participated in ICDE International Conference at Symbiosis Centre for Distance Education , Pune held on 10.3.2017 to 11.3.2017.</p> <p>2. Participated in International Conference on Advances in Civil and Environmental Engineering sponsored by Savitribai Phule Pune University held on 10.2.2017 to 11.2.2017.</p>
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	-
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	-
(vi)	Award received	-

SN	Name of Faculty : Dr Rucha Gujar	Description
(i)	Additional qualification acquired	Completed the self-learning Online Course on Understanding Open Educational Resources on 25 th Sept 2019 offered by the Commonwealth of Learning Canada
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	Nil
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Participated in workshop during 24-26 February 2020 “ Development, Adoption and Implementation of Institutional Open Educational Resources (OER) Policy” organized by YCMOU jointly with CEMCA 2. Participated in training program on 6 March 2020 “ Improve Your Quality Life” organized by YCMOU 3. Participated in the workshop “ Change Your Life” during 20-21 Dec 2019 4. Completed Short Term Faculty Development Programme on “ OER Distance Education” at YCMOU organized by HRDC Pune
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	Nil
(v)	Organized : onference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	Nil
(vi)	Award received	Nil

SN	Name of Faculty: Ram A. Thakar, Assistant Professor	Description
(i)	Additional qualification acquired	Ph.d(Registered)
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<ol style="list-style-type: none"> 1. Book on Patkatha Lekhan, pratyakshik for YCMOU 2. Ram Thakar, SantoshBhosle and Subhash Lahane, “Experimental investigation of waste heat recovery from exhaust of four stroke diesel engine using specifically manufactured heat exchanger”(2020), Advances in Materials and Manufacturing Engineering, Lecture notes in Mechanical Engineering, Springer, (In print January2020).ISSN 978-981-15-1306-0
(iii)	Participation in conferences / workshop/ training/ orientation programmes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ram Thakar, Santosh Bhosle and Subhash Lahane presented research paper on “Experimental investigation of the effect of preheating inlet air and the exhaust gas recirculation on single cylinder diesel engine to ICEMEM -2019 organized by Mukesh Patel

		School of Technology Management and Engineering, Shirpur during 23-24 December 2019.
(iv)	Research project(s) undertaken / completed	-
(v)	Organized : Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	1. Organised faculty induction program for academic coordinators 2. Organised one day NAAC orientation for teaching faculty 3. Organised one day NAAC orientation for Non-teaching faculty
(vi)	Award received	

❖ **विद्यार्थ्यांसाठी संशोधक मार्गदर्शक म्हणून मान्यताप्राप्त सदस्यांची यादी**
Approved list of faculty members as research guides for PGRP/ M.Phil / Ph.D students

Name of Guide मार्गदर्शकाचे नाव	Subject (s) विषय	PGRP/ M.Phil./ Ph.D. पी.जी.आर.पी./एम.फिल./पी.एच.डी
Dr. Jaydeep Nikam	Distance education, Subject communication, Environmental Science, Geology	Ph.D.
Dr. Rucha Gujar	Distance Education	Ph.D.

5.8 शैक्षणिक सेवा विभाग Academic Services Division

❖ **नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff**

No.	Name	Qualification	Designation
1	Dr. Pramod B. Biyani	M.Com., M.Phil., GDC&A, Ph.D.	Professor & Director
2	Dr. Hemant Rajguru	M.Sc. (Agri.), M.A. (DE), Ph.D. (Agri.)	Associate Professor
3	Ms. Lalita Tope	B.Com., Diploma in Taxation Law, Diploma in Computer Operation	Assistant

❖ **अस्थायी कर्मचार्यांची माहिती Details of Contractual Staff**

<i>No.</i>	<i>Name</i>	<i>Qualification</i>	<i>Designation</i>
1	Ms. Prachi Wagh	Master of Computer Science (M.C.S.)	Academic Coordinator

❖ **ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives**

- To undertake novel experiments in the field of Distance Education with the help of Post Graduate and Research Programme for high quality communication based research for effective dissemination of various subject matter concepts thereby enriching the research attitude with an aim to deliver the benefits of research to the unreached segment of society.

❖ **Academic Programmes on offer (fresh and further admission) by the School / Division / Center during reporting year**

Sr.No.	Name of Programme and its date of launching	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme Level (Certificate UG, PG, Post Graduate Research)
1.	Certificate Programme in Counsellor Training	06 Months	General	Certificate
2.	Certificate Programme in Human Rights	06 Months	General	Certificate
3.	Diploma in Gandhi Vichar Darshan	12 Months	General	Diploma

❖ **Participation in Seminars, Symposia, Conferences, Training, Camps, Congresses, etc**

Subject :	Target group	Scheduled and Venue

❖ **Approved list of faculty members as research guides for PGRP/M. Phil. /Ph.D. students**

Name of Guide	Subject(s)	PGRP / M. Phil. / Ph.D.
Prof. Dr. Pramod Biyani	Commerce, Management and Distance Education	Ph.D.

5.9 आरोग्य विज्ञान विद्याशाखा School of Health Sciences

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

No.	Name	Qualification	Designation
1	Dr. Abhay R. Patil	M.D.(Hom.), D.Y.T., .G.D.H.M.(PUNE)	Assistant Professor
2	Mr. Vilas Bedse		Assistant

❖ अस्थायी कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Contractual Staff

No.	Name	Qualification	Designation
1	Mrs. Rashmi Ranade	B.H.Sc., M.A. (Yoga)	Academic Coordinator
2	Mr Balu Mokal	B.Com, M.A.(Yoga)	Academic Coordinator
3	Mrs Vishakha More	M.Sc.(Microbiology)	Academic Coordinator
4	Mrs. Namita Joshi	M. Pharm.	Academic Coordinator
5	Mr. Shubham Bhongale	M.A. in Yoga. NET qualified in Yoga	Academic Coordinator

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य Vision, Mission and Objectives

Vision

- The School of Health Sciences has been established to offer programs to the learners belonging to the disadvantaged classes residing in distant areas, through flexible mode of learning.

Mission

- Our mission is to respond to the developmental needs of the society by offering need-based Health Science programmes and vocational courses to larger and larger segment of population, and in particular to the disadvantaged groups such as those living in remote and rural areas including working people, housewives and other adults who wish to upgrade or acquire knowledge through studies in various fields.
- The strength of the school lies in the variety of the content of the programs on the Health Sciences sector, in its early phase, however, the school is now focusing on other sectors like Pharma , Yoga, Vocational, Skilled based and Professional Programs.
- The school is pro-active and flexible in framing policies to address the need of the development and delivery of the programs

- ❖ **विद्याशाखेची/ विभागाची/ केंद्राची पुढील व नवीन प्रवेशासाठी सुरू केलेले शिक्षणक्रम Academic Programmes on offer (fresh and further admission) by the School / Division / Center during reporting year**

SN.	Name of Programme and its launching month & year शिक्षणक्रमाचे नाव आणि सुरु करण्याचा महिना व वर्ष	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme level (Certificate, Dip, UG, PG, Post Graduate, Research)
1	Yoga teacher - 2017	One year	Professional	Diploma
2	Patient Assistant - 2007	Six months	Non-credit	Certificate
3	Arogyamitra - 2006	Six months	Non-credit	Certificate

- ❖ **Details of the Study Material/ electronic content, etc developed in this reporting year**

SN	Programme/Course Name	Type of Developed Content	Total No
1	B.A. Yoga	Handwritten	10
2	M.A. Yoga	Handwritten	20

- ❖ **लेखक / संपादक / सल्लागार समिती /विद्याशाखा परिषद यांच्या बैठकांची माहिती Details of Meetings held with Writers/ Editors/ Developers/ PAC/ School Council etc**

- Authors of B.A. Yoga – online : 11/05/2020, 04/06/2020
- Authors of M.A. Yoga – online : 11/05/2020, 04/06/2020

- ❖ **भावी धोरण Futuristic Planning of the School/ Div/ Centre**

Starting New Programms from next Academic year :

1	B.A. Yoga
2	M.A. Yoga

❖ **Details of Faculty Development**

SN	Name of Faculty: DR. ABHAY R.PATIL	Description
(i)	Additional qualification acquired	
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/Units with ISBN, etc	
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	<p>1.) Participated in 3 Days Workshop on Capacity Building of Teachers by CEMCA & YCMOU Development of MOOCS for ODL Learners from 11th May to 13th May 2020.</p> <p>2.) Participated in (1 week) Duration National Webinar series (12sessions) on Knowledge generation in Education –Qualitative Research from 1st June to 6th June 2020</p> <p>3.) Participated in (1 week) Duration E-FDP on Own your Intellectual Property Rights: Wealth creation for Teachers, from 24th August to 29th August 2020.</p> <p>4.) Participated in National Webinar BY IGNOU, NEW DELHI on Reboot and Rebuilt : Implications for Mental Health Post Covid. On 10th Oct.2020</p> <p>5.) Participated in one Day Multidisciplinary International E-Conference on INDIVIDUAL AND SOCIAL HEALTH, on 13th March 2021.</p>
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	
(vi)	Award received	

❖ **इतर महत्त्वाच्या घटना किंवा उपक्रम Any other important matters and activities conducted**

Date	Topic	Expert/Speaker
21 June 2020	International Yoga Day	Hon V.C. Prof. E Vayunandan
20 Jan 2021	Student/faculties online interaction with health professionals	Dr. Annie Liyanage (Specialist Registrar in Gastroenterology, UK).
18 Feb 2021	World Suryanamaskar Day	Mr. Shubham Bhongle, Mr. Balu Mokal and Mrs. Rashmi Ranade

5.10 सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र

❖ **Details of Regular Staff**

No.	Name	Qualification	Designation
1	Shri. Suresh Bagul	S.S.C.	Assistant

❖ **Details of Contractual Staff**

No.	Name	Qualification	Designation
1.	Prof. Prakash Atkare	M.sc. (Agri, M.Sc. (D.E) PGDDE, Ph.D.	Professor
2.	Shri. Kailas More	B. A., M.S.W.	Associate consultant
3.	Smt. Madhuri Kharjul	M.B.A. NET	Academic coordinator
4.	Smt. Niruben Patel	M.A. (Hindi) M.Phil.	Academic coordinator
5.	Shri. Akash Lathad	M.Sc. (Agricultural Extension)	Academic coordinator
6.	Smt. Sonali Kharbade	M.Sc. (Textile), B.Ed, M.Phil. (Textile), PhD (Appear)	Academic coordinator
7.	Shri. Rahul Navale	M.sc. Zoology	Academic coordinator

❖ Vision, Mission and Objectives School/ Div/ Center

VISION

To provide need based technical, vocational and employment generating programs for rural and urban youth.

MISSION

To create technical manpower which is useful for industries and self employment?

OBJECTIVES

- To collaborate with various organisations and institutions for the development and certification of certificate, Diploma and Post Graduate Diploma Programme
- To develop and implement the programme for the special category Student e.g. Farmers, Blind, Army, Police, Jail mates, Specially Challenged etc.
- To certify and recognise Prior Knowledge by offering certificate.
- To Develop and offer Skill based certificate, diploma programme and produce trained and responsible youth.

❖ New Academic Programmes Launched / Restructured in this reporting year

No.	New Restructured Programme and its launching month & year नवीन सुधारित शिक्षणक्रमाचे नाव आणि सुरु होण्याचे दिनांक	Duration	Programme Type (General, Technical, Professional, Vocational, Non-credit)	Programme level (Certificate, Dip, UG, PG, Post Graduate, Research)
1.	Certificate Programme in Security Guard सुरक्षा रक्षक प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (January 2021)	6 Months (सहा महिने)	Professional	Certificate (प्रमाणपत्र)
2.	Advanced Certificate Programme in Security Officers सुरक्षा अधिकारी प्रगत प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (January 2021)	6 Months (सहा महिने)	Professional	Certificate (प्रमाणपत्र)
3.	Online Certificate Program in Road Transport Safety and Awareness ऑनलाईन रस्ते वाहतूक व सुरक्षा प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (March 2021)	6 Months (सहा महिने)	Professional / Vocational	Certificate (प्रमाणपत्र)
4.	Certificate Programme for Gramrojgar Sevak ग्रामरोजगार सेवक कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (January 2021)	6 Months (सहा महिने)	Professional / Vocational	Certificate (प्रमाणपत्र)

5.	Certificate Programme in Farmer Producers Company शेतकरी उत्पादक कंपनी व्यवस्थापन प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (January 2021)	6 Months (सहा महिने)	Professional / Vocational	Certificate (प्रमाणपत्र)
6.	Certificate Programme in Beekeeping मधमाशी पालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (January 2021)	6 Months (सहा महिने)	Professional / Vocational	Certificate (प्रमाणपत्र)

❖ **Details of the Study Material/ electronic content, etc developed in this reporting year**

SN	Programme/Course Name	Type of Developed Content	Total No.
1	Certificate Programme in Security Guard	E-content	1t+1p = 2
2	Advanced Certificate Programme in Security Officers	E-content	1t+1p = 2
3	Certificate Program in Road Transport Safety and Awareness	E-content	Online
4	Certificate Programme for Gramrojgar Sevak	E-content	2t +1p = 3
5	Certificate Programme in Farmer Producers Company	E-content	1t+ 1p= 2
6	Certificate Programme in Beekeeping	E-content	1t+1p= 2

❖ **Details of Meetings held with Writers/ Editors/ Developers/ PAC/ School Council etc.**

No.	Course Name	Meeting Date	Subject
1.	Certificate Programme in Organic Farming	25/08/2020	Syllabus Discussion Meeting
2.	Certificate Programme in NSS	02/09/2020	Syllabus Development Zoom Meeting
3.	Certificate Programme in Security Guard, Advanced Certificate Programme in Security Officers, Certificate Programme for Gramrojgar Sevak, Certificate Programme in Farmer Producers Company, Certificate Programme in Beekeeping.	28/11/2020	New Study Centre Application Verification Zoom Meeting

4.	Certificate Programme in Security Guard, Advanced Certificate Programme in Security Officers, Certificate Programme for Gramrojgar Sevak, Certificate Programme in Farmer Producers Company, Certificate Programme in Beekeeping.	24/12/2020	New Study Centre Primary Admission Related Zoom Meeting.
5.	Certificate Programme in Security Guard, Advanced Certificate Programme in Security Officers, Certificate Programme for Gramrojgar Sevak, Certificate Programme in Farmer Producers Company, Certificate Programme in Beekeeping.	14/01/2021	New Study Centre Query Zoom Meeting
6.	Certificate Programme in Farmer Producers Company	20/01/2021	MOU Signing
7.	Certificate Programme in GST	04/02/2021	Writers and Editors Meeting Regarding syllabus
8.	<ul style="list-style-type: none"> i) Integrated Diploma In Retail ii) Integrated Diploma In Manufacturing iii) Integrated Diploma In IT/ ITES iv) Integrated Diploma In BFSI v) Integrated Diploma In Micro-Finance vi) Integrated Diploma In E-Commerce vii) Yogya sheel (10 weeks) viii) Cyber Security ix) Advance Certificate in Cyber Security x) Digital Courses For Farmer xi) Bakery Confectionery & FB Services 	12/02/2021	Advisory Committee Meeting CCSI
9.	Certificate Programme in Security Guard, Advanced Certificate Programme in Security Officers, Certificate Programme for Gramrojgar Sevak, Certificate	22/02/2021	Counseling Workshop on Zoom

	Programme in Farmer Producers Company, Certificate Programme in Beekeeping.		
10.	Diploma In Farmer Producers Company	09/03/2021	Syllabus discussion Meeting
11.	Certificate Programme in GST	24/03/2021	Meeting with Editor of Book

❖ Futuristic Planning of Centre for Collaboration & Special Initiatives

The Centre has decided to develop following programme from the Acedmice Year 2021-22

1. Certificate Programme in Organic Farming.
2. Certificate Programme in Pali Language.
3. Certificate Programme in Women Empowerment & Development.
4. Online Certificate Program in Goods & Services Tax (GST).
5. Certificate Course Competitive Examination Preparatory.
6. Certificate Course for Sarpanch Upsarpanch Grampanchyat Sadasy.
7. Certificate Course for National Service Scheme (NSS).

❖ Details of Faculty Development

1. Mr. Kailas More

SN	Name of Faculty:	Description
(i)	Additional qualification acquired	-----
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	1) Gram Rojgar Sevak 2) Farmer Producer Company
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	• Participated in training Programs organized for new study centre attended online counseling training.
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	1) My Family My Responsibility Campaigning from 1 September to 30 October 2) Survey and awareness Program. 3) Education for youth high risk in naxlite area in Gadchiroli & Gondia. June 2020 To May 2021

(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop(s) at University/ School etc for target group and schedule	<ol style="list-style-type: none"> 1) Certificate Programme Organic Farming Author and Editor Workshop 25 June 2020 2) Certificate Program : Sarpanch Upsarpanch Grampanchayat Sadasy Author and editor workshop 12 June 2020 3) Online workshop for capacity building of teachers on Development of Massive Open Online Courses [MOOCs] for ODL Learners from 11th to 13th May 2020. 4) Woman Empowerment & Development Author and editor workshop 14 Feb 2020 5) National Service Scheme Author and editor workshop 2 September 2020 6) Start Career Academy Ghanshet Village. 28 November 2020 7) Study Centre Implementation workshop. 22 Feb 2020
-----	--	---

2. Smt. Madhuri Kharjul

SN	Name of Faculty:	Description
(i)	Additional qualification acquired	Diploma In Yoga Shikshak (May/ June 2020)
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	1) "Role Of Online And Distance Learning System During Covid-19 Pandemic Period" Two days Interdisciplinary International E-Conference on "Impact of COVID-19 on Various Areas of Global Economy, Science & Humanities" on 24 & 25 June 2020.
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	<p><u>Conferences-</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) International Online conference on Teaching-Learning in the time of Pandemic: Role of Online Learning on 21st and 22nd April 2020.

	<p><u>Workshop-</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rural Management Curriculum Development Workshop on 17th Dec. 2020. 2) Two- days International workshop (online) “Rejuvenation through Yoga during Covid” on 1st and 2nd June 2020. 3) Online workshop for Capacity building of teachers on Development of Massive Open Online Courses [MOOCs] for ODL Learners from 11th to 13th May 2020. 4) Participated in Online Training Programs organized for New Study Centres for Admission Process on 24th Dec. 2020 5) Participated in Online workshop for all Study Centres for Counselling at 22nd Feb. 2021 <p><u>Training/orientation programmes-</u></p> <p>A) FDP-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) National Online FDP on ‘Multi-disciplinary approach to quality. Enhancement in Higher Education’ from 23rd to 29th May 2020. 2) One week online FDP on NAAC revised Accreditation Framework 2020 from 26th to 30th May 2020. 3) FDP on Evolution from Offline to Online from 13th May to 3rd June 2020. 4) 7 days Online Faculty Development Programme on “Building Research Aptitude” from July 14 to 20, 2020 <p>B) Seminar/Webinar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) National Seminar on IPR. 2) Webinar on “National Education Policy (NEP) 2020”.
--	--

		<p>3) Two Day webinar on “Higher Education Scenario in India while living with Covid-19 in the years to Come” on 1st and 2nd May 2020.</p> <p>4) Professional development webinar on “A Hand on Approach for developing e-content” on 24th May 2020</p> <p>5) National Webinar on NEP 2020 on 24th December, 2020.</p>
(iv)	Research project(s) undertaken/ completed	-
(v)	Organized: Conference/seminar (s)/ workshop (s) at University/ School etc for target group and schedule	
(vi)	Award received	-

3. Mr. Akash Madhukar Lathad

SN	Name of Faculty:	Description
(i)	Additional qualification acquired	-----
(ii)	<i>Publications:</i> Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<p>1. Certificate Course in FARMER PRODUCERS COMPANY MANAGEMENT(Marathi) under YCMOU, Nashik- 2021, as an Author, Editor & Academic Coordinator</p> <p>2. Azolla: A Supplement To Agriculture And Useful Animal Feed(Marathi) - Krushakonnati dated 27th January 2021</p>
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	<p>Online Certificate Courses:</p> <p>1. CLIMATE CHANGE AND ITS EFFECT ON PEST AND DISEASE organized by National Agricultural Higher Education Project (NAHEP), MPKV- Rahuri. 17 and 18 May 2020</p> <p>2. EFFECTIVE USE OF MEDIA IN AGRICULTURAL TECHNOLOGY DISSEMINATION organized by National Agricultural Higher Education Project (NAHEP), MPKV- Rahuri. 24 May to 28 May 2020</p>

		<p>3. SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT THROUGH FARMER PRODUCER COMPANY organized by National Agricultural Higher Education Project (NAHEP), MPKV- Rahuri. 19 June 2020</p> <p><u>International & National Conferences, Webinars and Workshops:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. National Webinar on BIODIVERSITY INFORMATICS AND DOCUMENTATION THROUGH CITIZEN SCIENCE ON THE INDIA BIODIVERSITY PORTAL organized by the Department of Zoology, St. Xavier's College for Women, Aluva (Kerala). 22 May 2020 2. International Webinar on TOWARDS EXCELLENCE IN QUALITATIVE RESEARCH IN SOCIAL SCIENCES organized by Tamil Nadu Open University, School of Education in Collaboration with Meston College of Education, Chennai (Tamil Nadu) 28 May 2020 3. Online Workshop for Capacity Building of Teachers on DEVELOPMENT OF MASSIVE OPEN ONLINE COURSES (MOOCs) FOR ODL LEARNERS organized by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik and Commonwealth Educational Media Centre for Asia (CEMCA), New Delhi. 11 May to 13 May 2020 4. Faculty Development Programme on EVOLUTION FROM OFFLINE TO ONLINE TEACHING organized by Satish Pradhan Dnyanasadhana College, Thane, Internal Quality Assurance Cell and Development Programme Committee in Association with Dept. of Information Technology,
--	--	--

		<p>University of Mumbai, YCMOU, Mumbai Regional Center and Microsoft. 29 May 2020</p> <p>5. National Conference on IMPACT OF GLOBALIZATION ON CONTEMPORARY LITERATURE, EDUCATION, and ENVIRONMENT AND SOCIETY organized by VVM's Arts and Commerce College, Akkalkuwa, Dist. Nandurbar (Maharashtra) 26 To 27 Man 2020.</p> <p>6. National Webinar on CHALLENGES AND PROSPECTS OF MEDIA DURING COVID-19 PANDEMI Organized by Department of Journalism, Vardhaman Mahaveer Open University, Kota (Rajasthan) 3 June 2020</p> <p>7. National Level Online Workshop on OFFICE MANAGEMENT & STRESS MANAGEMENT organized by Office Department, Shivraj College of Arts, Commerce and D.S. Kadam Science College, Gadhinglaj, Kolhapur (Maharashtra) 26 May 2020</p>
(iv)	Research project (s) undertaken/ completed	FARMING SYSTEM OF TRIBAL FARMERS FROM PALGHAR DISTRICT OF MAHARASHTRA
(v)	Organized: Conference/seminar (s)/ workshop (s) at University/ School etc for target group and schedule	Conducted One Day Training Programme on USE OF DIFFERENT MOBILE APPS IN AGRICULTURE at Krishi Vigyan Kendra, Nashik
(vi)	Award received	-

4. Mr. Rahul Vitthal Navale

S.N.	Name of Faculty:	Description
(i)	Additional qualification acquired	----
(ii)	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	<ul style="list-style-type: none"> • Edited Text Book for Certificate Course in Beekeeping. • Edited Work Book for Certificate Course

		<p>in Beekeeping.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Developed Question Bank with answer for the course: Certificate Course in Beekeeping.
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	<ul style="list-style-type: none"> • Participated in training Programs organized for new study centre attended online counseling training. • Actively Participated Beekeeping Seminar organized by Purva Chem. Tech. Pvt. Ltd., Pimpalgaon Baswant, and Nashik. (02 December 2020) • Actively Participated Seminar on Beekeeping organized by Sunlight Beekeeping Cooperative Society, Delhi.(India) (27/28/29 August 2020) • Actively associated as a resource person in the Suprakruti Madhushala (Bee Organic Farm) Govardhan, Nashik for training in bee farming Nashik. (2020/21)
(v)	Organized: Conference/seminar (s)/ workshop (s) at University/ School etc for target group and schedule	<ul style="list-style-type: none"> • As a Coordinator I have several interactions a motivational talk given to the guest who has visited apiary in the campus of YCMOU Nashik during vacation and on holiday. (2020/21) • I support bee training programmes organized by Suprakruti Madhushala (Bee Organic Farm) Govardhan, Nashik. (2020/21)

5. Smt. Niruben Patel

S.N.	Name of Faculty	Description
(i)	Additional qualification acquired	
(ii)	Publications: Books/ Research Papers/ Units with ISBN, etc	Developed Question Bank with answer for the course: Certificate Course in Women Empowerment & Development.
(iii)	Participation in conferences/ workshop/ training/ orientation programmes	Participated in training Programs organized for new study centre attended online counseling training.

(iv)	Research project (s) undertaken/ completed	
(v)	Organized: Conference/seminar(s)/ workshop (s) at University/ School etc for target group and schedule	1. Woman empowerment & development Author and editor workshop. 14 Feb 2020
(vi)	Award received	----

❖ **Any other important matters and activities conducted**

1. Agreement between YCMOU & Artillery Centre for starting 16 Trades related Certificate programs for Army.
2. Conduct workshop & training program for the student of Savitribai Phule Study Centre, YCMOU Campus.
3. Started career Academy at Ghanshet currently 40 students are studying in it.
4. Conducted Survey for 425 family at Ghanshet under "My family My Responsibility" Programme.
5. Conducted Antigen Test of Corona for YCMOU employees for 565 employees.
6. Conducted RTPCR Test in University 25 employees. Vice chancellor, Registrar, & other Staff.

5.11 ग्रंथनिर्मिती केंद्र Print Production Centre

(१) नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती

क्र.	कर्मचाऱ्यांचे नावे	पद	शिक्षण
१	श्री. आनंद रामचंद्र यादव	निर्मिती अधिकारी	बी.कॉम., डिप्लोमा इन प्रिंटिंग
२	डॉ. रमेश भिवसन शेकोकार	सहायक संपादक	एम.एम.सी.जे., पीएच.डी.
३	श्री. नितीन नरहर महामुनी	ग्राफिक आर्टिस्ट	जी.डी.आर्ट, ३डी मॅक्स स्टुडिओ
४	श्री. अविनाश उमाकांत भरणे	ग्राफिक आर्टिस्ट	बी.एफ.ए. ऑपलाईड आर्ट अॅण्ड ३डी मॅक्स ऑनिमेशन
५	श्री. विलास मधुकर बधान	डीटीपी ऑपरेटर	बी.ए., डिप्लोमा इन कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी, सर्टिफिकेट इन डीटीपी
६	श्री. दिलीप वामनराव भंडारे	डीटीपी ऑपरेटर	बी.कॉम., बी.सी.जे., सर्टिफिकेट इन डीटीपी
७	श्री. अनुरथ रामा वाघमारे	डीटीपी ऑपरेटर	बी.ए., सर्टिफिकेट इन डीटीपी
८	श्री. विजय बाळासाहेब चव्हाण	मुद्रितशोधक	बी.कॉम.
९	श्री. देविदास संतू जाधव	मुद्रितशोधक	बी.ए.
१०	श्री. योगेश नारायण जाधव	मुद्रितशोधक	बी.ए.
११	श्रीमती माधुरी संजय देशपांडे	वरिष्ठ सहायक	एम.कॉम., एम.ए. (दूरशिक्षण)
१२	श्रीमती कल्पना वसंत राऊत	सहायक	एम.ए.
१३	श्रीमती स्नेहल सुनील रांजेकर	सहायक	बी.कॉम., डी.सी.एम.
१४	श्री. शरद सुकदेव सोनवणे	सहायक	डि.सी.एम.टी. बी.ए. एम.ए.
१५	श्री. बाळू कारभारी साबळे	सहायक	बी.ए.

(२) संकल्प, ध्येय आणि उद्दिष्टे

संकल्प

- विद्यापीठाने विकसित केलेल्या शिक्षणक्रमांचे मुद्रित माध्यमांद्वारे सक्षमीकरण करणे.

ध्येय

- विद्यापीठातील विविध विद्याशाखांनी विकसित केलेले पुस्तक स्वरूपातील अध्ययन साहित्य तसेच विविध विभाग, केंद्र, कक्ष यांनी विकसित केलेल्या पुस्तकेतर साहित्याची मुद्रण निर्मिती वेळेत व दर्जेदार करणे.

उद्दिष्टे

- सर्व छापील साहित्य विद्यापीठ भांडारात/अन्य इच्छित जागी निर्धारित वेळेत जमा करणे.
- छापील साहित्य निर्दोष होण्यासाठी काळजी घेणे.
- ग्रंथनिर्मिती केंद्रातील तांत्रिक व व्यावसायिक विशेष कामांबाबत अद्ययावत ज्ञान व प्रशिक्षण प्राप्त करणे.
- छपाईविषयक आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर मुद्रण निर्मितीत करणे.
- विद्यापीठाची प्रकाशनशैली विकसित करणे.

(३) २०२०-२०२१ मधील मुद्रण निर्मिती

३.१ पाठ्यपुस्तके निर्मिती (प्रथम मुद्रण)

क्र	विद्याशाखा/विभाग	पुस्तक संख्या	प्रतींची संख्या
1	शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा (4 पुस्तके मुद्रित स्वरूपात, 10 पुस्तके ई-फॉर्मॅटमध्ये)	14	7600
2	सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र (सर्व पुस्तके ई-फॉर्मॅटमध्ये)	11	0
एकूण		25	7600

३.२ पाठ्यपुस्तके निर्मिती (पुनर्मुद्रण)

क्र.	विद्याशाखा/विभाग	पुस्तक संख्या	प्रतींची संख्या
1	मानव्यविद्या आणि सामाजिक शास्त्रे विद्याशाखा	233	3915700
2	वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा	103	617500
3	शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा	56	133800
4	निरंतर शिक्षण विद्याशाखा	36	20800
5	आरोग्यविज्ञान विद्याशाखा	14	19100
6	कृषी विज्ञान विद्याशाखा	106	207500
एकूण		548	4914400

३.३ पुस्तकेतर कामांची निर्मिती

क्र.	विद्याशाखा/विभाग/कक्ष/केंद्र	कामांची संख्या	प्रतींची संख्या
१	प्रशासन विभाग	21	31550
२	परीक्षा विभाग	02	106
३	कृषि विज्ञान केंद्र	02	4000
४	वामन दादा कर्डक अध्यासन	01	1000
एकूण		26	36656

5.12 दृक-श्राव्य केंद्र Audio-Visual Centre

❖ Details of Regular Staff (Name, Qualification and Designation)

<i>Sr. No.</i>	<i>Name</i>	<i>Qualification</i>	<i>Designation</i>
01.	Dr. Rajendra Vadnere (upto 31/01/2021)	Ph. D. (Physics)	Act. Head
02.	Mr. Abhay Kulkarni	DETE, M.A. (D.E.)	Video Editor
03.	Mr. Girish Gavli	B.E. (Electronics)	Technical Assitant
04.	Mr. Sunil Salunke	DETE	Technical Assistant
05.	Mr. Jagdish Kulkarni	B. Sc. Electronics	Technical Assistant
06.	Mr. Prakash Sapnar	M. A.	Production Assistant
07.	Mr. Dhananjay Deshmukh	M. A.	Production Assistant
08.	Mr. Prashant Kulkarni	M. Sc. Communication	Cameraman
09.	Mr. Sachin Katare	M. Com. FTII, Pune	Cameraman
10.	Mr. Bhupendra Shivde	B. A., LRAS/LTVS	Technician
11.	Mr. Kiran Raut	Diploma in Industrial Electronics, B. Tech. Electronics	Jr. Technician
12.	Mr. Pradeep Gaikwad	ITI, NCTVT	Jr. Technician
13.	Mr. Vasant More	B. A., B.Ed.	Assistant

❖ Vision, Mission and Objectives of AVC

Objectives

- To Produce Audio Visual Content for Students as per requirements from Schools, Divisions and other sections.
- To provide Audio Visual Support to University as required for various functions.
- To act as a technical expert section for various Schools/Sections/Divisions on technical aspects related to production of Audio Visual Content.
- To Educate Academician/Students about media (Presentation/Narration/Speech etc)
- To experiment the broadcast and non broadcast channels for AV content distribution
- To prepare and develop web compatible AV Content and to upload on web.

Vision

- Making Audio Visual Content so user friendly that the students would get engaged to it and the Audio Visual Content would supplement the learning experiences, which would further develop students cognitive, affective and psychomotor skills.
- Self Updation of technical knowledge about cutting edge communication technology.

Mission

- To promote acquisition of knowledge in a rapidly developing and changing society and to continually offer opportunities of upgrading knowledge, training and skills in the context of innovations, research and discovery in all fields of human endeavour by developing educational network with the use of modern communication media and technologies appropriate for a learning society.
- To provide or arrange for training of teachers required for open and distance education system.
- To provide for counselling and guidance to its students through web based solutions..
- To develop web compatible Audio Video Content to reach out the students as and when they need.

❖ Details of the Programmes Developed

1. Video Programme – 55
2. Yashwani Webcast – 35 (One hour webcast)
3. Video Portal – 55 Video programmes uploaded on Google youtube

5.13 ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्र Library & Resource Centre**❖ Details of Regular Staff**

Sr.No	Name	Qualification	Post
1.	Dr. Madhukar Nimba Shewale	B.Sc., M. Lib.&I Sc., Ph.D.	Deputy Librarian and Head, Library
2.	Dr. Prakash Vijay Barve	B.A., M. Lib.&I Sc., SET, Ph.D.	Assistant Librarian
3.	Smt. Chhaya Dukre	M.Lib.& I.Sc., M.Phil.	Assistant Section Officer
4.	Shri. Parasharam S. Palvi	B. A.	Assistant
5.	Chintaman Dashrath Dhumne	B.A.	Peon

❖ Details of Contractual Staff

Sr.No	Name	Qualification	Post
1.	Monali Sunil Gujrathi	M.L.I.Sc.	Co-ordinator (Academic) Library Science
2.	Sachin Manohar Patil	B.C.A., B.Sc. Agri. Bio-tech, M.Sc. Environment Sci, B.Ed, M.Ed. (SET)	Coordinator (Academic) Library Science

❖ Details of Trainee

Sr.No	Name	Qualification	Post
1.	Aarti Khobaragde	BBA	Trainee

❖ Vision, Mission and Objectives

1. To support in house academics and outside experts by providing information sources for the development of learning material.
2. To provide references and information to the post graduates, research students and students of job oriented and agriculture programmes of YCMOU by creating appropriate facility in headquarters.
3. To provide documents and comprehensive references and information services in the area of Open and Distance Education for other distance education institute in the state.
4. To provide assistance to co-ordinators of LIS Programmes of the University

❖ Important activities of LARC

1. INFLIBNET : The Inter University Centre of UGC has made available the Shodhsindhu, Digital Library Consortia, Provides current content as well as archival access to core and peer reviewed electronic journals. These e-resources cover various subjects.
2. The University has made available DELNET services to the members of the Library. User can have access to the various services offered by DELNET, especially Inter Library Loan (ILL) services.
3. University Library has made available EBSCO International database service i.e. Business Source Elite Plus, Hospitality and Tourism Complete, e-Book Academic Collection also <https://www.videeya.com/bookshelf> through the e-Journals, e-Books are available.
4. Upgraded library management SOUL Software (Software for University Libraries)

❖ Information on the workshops/exhibitions conducted LARC

Reading Inspirational Day (Dr.APJ Abdul Kalam Birth Anniversary) the Library and Resource Center have organized an Book Exhibition on 15th October 2020.

❖ Books/CDs/Journals Purchased

Sr.No.	Specification	As on 31 st March 2020	Total
1.	Books	1075	54644
2.	Periodicals	52	52
3.	CDROM	---	2947
4.	Audio Cassettes	---	296
5.	Video Cassettes	---	277
6.	Online Databases	03	03

❖ Details of Library Committee Meetings

Meetings organized during the year

28th October 2020 - Library Committee Meeting

❖ New Projects undertaken

1. Started maintenance of rare material about Yashwantrao Chavan for Archival Purpose
2. Archiving of quarterly University Publication Dnyangangotri.
3. Maintenance of Photographs of YCMOU visitors.

❖ Details of Faculty Development

• Dr. Madhukar Shewale Deputy Librarian and Head, Library attending the Seminars and Workshop are as follows :

1. Member of the Selection Board Constituted for Selection /Promotion of the Candidates at Vasantnao Naik Marathwada Krishi Vidyapeeth, Parbhani (01.01.2021 to 31.12.2021).
2. Participated in Online Short term faculty development program. (06.06.2020 to 19.06.2020 14 days program). Organized by UGC Human Resource Development Centre and SPPO University, Pune.
3. **Invited lecture** by Online Mode — D.D.Vispute B.Ed. College Panvel on 'National Librarians Day' — Chief Guest Speech — 12.08.2020.
4. Participated in ICT tools for Library Management 21-25 April 2020. (5 days Program) Organized by MUCLA.
5. Question Bank Development — Lib 203 (21.12.2020). Organized by Evaluation Division, YCMOU.

6. YCMOU, LIS Education during Covid 19 (Impact of covid 19 on libraries)**Invited lecture**16.05.2020. Organized by SRTM University KRC & Hutatma Jayawantrao Patil College,Himayatnagar
7. Role of Open Educational Resources (OER) in Teaching, Learning, and Research. **Invited Lecture** 03 May 2020. Organized by University of Mumbai & Pancham Khemraj College, Sawantwadi.
8. Participated in Virtual International faculty Development Program (24 May to 30 May -7 days) MES Institute of Management & Career Courses(IMCC), Pune & Mumbai University and College Teachers Association (MUCTA).
9. Participated in International Faculty Development Program Organized by SNTD Women's University Mumbai & J.Watumal Sadhubella Girls College, Ulhasnagar. 12-18 May 2020 (Participation Certificate).
10. Participated in Development of Massive Online Open Courses (MOOCS) for the ODL Learners Organized by YCMOU & CEMCA,New Delhi 11-13 May 2020 (Participation).
11. Attended Webinar Cum Lecture on 'Future Libraries'. Organized by ILA & MUCLA. May 12, 2020
12. Participated in 'Preparing College Libraries for NAAC'. Organized by Yeshwant Mahavidyalay Nanded 23-25 April 2020. Three days StateLevel Webinar.

Certificate of Participation in Lecture Organized by Online Mode:

1. Basics of Intellectual Rights 26.04.2020. Organized by (Mumbai University College Teacher Association) - MUCTA
2. MOOC: Learning the road ahead 18.04.2020. Organized by Mumbai University College Teacher Association - MUCTA
3. Teacher is a source and foundation of entrepreneur 12.04.2020. Organized by Mumbai University College Teacher Association -MUCTA.
4. Free Resources for Researcher 07.04.2020. Organized by Mumbai University College Teacher Association – MUCTA Academic tools to Write Research Proposal 04.04.2020. Organized by Mumbai University College Teacher Association- MUCTA

• **Dr. Prakash Barve Assistant Librarian attending the Seminars and Workshop are as follows:**

1. Participated in National Level Webinar on Towards Excellence in Higher Education in 21st Century ; Challenges and opportunities held on 10the May 2020 SST

College of Arts and Commerce Ulhasnagar Thane.

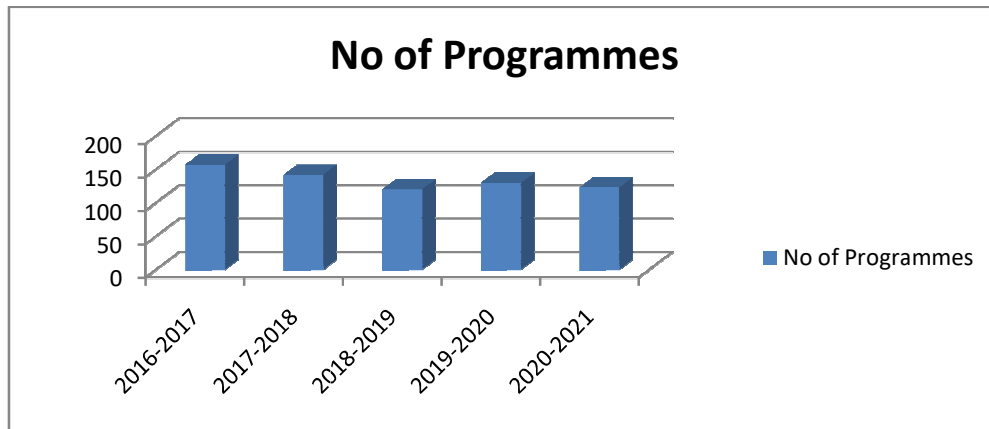
2. Participated in National Level Webinar on Need of E content Development in Education on 16th May 2020. D G Tatkar arts and Commerce college Raigad.
3. Participated in National Level Webinar Utilising Digital Resources for Econtent Development and Designing organised by K G Mittal College of Arts and Commerce on 22nd May 2020 Mumbai.
4. Participated in National Level Webinar Ethical and Quality aspects of Research in present Era during 21st to 23rd May 2020 KBC North Maharashtra University Jalgaon.
5. Participated in the Three Day Online Workshop for Capacity Building of Teachers on Development of Massive Open Online Course MOOCs for ODL Learners Jointly organized by YCMOU and CEMCA Commonwealth Educational Media Centre for Asia during 11 to 13 May 2020.
6. Participated in International Level Webinar on Up skilling libraries in the Age of COVID -19 organized by the Centre of Library and Learning Resources Geetha jeevan Arts and Science College Kurukkusli Tuticorn on 26th May 2020.
7. Participated one week online Faculty Development programme on E – Content Development and Delivery Research Methodology and Autonomy organized by Kamla Nehru Mahavidyalaya Nagpur and Modern College of Arts Science and Commerce Pune on 27th July 2020 to 1st August 2020.
8. Participated in a National Level Webinar on National Education policy 2020 Higher Education organized by HPHE Societies IMSCD and R IQAC Ahmednagar Maharashtra on 13th Aug 2020.
9. Participated in Emerald Publishing webinar Discover Emerald Journals for your research on 2 June 2020.
10. Participated in Online Short Term Faculty Development Programme on Creation preservation and Dissemination of e content Library and Information Science from 06.06.2020 to 19.6.2020 Pune University and St. Vincent College of Commerce Pune UGC HRDC

5.14 नोंदणी कक्ष Registration Division

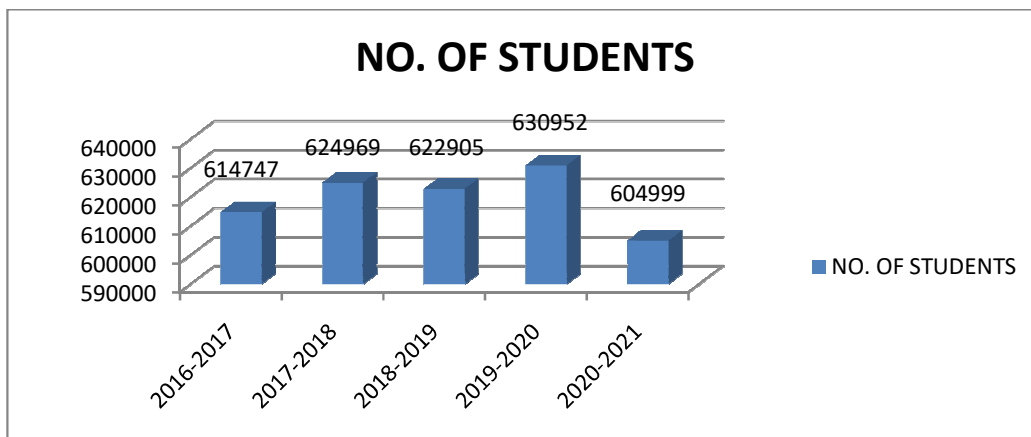
Table 1 : No. of Programmes during 2020-21

Year	No. of Programmes
2016-2017	157
2017-2018	142
2018-2019	120
2019-2020	130
2020-2021	123

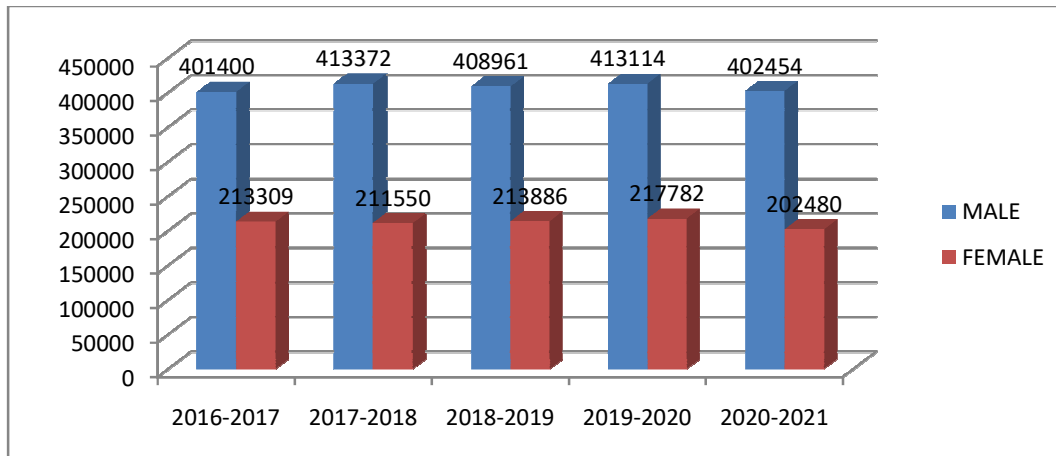
Table 2 : No. of Students during 2020-21

Year	No. of Students
2016-2017	614747
2017-2018	624969
2018-2019	622905
2019-2020	630952
2020-2021	604999
Grand Total	3799536

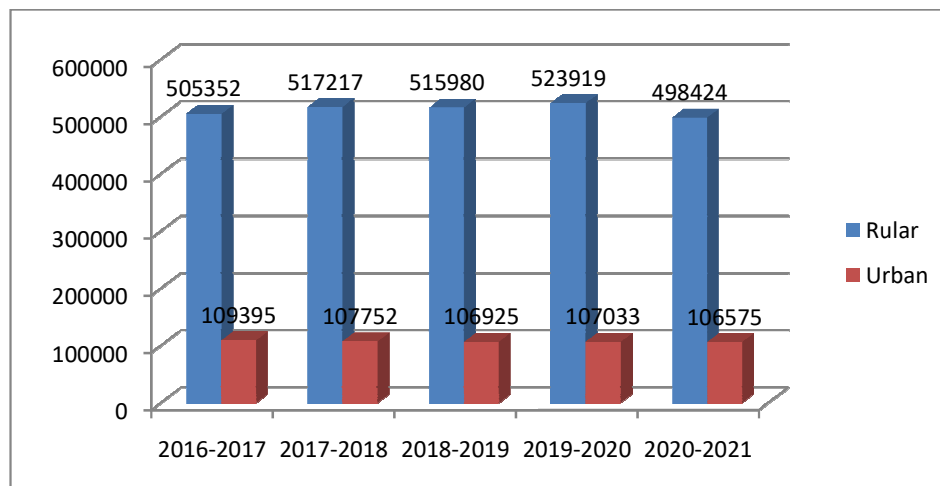

Table 3 : No. of Students Genderwise during 2020-21

Year	Male	Female	TG
2016-2017	401400	213309	38
2017-2018	413372	211550	47
2018-2019	408961	213886	58
2019-2020	413114	217782	56
2020-2021	402454	202480	65
Grand Total	2494247	1304992	297

Table 4 : No. of Students Locationwise during 2020-21

Year	Rural	Urban	Total
2016-2017	505352	109395	614747
2017-2018	517217	107752	624969
2018-2019	515980	106925	622905
2019-2020	523919	107033	630952
2020-2021	498424	106575	604999
Grand Total	3131475	668061	3799536

5.15 ग्रंथ भांडार व वितरण कक्ष Book Store & Distribution Cell

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

अ.क्र.	अधिकारी / कर्मचाऱ्याचे नाव	शैक्षणिक पात्रता	पद
01	श्रीमती मीना रविंद्र वाडीले	बी.कॉम.	सहायक कुलसचिव
02	श्री. अनंत भिकाजी खळेकर	बी.एस्सी., एम पी एम	वरिष्ठ सहायक
03	सौ. सुप्रिया अनिल कोकाटे	एम.ए.	सहायक
04.	श्री. मिलिंद लोटनराव ठाकरे (सप्टेंबर 2020 पासून)	एम.एस.डब्ल्यू., एम.फिल.	सहायक
05.	श्री. नंदकुमार खैरनार	एच.एस सी	सहायक
06.	श्री. कैलास पंढरीनाथ सूर्यवंशी (जुलै 2020 पासून)	एच.एस.सी.	सहायक
07.	श्री. हेमंत एकनाथ मुसळे	पूर्वतयारी	शिपाई

❖ ध्येय, कार्य व उद्दिष्टे Vision, Mission and Objectives of Centre

- विद्याशाखांकडून आलेल्या विविध शिक्षणक्रमांच्या पुस्तकांची मागणी नोंदविणे, मुद्रकांकडून अध्ययन साहित्य स्वीकृत करणे, त्यांच्या संगणकीय नोंदी ठेवणे, आलेले अध्ययन साहित्य विविध अभ्यासकेंद्रांना, विभागीय केंद्रांना त्यांच्या मागणीनुसार पाठविणे.

❖ विद्याशाखानिहाय पुस्तक वितरण तपशील School wise Book Distribution Details

अ.क्र. Sr. No.	शिक्षणक्रम संख्या Number of Programs	वितरीत पुस्तकांची संख्या Number of books distributed
01	63	44,42,657

❖ पुस्तक वितरणासाठी वापरलेली पद्धती व आधुनिक तंत्रज्ञान Use of Modern Communication Technology

- 1) विभागीय केंद्र व अभ्यासकेंद्रांशी e-mail द्वारे संपर्क साधला जातो.
- 2) मुद्रकांकडून थेट विभागीय केंद्राकडे आणि तेथून अभ्यासकेंद्रांना पुस्तके पाठविण्यात येतात, अभ्यासकेंद्रावरून विद्यार्थ्यांना पुस्तकांचे वाटप करण्यात येते.

5.16 परीक्षा कक्ष Examination Division

1 एप्रिल 2020 ते 31 मार्च 2021 वार्षिक अहवालासाठी माहिती		
	परीक्षांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या
मे / जून 2020	452	6,63,930
एकूण परीक्षांची संख्या	452	
एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या -	6,63,930	

प्रमाद समिती बैठक दिनांक :

1) दि.11.03.2020	5) दि.18.09.2020
2) दि.10.06.2020	6) दि.28.09.2020
3) दि.24.06.2020	7) दि.14.12.2020
4) दि.29.06.2020	

प्रमाद समिती बैठक - 07

परीक्षा मंडळ बैठक दिनांक :

- दि. 30.06.2020
- दि. 07.09.2020

परीक्षा मंडळ सभा - 02

विद्यापीठाच्या 26 व्या पदवीदान समारंभाचे आयोजन 2 मार्च 2021 रोजी परीक्षा विभागामार्फत करण्यात आले. या समारंभात खालीलप्रमाणे पदविका, पदवी आणि पदव्युत्तर पदव्यांचे तसेच सुवर्णपदके व पारितोषिके वितरण करण्यात आले.

2019 मधील पात्र विद्यार्थी :

1) पदविका - 18379	(2) पदवी - 110914
3) पदव्युत्तर पदविका - 42	(4) पदव्युत्तर पदवी - 17094
5) एम.फील - 00	(6) संशोधन पदवी - 02
7) सुवर्णपदके - 12	(8) पारितोषिके - 40

2020 मधील पात्र विद्यार्थी :-

1) पदविका - 24348	(2) पदवी - 104355
3) पदव्युत्तर पदविका - 72	(4) पदव्युत्तर पदवी - 18757
5) एम.फील - 03	(6) संशोधन पदवी - 03
7) सुवर्णपदके - 13	(8) पारितोषिके - 41

❖ परीक्षा विभागात काम करणारे अधिकारी व कर्मचारी

क्र.	नाव	पद	शिक्षण
परीक्षा नियंत्रक कार्यालय			
01.	श्री. शशिकांत ठाकरे	परीक्षा नियंत्रक(प्र.)	एम.एस्सी (कॉम्प्युटर सायन्स)
02.	श्री. रत्नाकर कोठावदे	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	बी.ए. (इंग्रजी)
03.	श्री. केशव बुन्हाडे	शिपाई	पूर्वतयारी
संगणक कक्ष			
01.	श्री. राजेंद्र मरकड	प्रोग्रामर	बी.एस्सी. (फिजीक्स) बी.एस्सी. (ऑप्लाइड) इन कॉम्प्युटर सायन्स.
02.	श्री. प्रवीण सुर्वे	डेटा प्रोसेसिंग सुपरवायझर	बी.एस्सी. (फिजीक्स), बी.एस्सी. (ऑप्लाइड) इन कॉम्प्युटर सायन्स
03.	श्री. मिलींद हिंगणे	डेटा प्रोसेसिंग सुपरवायझर	बी.कॉम. डिप्लोमा इन कॉम्प्युटर प्रोग्रामिंग
04.	श्री. संतोष सोनार	सहायक	बी.एस्सी,एम.कॉम,डी.सी.एस
05.	सौ. कविता देव	सहायक	एम.फिल. इन इन्फर्मेशन टेक्नॉलॉजी सुरू पीएच.डी इन कॉम्प्युटर सायन्स (मुंबई विद्यापीठ)
06.	श्री. यशवंत दुसाने	सहायक	बी.एस्सी (फिजीक्स) Applied Computer
07.	श्री. लक्ष्मण शेंडे	सहायक	बी.ए.,एम.ए. (मराठी), I.T.I. (Computer)
08.	श्री. अविश कोकणी	सहायक	बी.ए. (अपीयर), I.T.I. (Computer)
परीक्षा कक्ष-1			
01	श्री. निखील ताम्हणकर	उपकुलसचिव	एम.कॉम. सी.ए. इंटर
02	श्री. सुनील कोठावदे	सहा. कक्ष अधिकारी	बी.ए.
03	श्री. विजय भंडारे	लघुलेखक (कनिष्ठ)	बी,कॉम
04	श्री. रविंद्र ठाकरे	वरिष्ठ सहायक	बी.कॉम.,एम.बी.ए.
05	श्रीमती. सुचिता बेरड	वरिष्ठ सहायक	एम.ए. (इंग्लिश) एम.फिल.
06	श्री. रविंद्र सोनवणे	सहायक	बी.एस्सी. एम.बी.ए.
07	श्री. साहेबराव देवरे	सहायक	बी.ए.

08	श्री. सुधाकर निंबाळकर	सहायक	एच.एस.सी.
09	श्री, प्रदिप शिंदे	सहायक	बी.ए.
10	श्री. प्रकाश पाटील	सहायक	बी.ए.
11	श्री. राजू कटारे	सहायक	बी.ए.
12	श्री. युवराज पगारे	सहायक	एफ.वाय.बी.ए.
परीक्षा कक्ष-2			
01.	डॉ. कैलास बोरसे	सहायक कुलसचिव	एम.ए, पी.एच.डी
02.	श्री. मधुकर खांडेकर	वरीष्ठ सहायक	बी.ए.
03.	श्री. संजय दिवे	वरीष्ठ सहायक	बी.ए.
04.	श्री. जितेंद्र बोरसे	सहायक	बी.ए.
05.	श्री. राजू जगताप	सहायक	बी.ए.
06.	श्री. मनोहर सैदाणे	सहायक	बी.ए.
07.	श्री. भीमा पाबळे	सहायक	एस.वा.बी.ए.
परीक्षा कक्ष-3			
01.	सौ. तनुजा कुलकर्णी	सहायक कुलसचिव	एम.कॉम.
02.	सौ. स्नेहा रामदासी	वरीष्ठ सहायक	बी.कॉम.
03.	श्री. किशोर शिंदे	वरीष्ठ सहायक	बी.कॉम. एम.ए. (मराठी)
04.	सौ. शर्मिला कुलकर्णी	वरीष्ठ सहायक	एम. कॉम. डी.सी.एफ.ए.
05.	सौ. देशपांडे संगीता सुधीर	वरीष्ठ सहायक	बी.कॉम.
06.	सौ.हिंगणे गायत्री सुनील	सहायक	एम.कॉम,डी.एस.एम
07.	श्री. गोपीनाथ पवार	सहायक	एस.वाय.बी.ए.
वित्त व भांडार कक्ष			
01.	श्रीमती शकीला कोकणी	सहायक	एम.कॉम., एम.ए., जी.डी.सी .ए., एम.ए.(DE)
02.	श्री. संभाजी मोरे	सहायक	बी.ए
03.	श्री.शांताराम सुजगुरे	सहायक	बी.ए

❖ विद्याशाखा व शिक्षणक्रमनिहाय परीक्षांचे संख्याशास्त्र School and Programmewise statistics of Examination held in reporting year

Sr. No.	Name of the School/ Programme विद्याशाखा शिक्षणक्रमांची नावे	Exam Month परीक्षेचा महिना	No of students Appeared परीक्षेला उपस्थित विद्यार्थी	Passed student उत्तीर्ण विद्यार्थी		Total % एकूण
				Male पुरुष	Female स्त्री	
1.	School of Education शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा	May / June 2020	11740	6761	4484	95.78
2.	School of Humanities and social science मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा	May / June 2020	482403	273683	144114	86.61
3.	School of Commerce & Management वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा	May / June 2020	127619	74946	35678	86.68
4.	School of C continuing Education निरंतर शिक्षण विद्याशाखा	May / June 2020	7685	5032	1687	87.43
5.	School of Computer Science संगणकशास्त्र विद्याशाखा	May / June 2020	5911	3688	1088	80.80
6.	School of Science& Technology विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा	May / June 2020	12676	6987	3609	83.59
7.	Academic Service Division शैक्षणिक सेवा विभाग	May / June 2020	2768	1474	893	85.51
8.	School of Agricultural Science कृषिविज्ञान विद्याशाखा	May / June 2020	00	00	00	00
9.	School of Health Science आरोग्य विज्ञान विद्याशाखा	May / June 2020	11845	4331	6123	88.26
10.	Center for Collaboration and Special Initiatives सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र	May / June 2020	1283	141	4	11.30
Total - एकूण		May/June2020	663930	377043	197680	86.56

❖ **परीक्षा आयोजनाबाबतीतले घेतलेले महत्त्वाचे निर्णय / Decision relating to Exam Conduction**

कोविड -19 मुळे निर्माण झालेल्या परिस्थितीत महाराष्ट्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना / निर्णयानुसार, तसेच विद्यापीठाच्या परीक्षा मंडळाच्या निर्णयानुसार 2020 मधील मे / जून - 2020 (उन्हाळी) परीक्षा ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2020 या कालावधीमध्ये ऑनलाईन पद्धतीने घेण्यात आल्या. या परीक्षेसाठी 80% पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांची उपस्थित होते.

❖ **आधुनिक व नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर / Innovative And New Technology sed**

- A. Online examination of May / June - 2020 event was conducted in October to December 2020 by using cloud based software with feature of 30,000 concurred user can give / attend examination
- B. Online convocation programme for 2019 and 2020 pass out students using virtual Reality technology.

5.17 प्रशासन विभाग

प्रशासन व आस्थापना कक्ष Administrative and Establishment Division

❖ **नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff**

S.N.	NAME	DESIGNATION	QUALIFICATION
01.	Shri Oak Vivek Vishnupant	Dy.Registrar	B.Com.
02.	Shri Vibhandik Sunil Trymbak	Asst.. Registrar	M.Com.
03.	Shri Niranjnan Gosavi	Steno, Higher Grade	M.A. (Marathi)
04.	Shri Dilip Salunke	Steno, Higher Grade	B.Com., MBA
05.	Smt. Kamale Jyoti Pravin	Sr. Assistant	B.Sc. (90), MSCIT (2006)
06.	Shri Layare Devidas Gangadhar	Sr. Assistant	B.Com (90), LLB (92), M.A.(97), MSCIT (2007)
07.	Smt. Deo Manjusha Hemant	Sr. Assistant	B.Sc. (89), MSCIT
08.	Smt. Fegde Vandana Mohan	Assistant	M.Sc.
09.	Shri Bhagwant Chumbale	Assistant	M.A.
10.	Shri Ravindra More	Peon	Certificate in Gardening
11.	Shri Jejure Yogesh Parbat	Peon	B.A. MS-CIT, Eng 40 w.p.m., Mar.40 wpm.

❖ अस्थायी कर्मचाऱ्यांची माहिती **Details of Contractual Staff**

S.N.	NAME	DESIGNATION	QUALIFICATION
1	Dhumal Shubhangini Sudhir	Asst. Cordinator (Admin.)	M.A.
2	Tathe Shivaji	Accountant	M.Com.

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य **Vision, Mission and Objectives**

- कर्मचाऱ्यांना प्रशासकीय सोयी-सुविधा व सवलती उपलब्ध करून देणे
- कर्मचाऱ्यांचे सर्व रेकॉर्ड अद्ययावत ठेवणे.
- जाहिरात देऊन कर्मचारी भरती प्रक्रिया राबविणे.
- कर्मचाऱ्यांचे सेवा पुस्तके तयार करणे.
- कर्मचाऱ्यांच्या रजेच्या नोंदी व आदेश काढणे.
- कर्मचाऱ्यांच्या वेतन व निवृत्ती वेतनासंदर्भात सर्व कामे करणे.
- भविष्य निर्वाह निधी, रजा वेतन अंशदान व निवृत्तीवेतन अंशदानाबाबतची कामे करणे.
- इतर सर्व प्रशासकीय कामे.

❖ महत्वाचे कार्यक्रम व घटना **Details of important programmes conducted**

- विद्यापीठातील अध्यापकांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्यात आला.

❖ विद्यापीठातील मान्य, नियुक्त व रिक्त पदांचा तपशील **Details of Sanctioned, filled and vacant Posts in the University**

YASHWANTRAO CHAVAN MAHARASHTRA OPEN UNIVERSITY, NASHIK					
TOTAL POST (CLASS WISE) Recruitment & Promotion					
Sr. No.	Name Of The Post	Scale	Sanctioned	Filled	Vacant
Class I (Academic Staff)					
1	Professor	37400-67000 AGP-10000	11	3	8
2	Associate Professor	37400-67000 AGP-9000	15	2	13
3	Assistant Professor	15600-39100 AGP-6000	29	26	3
4	Regional Director	37400-67000 GP - 9000	8	1	7
5	Head, Student Welfare	15600-39100 GP - 7600	1	0	1
6	Deputy Librarian	37400-67000 GP - 9000	1	1	0
7	Asst. Librarian	15600-39100 GP-6000	2	1	1
Total			67	34	33
Class I (Non Teaching Staff)					
1	Marketing Manager	37400-67000 GP - 8900	1	0	1

2	Head A.V.C.	37400-67000 GP - 8900	1	0	1
3	Head Computer Centre	37400-67000 GP - 8900	1	0	1
4	Training Orgnisor - Kvk	15600-39100 GP - 7600	1	1	0
5	System Manager	15600-39100 GP - 7600	1	0	1
6	Planning Officer	15600-39100 GP - 7600	1	0	1
7	Maintenance Engineer.	15600-39100 GP - 7600	1	0	1
8	Production Officer	15600-39100 GP - 7600	1	1	0
9	Deputy Registrar	15600-39100 GP - 6600	7	3	4
10	Ex. Engineer	15600-39100 GP - 6600	1	0	1
11	System Engineer	15600-39100 GP - 6600	1	1	0
12	Manager, Store	15600-39100 GP - 6600	1	0	1
13	Manager, Purchase	15600-39100 GP - 6600	1	0	1
14	System Anyalist	15600-39100 GP - 6600	1	1	0
15	Asst. Registrar	15600-39100 GP - 5400	16	11	5
16	Producer	9300-34800 GP - 5400	2	0	2
17	Print Production Supervisor	9300-34800 GP - 5400	1	0	1
18	Software Engineer	9300-34800 GP - 5400	1	1	0
19	Network Engineer	9300-34800 GP - 5400	2	2	0
20	Video Engineer	9300-34800 GP - 5400	2	0	2
21	Audio Engineer	9300-34800 GP - 5400	1	0	1
22	Video Editor	9300-34800 GP - 5400	2	1	1
23	Asst. Editor	9300-34800 GP - 5400	2	1	1
24	Training Associate - Kvk	9300-34800 GP - 5400	4	4	0
25	Account Officer	15600-39100 GP - 5400	1	0	1
26	Programmer	9300-34800 GP - 5400	3	2	1
27	P.A. To Vice Chancellor	9300-34800 GP - 5400	1	1	0
Total			58	30	28

Sr. No.	Name Of The Post	Scale	Sanctioned	Filled	Vacant
Class II					
1	Public Relation Officer	9300-34800 GP - 4600	1	0	1
2	Purchase Officer	9300-34800 GP - 4400	1	0	1
3	Store Officer	9300-34800 GP - 4400	1	0	1
4	Section Officer	9300-34800 GP - 4400	8	3	5
5	Stenographer (Upper Level)	9300-34800 GP - 4400	3	3	0
6	Technical Assistant	9300-34800 GP - 4400	4	3	1
7	Jr. Engineer	9300-34800 GP - 4400	1	1	0
8	Cameraman	9300-34800 GP - 4400	2	2	0
9	Production Asst.	9300-34800 GP - 4400	4	2	2
10	Floor Manager	9300-34800 GP - 4400	1	1	0

11	Graphic Artist	9300-34800 GP - 4400	2	2	0
Total			28	17	11
Class III					
1	Assistant Section Officer	9300-34800 GP - 4300	11	10	1
2	Stenographer (Lower Level)	9300-34800 GP - 4300	2	2	0
3	Supervisor (Electrical)	9300-34800 GP - 4300	1	0	1
4	Farm Manager - Kvk	9300-34800 GP - 4300	1	1	0
5	Sup.Cum Accountant- Kvk	9300-34800 GP - 4300	1	0	1
6	Jr. Technical Asst.	9300-34800 GP - 4300	1	1	0
7	D.T.P. Operator	9300-34800 GP - 4300	3	3	0
8	Proof Reader	9300-34800 GP - 4300	4	4	0
9	Data Processing Supervisor	9300-34800 GP - 4300	4	3	1
10	Jr. Stenographer - Kvk	9300-34800 GP - 4300	1	1	0
11	Senior Assistant	9300-34800 GP - 4200	31	31	0
12	Boom Assistant	5200-20200 GP - 2800	1	0	1
13	Steno Typist	5200-20200 GP - 2400	2	0	2
14	Asst./Typist	5200-20200 GP - 2400	80	73	7
15	Technician	5200-20200 GP - 2400	2	2	0
16	Tel. Operator	5200-20200 GP - 2400	1	1	0
17	Driver	5200-20200 GP - 2400	6	3	3
18	Carpenter	5200-20200 GP - 2400	1	0	1
19	Plumber	5200-20200 GP - 2400	1	0	1
20	Electrician	5200-20200 GP - 2400	1	1	0
21	Junior Technician	5200-20200 GP - 2000	4	2	2
22	Driver - Kvk	5200-20200 GP - 1900	2	2	0
Total			161	140	21
Class IV					
1	Peon	4440-7440 GP - 1600	25	21	4
2	Parichar-/Attendent KVK	4440-7440 GP - 1300	2	2	0
Total			27	23	4
Grand Total			341	244	97

❖ Details of Career Advancement (CAS) Schemes implemented to Academic staff

- अध्यापकांसाठी 'कॅस' ची अंमलबजावणी
- करिअर अँडव्हान्समेंट योजनेसाठी पात्र असलेल्या शिक्षकांसाठी कॅस कमिटीचे आयोजन करून त्यांना कॅसचे लाभ देणेबाबत कार्यवाही करणे

❖ **प्रशासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांचेसाठी कालबद्ध पदोन्नती योजनेची अंमलबजावणी Details of Time scale Promotion implemented to Administrative staff**

१ एप्रिल ते ३१ मार्च या कालावधीत सेवांतर्गत आशवासित योजनेसाठी / कालबद्ध पदोन्नतीसाठी पात्र असलेल्या कर्मचाऱ्यांना लाभ देण्यासाठी सप्टेंबर/ऑक्टोबर या महिन्यात कमिटीची बैठक आयोजित करून कार्यवाही करणे

❖ **हाताळलेले निवृत्तीवेतन प्रकरणे Pension Cases handled**

Sr. No. अ.क्र.	Name of Employee नाव	Designation पद	Date of Retirement निवृत्ती दिनांक
१	डॉ. गुंजाळ सूर्यकांत शिवराम	प्राध्यापक	३१.०५.२०१९
२	डॉ. अतकरे प्रकाश शंकरराव	प्राध्यापक	३०.०६.२०१९

- इतर कर्मचारी/अधिकारी यांचे निवृत्तीवेतन प्रकरणांवर कार्यवाही सुरू आहे.

❖ **प्राप्त झालेल्या स्थायीदान व देणगी Donations and Endowment Received**

निरंक

❖ **अहवाल वर्षात नवीन स्थापित झालेल्या समित्या व त्यांची कार्य Appointment of New Committees and their functions**

निरंक

❖ **शिस्तभंग प्रकरणाबाबत घेतलेले निर्णय Decision Relating to Disciplinary Actions against Employees**

- श्री. मनोज घंटे २ वर्षासाठी वेतनवाढ रोखण्यात आली.
- श्री. रविंद्र रनाळकर २ वर्षासाठी वेतनवाढ रोखण्यात आली.

❖ **नवीन प्रकल्प धोरणे आणि स्थिती त्यासंबंधीचा निर्णय New Projects/ Policies and Status thereof**

- MoU signed with Outside Institutes/ Universities/ etc.

5.18 बांधकाम व देखभाल कक्ष

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

१.	श्री. किरण हिरे,	बी.ई.(सिव्हिल),	कनिष्ठ अभियंता
२.	श्री. संदीप मगर,	बी.ए.	सहायक
३.	श्री. नंदकुमार जाधव,	आय.टी.आय.,	वीजतंत्री
४.	श्री. योगेश पगार	डिप्लोमा इन सिव्हिल इंजिनीअर	शिपाई

❖ बांधकाम कक्षाचे ध्येय, उद्दीष्टे व कार्य

- उद्दीष्टे : विद्यापीठासाठी भौतिक सुविधा निर्माण करणे.
- ध्येय : आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे कमी खर्चात गुणवत्तापूर्वक काम करणे.
- कर्तव्य : मुदतीमध्ये नवीन व दुरुस्ती कामे पूर्ण करणे.

❖ बांधकाम समितीच्या झालेल्या बैठका व चर्चा केलेले विषय

बांधकाम समितीची सभा क्र. १५८ दिनांक २५.०१.२०२० घेण्यात आली त्या बैठकीत एकूण ११ विषयांवर (नांदेड विभागीय केंद्र इमारतीबाबत, वार्षिक दर करार, वार्षिक देखभाल व दुरुस्ती करार, पुणे विभागीय केंद्रासाठी असणाऱ्या जागेस संरक्षक भिंत बांधकाम, विद्यापीठातील वातानुकूलित यंत्रांची वार्षिक देखभाल व दुरुस्ती, CCTV कॅमेरे बसविणे, विद्यापीठ प्रांगणातील जागेस संरक्षक भिंत बांधणे इ.) चर्चा करून निर्णय घेण्यात आले.

❖ टप्पाटप्प्याने केलेली बांधकामाच्या माहिती

१. स्थापत्य कामाच्या २३ दरपत्रके काढण्यात आलेल्या आहेत.
२. विद्युतीय कामाच्या १८ दरपत्रके काढण्यात आलेल्या आहेत.

❖ नवीन तंत्रज्ञानाचा उपयोग

G.E.M. Portal द्वारे खरेदी करण्यात आला आहे.

❖ परिसरातील देखभालीची माहिती

- १) शटर दुरुस्ती, २) ड्रेनेज लाईन दुरुस्ती. ३) बांबू डोम. ४) एसी दुरुस्ती इ.

5.19 संगणक केंद्र Computer Centre

❖ Details of Regular Staff

Sr.No.	Name	Designation	Qualification
1	Abhijit B. Patil	System Engineer	BE (Computer), MMS (System)
2	Rajendra B. Talele	Network Engineer	M.Sc., MCSE, CCNA
3	Pramod P. Jawale	Network Engineer	BCS, DCHMNT
4	Mrs. Smita Sonsale	Assistant	B.Com. DCM

❖ Details of Contractual Staff

- ITI Students
- B.Sc. (CSA)

These students learn Maintenance of Computers and Networking

❖ Vision, Mission and objective of Computer Centre

- The Computer Center, Hardware of the University provides Computer and Networking related support to all departments in the University. The Computer Center provides technological support to the activities which are conducted at various Schools, Divisions, and Department of the University. The Engineers which are working in the Computer Centre (Hardware) have to update their Hardware and Network related knowledge continuously, adopting latest technology with self-learning and incorporate this technology in the University. The Computer Centre is doing in-house Hardware Maintenance of all Computer and other peripherals.
- **Networking :** The Computer Centre has established Campus Wide Networking in YCMOU campus by connecting all building in campus by Fiber optic cable with Gigabyte backbone capacity. The Computer Centre has been doing maintenance of around 1300 nodes of LAN and more than 75 Active components like Router, Security Switches, L2 and L3 managed Switches.

❖ Information on the activities conducted by the Centre

- The Computer Centre, BSNL Nasik and NIC Pune installed 1 GBPS internet connectivity under NMEICT Project to provide fast internet connection to all users in the University Campus.
- The Computer Centre has done Networking in Main Building, Library, Studio, YASH INN, Guest House, Yash Bharati with around additional 223 Nodes and 28 Active Components under NMEICT project and laying around 1.39 KM Fiber Optic Cable.

❖ **Details of Computers, Printers and Other Peripherals and its Configuration**

Attached separately

❖ **Networking and Server Details**

The details of Networking Components are given below.

a) **Active components & Passive Components (Building wise)**

Sr.No.	Main Building	Total
A)	Active Components make and Model	
	A.1 (Ground Floor)	
a)	Computer Centre :	
	1. Juniper Router M10i	1
	2. Cyberoam CR1000ia Firewall	1
	3. Layer-3 Ethernet Switch : Dlink Make Model : DGS-3620-28SC	1
	4. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	2
	5. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	2
	Registration :	
	1. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	2
	2. D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch	2
	Student Service Department :	
	1. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	1
	Finance Department :	
	1. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	2
	Asthapana Department :	
	1. D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch.	2
	A.2 (First Floor)	
	VC Office :	
	1. D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch.	1
	Print Production Centre :	
	1. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	1
	2. D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch	2
	CCSI I and II	
	1. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	2
	2. D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch	3
B)	Passive Components :	
	Main Building	
	Structure Cabling of CAT 6 and CAT5 Nodes	355 Nodes

Sr. No.	Academic Building	Total
A)	Active Components make and Model	
	A.1 (Ground Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	4
	2. D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch	1
	A.2 First Floor	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	2
	2. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	2
	3. Conference Room : D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch	1
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	160 Nodes

Sr. No.	Examination Building	Total
A)	Active Components make and Model	
	A.1 (Ground Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	6
	2. Nortel 425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	1
	3. CISCO 2960 Switches	4
	A.2 First Floor	
	1. Nortel 460/425-24T Layer 2 Switch 10/100 MBPS	6
	2. CISCO 2960 Switches	4
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	287 Nodes

Sr. No.	KVK Building	Total
A)	Active Components make and Model	
	A.1 (First Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	1
	2. D-Link DES 1024D Switch (24 10/100 Base-TX) Unmanaged layer 2 Switch	3
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 5 Nodes	120 Nodes

Sr. No.	AVC & PPC Building	Total
A)	Active Components make and Model A.1 (Ground Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	4
	A.2 (First Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	1
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	120 Nodes

Sr. No.	LIBRARY Building	Total
A)	Active Components make and Model A.1 (Ground Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	1
	A.2 (First Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	2
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	70 Nodes

Sr. No.	YAsh Inn Building	Total
A)	Active Components make and Model A.1 (Ground Floor)	
	2. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	1
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	10 Nodes

Sr. No.	YAsh Inn Building	Total
A)	Active Components make and Model A.1 (Ground Floor)	
	3. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	1
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	10 Nodes

Sr. No.	ISRO Building	Total
A)	Active Components make and Model A.1 (Ground Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	1
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	10 Nodes

Sr. No.	GUSET House	Total
A)	Active Components make and Model A.1 (Ground Floor)	
	1. Layer 2 Ethernet Switch : Model DGS-1510-28P	1
B)	Passive Components :	
	Structure Cabling of CAT 6 Nodes	10 Nodes

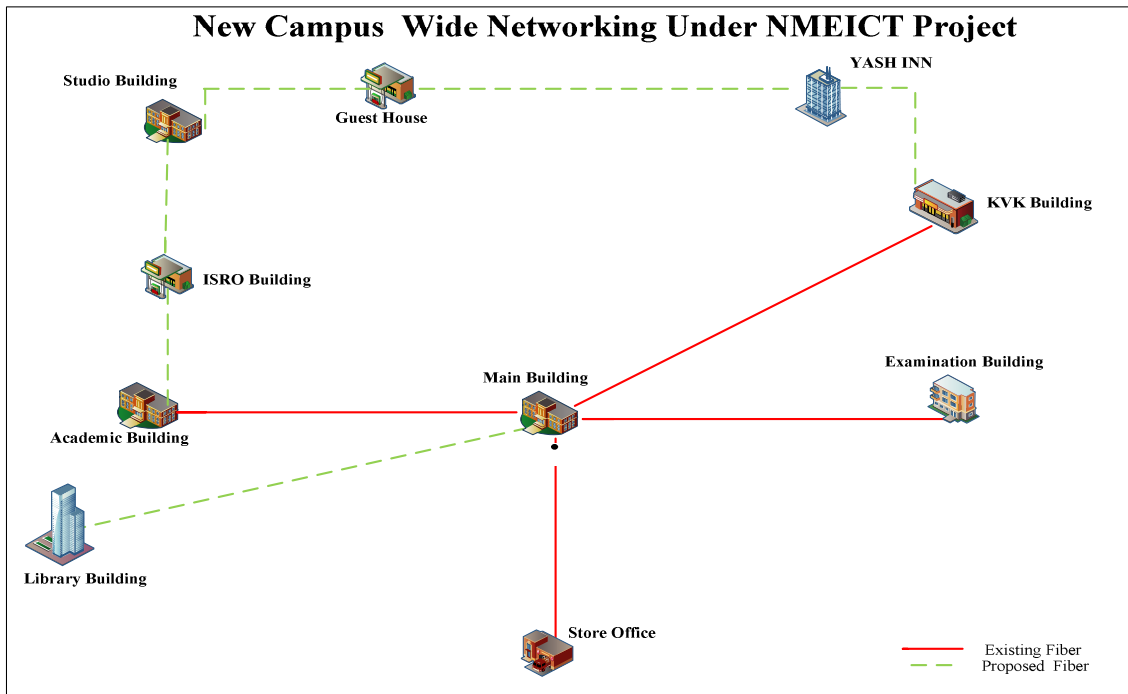
❖ Summary of Active and Passive Components

Sr. No.	Building Name	Active Components Firewall , Router, Switches	Passive Components
1	Main Building	23	355 Nodes
2	Academic Building	10	160 Nodes
3	Examination Building	21	480 Nodes
4	KVK Building	4	120 Nodes
5	AVC and PPC	5	120 Nodes
6	Library	3	70 Nodes
7	Yash Inn	1	10 Nodes
8	Guest House	1	10 Nodes
9	Store	2	20 Nodes
10	ISRO Building	1	10 Nodes
	Total	71	1362 Nodes

b) **Server Details** : Attached separately

❖ **New / innovative hardware technology implemented**

- Campus Wide Networking under NMEICT project by connecting all buildings by Fiber Optic Cable in RING topology.

- The Computer Centre provides Fast internet connection to the University staff members by using 1 GBPS leased line and Proxy.

❖ **Maintenance, Troubleshooting and Network Administration related activities**

- Maintenance of Active components like Routers, Switches, Access Points, Security Switches which is installed in YCMOU campus.
- Administration and Maintenance of 1 GBPS Internet connection and 16 MBPS RF connection and Juniper M10i.
- Solve all problems related to Router, Switches and cabling.
- Check connectivity between all switches and Servers in YCMOU campus
- Troubleshooting problem related to passive components like Information Outlets, Patch Panels, Network cable etc.
- Configuration of Broadband Internet Connection.
- Design and prepare technical specification of Networking Product, tender Documents.

B)

- The Computer Centre, BSNL Nasik and NIC Pune installed 1 GBPS internet connectivity under NMEICT Project to provide fast internet connection to all users in the University Campus.
- The Computer Centre has done Networking in Main Building, Library, Studio, YASH INN, Guest House, Yash Bharati with around additional 370 Nodes and 28 Active Components under NMEICT project and laying around 1.39 KM Fiber Optic Cable.
- Campuswide Networking under NMEICT project by connecting all buildings by Fiber Optic Cable in RING topology.

❖ **Maintenance of Computers, Printer and Other Peripherals:**

- I**
- i) Attending daily calls as per call slips
  - ii) Hardware installation / Reinstallation
  - iii) Hardware checking and Diagnosis
  - iv) In-house repairing, checking, fault finding and repair hardware materials
  - v) Check and proper control for virus attack. Down load update patches, update file from Internet and install new patches on all workstation
  - vi) Preventive maintenance of all Hardware's

II. Software related activity

- i. Installation of Operating systems like Windows 8, Windows 7 & XP Professional and other Software and Hardware drivers as per user requirement like Microsoft Office 2010 & 2007, Printers, Scanners, Network Card drivers.
- ii. Installation of Security patches and Antivirus Software
- iii. Trouble shoot problem related to Soft wares

❖ **Details of Servers, Computers, Printers and Other Peripherals and its Configuration**

Sr. No.	SYSTEMS	CONFIGUREATION	QUANTITY
1.	Servers	*HP-PROLIENT XEON MEP7530 *DELL POWER EDGE R715 *DELL POWER EDGE *DELL R430 1-U RACK SERVER	16

2.	HP Desktop	*HP 6200 PRO SFF *HP PRO 6300 i3 *HP CORE TO DUO *HP AMD ATHELON	358
3.	DELL Desktop	*DELL CORE TO QUAD Q9550 *DELL OPTIPLEX 990 i-5-2400 *DELL OPTIPLEX 9020 MT-i-7 *DELL OPTOPLEX 9020 MT i-5 *DELL Optiplex-7040 MT -i7-Q-170 series (for Regional Centre)	285 160
4.	DELL Laptop	*DELL LATITUDE E-6200 i-7 *DELL LATITUDE E-5420 i-5 *DELL LATITUDE CORE TO DUO *DELL LATITUDE 3470	96
5.	IBM Laptop	*IBM P-III	08
6.	APPLE	*APPLE i-PAD *APPLE Laptop	02
7.	HP-Scanner	*HP SCANJET 3000	20
8.	PRINTERS	*CANON COPIER-04 *LASER ALL-IN ONE *LASER JET *DOT MATRIX	48
9.	HCL Desktop	*HCL-i-5	03
10.	HP-Probook	*HP Probook Labtop	10
11.	ACER Laptop	*ACER-E1572 Laptop	01

B. COMPUTER CENTRE (SOFTWARE)**❖ Details of Regular Staff**

Sr.No.	Name	Qualification	Designation
1	Shashikant Thakare	M.Sc. (CS)	System Analyst
2	Predeepkumar Pawar	M.C.S.	Software Engineer
3	Bhavana Bhaurkar	M.C.S.	Programmer

❖ Vision, Mission and Objectives of Computer Centre

- To Establish overall computerized system for the University (Design, development and implementation of Application Software)
- Participation in Technical Advisory Committee (TAC) for deciding ICT policy of university and recommendation for standard Software and Hardware purchase.

❖ Information on the activities conducted by the center

Sr. No.	Activity/Project Description	Status
1	Content Management work of DU	Completed
2	Study Center Code Database Management and Affiliation work	Completed
3	Database Management Work of Code : Academic Programs, Courses and Other codes	Completed
4	Preparation of Convocation database, List of Award winners and other reports	In Progress
5	Preparation of various type statistical reports required for Convocation, MHRD, UGC, Govt. of Maharashtra and other agencies	Completed
6	Guidance and Monitoring to data processing work in Examination	Completed
7	e-Tendering System – e-Tendering system is implemented in the university as per the rules of Maharashtra Govt. The system is successfully implemented and all the tenders are carried out using the e - Tender system. Simultaneously, training is given to all users of this system	Completed
8	Pre-registration – The online system for B.Ed. merit admission is developed. The process is completely online from submission of application up to allotment of admission. The process contains reservations at various levels such as school type, social and gender.	Completed

9	Registration – From the academic year 2016-2017 admissions of all programs of all schools are carried out online. The online payment facility also made available for admissions. The system is successfully implemented.	Completed
10	SOUL Library Software SOUL library software is implemented in the Library of university.	Completed
11	Alumni Management Portal (https://www.ycmoualumni.org)	Completed
12	Security Audit of university website (https://www.ycmou.ac.in)	Completed

❖ **Details of Standard Software Purchased and its version**

NIL

❖ **New/ Innovative technology implemented**

- Implementation of Finance and Accounting Software, Student Grievances System, E-tendering System etc.

❖ **Maintenance computer Programmes/ Application Software/Website etc in this year**

Sr.No.	Application System
1	Study Center Code DBMS
2	Programme and Course code DBMS
3	Finance and Accounting Management System (FAMS)
4	University Website (https://www.ycmou.ac.in)

❖ **New Projects undertaken**

Sr.No.	Activity/Project Description	Status/Stage
1	Design, Development and Hosting YOSOT Website (Ycmou One Student One Tree - Project)(https://www.yosot.org)	Design and Development Phase
2	Preparation of Database and Reports for NAAC Center of YCMOU	In Progress
3	Preparation Data and Reports for NAAC	In Progress
4	Automation of various Depts. of University	In Progress
5	Design, Development and Hosting of University Website (https://www.ycmou.ac.in)	Maintenance phase

5.20 वित्त विभाग Finance Division

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

अ.क्र.	नाव	शैक्षणिक पात्रता	पदनाम
1	श्री. एम. बी. पाटील	एम.कॉम., बी.एड., जीडीसी अँड ए, एम.बी.ए., ICWA (Appear)	प्र. वित्त अधिकारी
2	श्री. पी.एच. कुलकर्णी	एम.कॉम., जीडीसी अँड ए	सहा. कुलसचिव
3	सौ. अनिता दिक्षीत	बी.ए.	सहा. कक्ष अधिकारी
4	श्री. दिलीप साळुंके	बी.कॉम., एम.बी.ए.	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)
5	श्री. किशोर शिरसाट	एम.कॉम.	वरिष्ठ सहायक
6	सौ. तारा भुसारे	बी.ए.	वरिष्ठ सहायक
7	श्री. वाल्मिक सांगळे	बी.कॉम.	सहायक
8	श्रीमती मेघा चौधुले	एम.कॉम.	सहायक
9	श्री. राजू खरपडे	बी.ए., बी.एस्सी. (हॉर्टी)	शिपाई

❖ अस्थायी कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Contractual Staff

अ.क्र.	नाव	शैक्षणिक पात्रता	पदनाम
1	श्री. रमेश पाटील	बी.ए. (मराठी)	सहा. संयोजक (प्रशा.)
2	श्री. कमलाकर विसपुते	बी.कॉम.	सहा. संयोजक (प्रशा.)

❖ वित्त विभागाने राबविलेले महत्त्वाचे उपक्रम

1. विद्यापीठाचे स्वतःचे Accounting Software विकसित करण्याचे काम पूर्ण होऊन ते कार्यान्वित झालेले आहे.
2. महाराष्ट्र शासन, दूरशिक्षण संस्था, विद्यापीठ अनुदान आयोग तसेच इतर आनुषंगिक संस्था यांनी वेळोवेळी पाठविलेल्या अनुदानांचे उपयोगिता प्रमाणपत्र पाठविण्यात आलेले आहे.
3. सन 2018-19 चे लेखा परीक्षण काम पूर्ण झालेले आहे.
4. सन 2008-09 व 2014-15, 2015-16, 2016-27 चे लेखापरीक्षण अहवाल उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग मंत्रालय, मुंबई यांना सादर.

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्य

- ध्येय
  - वित्त विभागाची सर्व कामे आधुनिक व उच्च तंत्रज्ञानाचा वापर करून कमीत कमी मनुष्यबळात अधिक काम गुणवत्तापूर्वक व पारदर्शक असावे यासाठी सतत प्रयत्न चालू आहेत.

Receipts & Payments Account of the Period 1st April 2020 to 31st March 2021

Receipts	Amount (Rs.)	Amount (Rs.)	Payments	Amount (Rs.)	Amount (Rs.)
Opening Balance			Current Liabilities		
Bank Account	6,44,34,920		Deposits Repaid	70,53,859	
As per Reconciliation Prepared	-99,74,75,070		Other Current Liabilities	1,48,56,271	
		-93,30,40,150			2,19,10,130
Grants Received			Grants Spent		
NSS Grant	4,94,211		DEC Grant	1,05,13,436	
DEC Grant	1,07,43,064		ICAR Grant	1,63,88,544	
ICAR Grant	2,39,13,399		NSS Grant	7,12,494	
Other Grants	19,68,502		Vishwakosh Mandal	90,000	
		3,71,19,176			2,77,04,474
Current Liabilities			Fixed Assets		
Deposit Received	62,97,235		Buildings	42,65,456	
Other Current Liabilities	50,73,19,610		Furniture/Office Equipments / Vehicle Equipments	54,61,838	
		51,36,16,853	Vehicles	3,45,229	
Investments			Computer & Accessories	-2,85,572	
FDR withdrawn	4,10,16,68,000			-1,89,850	
		4,10,16,68,000			95,97,101
Current Assets			Investments		
Loans & Advances (Asset)	13,17,45,941		Investment of Earmarked Fund	22,23,90,000	
Investories	-		Investment of Endowment Fund	4,18,71,000	
		13,17,45,941	Investment of General Fund	4,66,76,37,000	
Income Received			Investment of Depreciation Fund	33,39,46,000	
Fees Received from students	1,04,80,66,650				5,26,58,44,000
Income from Publication Sales	6,82,274		Current Assets		
KVK Receipts	9,61,008		Loans & Advances (Asset)	70,95,101	
Miscellaneous Receipts	12,59,36,222		Other Current Assets		
Study Centre Receipts	72,29,000		Inventories	-	
Interest on Investment	38,88,31,733			-	70,95,101
Dividend Received	1,48,000		Expenditure		
		1,57,18,54,887	Academic Expenditure	16,73,93,295	
			Commen Services & General Charges	25,67,978	
			Establishment Expenses	25,93,30,537	
			Examination Expenditure	13,29,55,410	
			KVK Expenditure	66,70,866	
			Salary & Allowances	34,98,48,444	
					91.87,66,530
			Closing Balance		
			Bank Accounts	-89,62,77,230	
			As per Reconciliation prepared	6,83,24,601	
					-82,79,52,630
TOTAL		<u>5,42,29,64,707</u>	TOTAL		<u>5,42,29,64,707</u>

Finance Officer

5.21 खरेदी विभाग Purchase Division

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

अ.क्र.	नाव	शैक्षणिक पात्रता	पदनाम
1	सौ. माधुरी किरण चौरे	एम. कॉम.	सहायक कुलसचिव
2.	सौ. स्मिता आनंद कुलकर्णी	एम. कॉम.	वरिष्ठ सहायक

❖ खरेदी कक्षाची ध्येय, उद्दिष्टे व कार्ये

ध्येय

- विद्यापीठाची सर्व खरेदी प्रक्रिया एकाच कक्षामार्फत व्हावी, खरेदीवर नियंत्रण, विहित पद्धतीनुसार खरेदी, वस्तू व सेवांचा उत्कृष्ट दर्जा, योग्य किंमत, वेळेत खरेदी प्रक्रिया राबविणे.

उद्दिष्टे

- विद्यापीठातील सर्व विद्याशाखा/विभाग/केंद्र/कक्ष यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या मागणीनुसार वस्तू व सेवांचा पुरवठा वेळेवर उपलब्ध करून देणे,

कार्ये

- आलेल्या मागणीनुसार रु.3 लाखांपेक्षा जास्त रकमेची खरेदी असेल तर ई-निविदा तयार करणे, शासनाच्या वेबसाईटवर ई-निविदा ऑनलाईन टाकणे, प्रि-बीड मीटिंगचे आयोजन करणे, तांत्रिक बीड उघडणे, तांत्रिक बीडमधील कागदपत्रांची तपासणी करणे. पात्र निविदाधारकांच्या व्यावसायिक निविदा उघडणे. त्यांचा तौलनिक तक्ता तयार करणे, खरेदी समितीत दरास मान्यता घेवून खरेदी आदेश देणे. निविदेची कार्यवाही पूर्ण होण्यासाठी वेबसाईटची ऑनलाईन प्रक्रिया पूर्ण करणे. निविदा शुल्क व अनामत रकमेचे रिपोर्ट काढून त्याच्या पावत्या वित्तविभागातून तयार करून घेणे. निविदा-धारकांचे काम पूर्ण झाल्यानंतर त्यांची अनामत/ सुरक्षा रक्कम परत करण्याची कार्यवाही करणे.
- रु.3 लाखांपेक्षा कमी रकमेची खरेदी असेल तर दरपत्रके मागविणे. प्राप्त दरपत्रके समितीसमोर उघडणे, दरपत्रकांचा तौलनिक तक्ता तयार करणे, खरेदी समितीत दरास मान्यता घेऊन खरेदी आदेश देणे.
- खरेदी समितीचे आयोजन करणे, (सूचना व विषयपत्रिका तयार करणे) समितीतील ठरावांचे इतिवृत्त तयार करणे व कार्यवाही करणे, कार्यवाहीची नोंद घेणे.
- प्राप्त झालेल्या चौकशी पत्रांना उत्तरे देणे.

वरील कामांच्या अनुषंगाने येणारी कामे (उदा. टायपिंग, प्रिंटिंग, फायलिंग, सेट बनविणे, टपाल.)

❖ खरेदी कक्षाच्या बैठकांची माहिती

- अहवाल कालावधीत मा. कुलगुरूंच्या अध्यक्षतेखाली खरेदी समितीच्या एकूण 07 सभांचे आयोजन केले होते. या सभामधून एकूण 72 विषयांवर चर्चा होऊन निर्णय घेण्यात आले.

- अहवाल कालावधीत एकूण 14 ई-निविदा व 19 दरपत्रके प्रसिद्ध करून त्यावर कार्यवाही करण्यात आली. ई-निविदेच्या तांत्रिक बीड तपासणीसाठी एकूण- 14 सभांचे आयोजन व दरपत्रके उघडून निर्णय घेण्यासाठी खरेदी समितीच्या एकूण 07 सभांचे आयोजन केले होते. या कालावधीत एकूण 62 खरेदी आदेश निर्गमित करण्यात आले.

❖ खरेदी प्रक्रिया सोपी करण्यासाठी नवीन धोरण वापरलेले तंत्रज्ञान

- निविदा प्रक्रियेमध्ये जास्तीतजास्त निविदाधारकांचा सहभाग होण्यासाठी, कामात पारदर्शकता आणण्यासाठी तसेच योग्य किंमत व चांगल्या दर्जाची खरेदी व्हावी यासाठी महाराष्ट्र शासनाची ई-निविदा वेबसाईट वापरण्यास सुरुवात केली.

5.22 कुलगुरू कार्यालय VC Office

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

अ.क्र.	नाव	शैक्षणिक पात्रता	पदनाम
1,	श्री. नंदू विठ्ठल थेटे	बी. कॉम.	सहायक
2,	श्री. अनंत शंकर जोशी	टी.वाय.बी.ए.	शिपाई

❖ अस्थायी कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Contractual Staff

अ.क्र.	नाव	शैक्षणिक पात्रता	पदनाम
1	श्री. राजेंद्र त्र्यंबक हिरे	एम. कॉम.	मा. कुलगुरूचे स्वीय सहायक

❖ इतर महत्त्वाच्या घटना / गोष्टी Any other important matter

Sr. No.	Detail	Date
01	KBC North Maharashtra University Vice Chancellor Charge take over	08.03.2021

❖ वैयक्तिक प्राप्त केलेले यश Personal Achievements

Sr. No.	Conferences Detail	Date
01	National Education Policy 2020 : An Insight (Speaker : Prof. Santosh Panda & Prof. Shakila Shamsu)	26.09.2020
02	Webinar on National Education Policy 2020: Opportunities for ODL	24.12.2020

5.23 विद्यार्थी कल्याण व बहिःशाल शिक्षण सेवा केंद्र

❖ नियमित कर्मचाऱ्यांची माहिती Details of Regular Staff

अ.क्र.	नाव	शैक्षणिक पात्रता	पदनाम
1	डॉ. विजया पाटील	एम.ए. (समाजशास्त्र), एम.ए. (दूरशिक्षण), एम.एड., सेट, पीएच.डी.	सहयोगी प्राध्यापक, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा प्रमुख, विद्यार्थी कल्याण व बहिःशाल केंद्र व कुसुमाग्रज अध्यासन
2.	श्री. राजेश सिताराम बर्वे	बी. कॉम.	सहायक

❖ ध्येय, उद्दिष्टे व कार्ये Vision, Mission and Objectives of Centre ध्येय

1. विद्यार्थ्यांच्या क्रीडा व सांस्कृतिक कलागुणांची जोपासना
2. समाजातील सामाजिक व शैक्षणिक कार्याविषयीची दखल घेणे
3. नवोदित प्रतिभावंत साहित्यिकांच्या योगदानाचे परिक्षण

उद्दिष्टे

1. विविध सांस्कृतिक व क्रीडा प्रकारांसाठी वातावरण निर्मिती करणे.
2. विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय स्तरावर सांस्कृतिक आणि क्रीडा क्षेत्रात नैपुण्य दाखविण्यासाठी संधी उपलब्ध करून देणे.
3. राज्य आणि राष्ट्रीय स्तरावर प्रतिभावान साहित्यिकांना नैपुण्य वाढवण्यासाठी प्रोत्साहन देणे.
4. सामाजिक क्षेत्रात योगदान देणाऱ्या व्यक्तींची ओळख करून देणे.

परिशिष्ट

वार्षिक अहवाल (पुरवणी माहिती) 21-2020

1) (राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-2020 च्या अंमलबजावणीसाठी घेतलेले पुढाकार

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-2020- च्या अंमलबजावणीसाठी वेळोवेळी विविध उपक्रम राबविले आहेत-2020-राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण . चे माहिती प्रसारण करण्यासाठी दोन वेबिनार अनुक्रमे 26 सप्टेंबर 2020 आणि 24 डिसेंबर 2020 रोजी ZOOM प्लॅटफॉर्म द्वारे आयोजित करण्यात आले होते-जगभरात चालू असलेल्या कोविड .-19 परिस्थितीमुळे वेबिनार हे ZOOM प्लॅटफॉर्म द्वारे आयोजित केले होते-शिक्षकेतर ,शिक्षक ,विद्यापीठातील सर्व संचालक . अधिकारी यांनी सहभाग ,कर्मचारी ZOOM प्लॅटफॉर्म द्वारे नोंदविला.

पहिले वेबिनार 26 सप्टेंबर 2020 रोजी स 11 . ते दु 4 . या वेळेत दोन सत्रांमध्ये आयोजित करण्यात आले होते. पहिल्या सत्रात प्रा .संतोष पांडा, संचालक ,STRIDE, इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण यावर सविस्तर मार्गदर्शनासह राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणातील मुद्यांची सविस्तर माहिती दिली-वायुनंदन य .ई .प्रा .वेबिनार च्या दुसऱ्या सत्रात विद्यापीठाचे कुलगुरू मा .ांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणावर आपले मत मांडले ,शकीला शामसु .तसेच डॉ ,IGNOU / MHRD न्यू दिल्ली यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण स्पष्ट करून त्याबद्दल चर्चा करून आपले मत मांडले-दोन्ही सत्रांचे .े प्रास्ताविक डॉ .हेमंत राजगुरू यांनी केले-56 या वेबिनार मध्ये एकूण . शिक्षक .शिक्षकेतर कर्मचारी सहभागी झाले होते , 2020 दोन्ही मान्यवर वक्त्यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण बाबत सखोल चर्चा केली ज्यामध्ये शिक्षणातील लवचिकता, जेणेकरून शिक्षणार्थीना त्यांचे शिक्षण मार्ग आणि कार्यक्रम निवडण्याची क्षमता असेल मुभा / असेल,आणि त्याद्वारे त्यांच्या प्रतिभा आणि आवडीनुसार जीवनातील त्यांचे स्वतःचे मार्ग निवडता येतील . त्याचप्रमाणे बहुशाखीय शिक्षणावर या नवीन धोरणाने कसे लक्ष केंद्रित केले आहे हे त्यांनी आवर्जून नमूद एकता आणि अखंडता सुनिश्चित करण्यासाठी सर्व शाखीय ज्ञान कसे मदत करते .केलेहे त्यांनी पटवून सांगितले .

दुसरे वेबिनार 24 डिसेंबर 2020 रोजी स 11. ते दु 1 . या वेळेत आयोजित करण्यात आले होते . सदर वेबिनारसाठी प्रख्यात शास्त्रज्ञ व शिक्षणतज्ज्ञ प्रा राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण ,चेअरमन ,कस्तुरी रंगन . 2020 समितीयांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोर ,ण 2020 आणि मुक्त व दूर शिक्षणातील संधी या महत्वाच्या विषयावर ZOOM प्लॅटफॉर्म द्वारे उपस्थितांना मार्गदर्शन केले-107 या वेबिनार मध्ये एकूण . शिक्षक , वेबिनारचा मुख्य उद्देश असा होता की मुक्त व दूर शिक्षणात .शिक्षकेतर कर्मचारी सहभागी झाले होते नवीन शैक्षणिक धोरणामुळे कोणत्या स्वरूपाच्या संधी उपलब्ध होतील आणि त्यावर मुक्त विद्यापीठाने कसे काम करून जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांपर्यंत मुक्त शिक्षण पोहोचवता येईल याबाबत सविस्तर चर्चा करून त्याच्या उपाययोजना करणे-2020 राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण . मध्ये शिक्षणातील लवचिकतेवर जास्त भर देण्यात आला आहे-यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ विद्यार्थ्यांना आधीपासूनच ही मौल्यवान . परीक्षेसंदर्भात .विद्यार्थी त्यांच्या सवडीप्रमाणे शिक्षण घेऊ शकतात .संधी उपलब्ध करून देत आले आहे

देखील यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ विद्यार्थ्यांना विविध सुविधा नेहमीच उपलब्ध करून देत आले आहे .

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 चा भर कौशल्यधिष्ठीत शिक्षण देण्यावर आहेकस्तुरी रंगन .प्रा , मुक्त विद्यापीठांन .यांनी त्यांच्या मार्गदर्शनात या गोष्टीचा आवर्जून उल्लेख केलाी कौशल्यधिष्ठीत शिक्षणक्रम सुरु करून त्याची माहिती विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचविली पाहिजे असे मत त्यांनी मांडलेमुक्त व . वेबिनार ची .दूरस्थ शिक्षणामध्ये नवीन शैक्षणिक धोरणामुळे या संधी उभारून आल्याचे त्यांनी नमूद केले वायुनंदन य .कुलगुरू ई .सांगता करताना माांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 भारतातील सर्व मुक्त विद्यापीठांना कशी नवत्यांनी आपल्या .नवीन संधी उपलब्ध करून देईल यावर प्रकाश टाकला-मार्गदर्शनात यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठामध्ये सुरु असलेल्या ऑनलाईन कौशल्यधिष्ठीत शिक्षणक्रमांची माहितीदिलीतसेच या नवीन शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी करून जास्तीत जास्त , .विद्यार्थ्यांना त्याचा फायदा कसा होईल या बाबत मार्गदर्शन केले

2) (स्वायत्त महाविद्यालयांची स्थिती

लागू नाही.

3) (नॅक) एनबीए /NAAC/NBA) संबंधित महाविद्यालयांची स्थिती

लागू नाही.

4) (नॅक मुल्यांकनाबाबत विद्यापीठाची स्थिती

मा कुलगुरूंच्या सल्ल्यानुसार .CIQA विभागा अंतर्गत सात प्राध्यापकांची समितीचे गठन करण्यात आले ,प्रत्येक प्राध्यापका अंतर्गत दोन शैक्षणिक संयोजकांची नियुक्ती नॅक संदर्भातील माहिती गोळा करणे . त्याची छाननी करणे व ती आवश्यक असलेल्या नमुन्यामध्ये सादर करण्याकरिता करण्यात आली .डॉ .सुर्यकांत गुंजाळ व डॉ .हेमंत राजगुरू हे नॅक मुल्यांकन प्रक्रियेसाठी अनुक्रमे गुणात्मक आणि संख्यात्मक माहितीचे प्रमुख म्हणून मार्गदर्शन व काम पाहत आहेत.

या समिती अंतर्गत वर्षभरात दोन सभा अनुक्रमे 2020/02/10 व 2020/06/16 रोजी घेण्यात आल्या .त्यात झालेल्या कामांचा आढावा घेऊन त्यानुसार निर्णयांची अंमलबजावणी करण्यात आली . यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ पहिल्यांदाच नॅक मुल्यांकन प्रक्रियेसाठी तयारी करत असल्यामुळे या दोन्ही सभांचे महत्व जास्त होते .सभेमध्ये नॅक मुल्यांकन प्रक्रियेचे प्रमुख असलेले डॉ .राजगुरू यांनी सभेमध्ये पुढील वर्षभर कराव्या लागणाऱ्या नॅक मुल्यांकन प्रक्रियेतील अनुक्रमे .गुंजाळ व डॉ ,विद्यापीठातील विविध विद्याशाखा .गुणात्मक आणि संख्यात्मक घटकांबाबत सविस्तर माहिती दिली क ,विभागक्ष यांची असणारी जबाबदारी या सभेमध्ये मांडण्यात आलीनॅक मुल्यांकन प्रक्रियेसाठी . .लागणारी माहिती कोणत्या स्वरूपात व कशी संकलित करावयाची यावर विशेष भर देण्यात आला .माहितीचे योग्य स्वरूप व त्याचा आवश्यक असलेला नमुना संबंधित समितीकडे सुपूर्त करण्यात आला .विद्यापीठा बरोबरच विभागीय केंद्रांची असणारी विशेष जबाबदारी देखील या सभेमध्ये नमूद करण्यात आलीविभागीय केंद्र हे अभ्यासकेंद्रांशी सलग्न असल्याने त्यांची जबाबदारी महत्वाची आहे हे सांगण्यात .

विद्यापीठात उपलब्ध असणाऱ्या माहितीसोबतच विद्यापीठ परिसरात उपलब्ध असा .आलेणाऱ्या सेवा सुविधांचा आढावा या सभेमध्ये घेण्यात आलावायुनंदन यांनी सभेच्या शेवटच्या टप्प्यात .कुलगुरू ई .मा . नॅक मुल्यांकन प्रक्रियेसाठी आवश्यक असणाऱ्या महत्वांच्या बाबींची चर्चा करून त्याकरिता सर्वोत्तरी .प्रयत्न करण्याचे आवाहन या सभेद्वारे केले

नॅक मुल्यांकन प्रक्रियेसाठी आवश्यक IIQA अहवाल विद्यापीठाने 2021/06/15 रोजी नॅकला सादर केला .IIQA नंतर SSR (Self Study Report) साठी आवश्यक असलेल्या माहितीचे योग्य त्या स्वरूपात संकलन करण्याचे काम नियुक्त केलेल्या समितीद्वारे सुरु करण्यात आलेसर्व माहिती संकलित . झाल्यांनंतर दि14 . सप्टेंबर 2021 रोजी SSR नॅकला सादर करण्यात आला.

5) (महाविद्यालयांकडे असलेल्या भौतिक सोयीसुविधा-

पारंपरिक विद्यापीठांतर्गत कार्यरत असलेल्या महाविद्यालयांची निवड मुक्त विद्यापीठाचे अभ्यासकेंद्र म्हणून करण्यात येतेसदर अभ्यासकेंद्र मान्यतेच्या व .िहित पद्धतीनुसार महाविद्यालयातील शैक्षणिकत्यानुसार मुक्त .तांत्रिक तसेच अन्य भौतिक सुविधांची पूर्तता असणे गरजेचे असते , सुविधा उपलब्ध -तांत्रिक तसेच अन्य भौतिक सोयी ,विद्यापीठाच्या मान्यता प्राप्त अभ्यासकेंद्रावर शैक्षणिक .आहेत

6) (वर्षभरात मिळालेले संशोधन सहयोग अनुदान / सल्लागार /

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठास शैक्षणिक वर्ष 21-2020मध्ये खातीलप्रमाणे अनुदान प्राप्त झाले.

- 1) NSS अनुदान रु. 4,94,211/-,
- 2) DEC अनुदान रु. 1,07,43,064/-,
- 3) ICAR अनुदान रु. 2,39,13,399/-
- 4) इतर अनुदान रु. 19,68,502/-

एकूण रु. 3,71,19,176/- इतके अनुदान मिळाले होते.

7) (नवसंशोधन केंद्र असल्यासत्याची स्थिती आणि उपलब्धी ,

विद्यापीठामध्ये नवोपक्रम संशोधन केंद्र स्थापन करण्याची प्रक्रिया हाती घेण्यात आली आहे . लवकरच सदर केंद्र कार्यान्वितकरण्याचे प्रयत्न चालू आहेत.

8) (शैक्षणिक गुणवत्ता वाढीसाठी करण्यात आलेले प्रयत्न

कोव्हिड-19 च्या काळामध्ये विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी ऑनलाईन पद्धतीने संपर्क सत्रे आयोजित करण्यात आली. त्यासाठी विद्यापीठाच्या सर्व विभागीय केंद्रांतर्गत असलेल्या अभ्यास केंद्रांवरील तज्ञ अध्यापकांनी संबंधित अभ्यासक्रमांची ऑनलाईन पद्धतीने संपर्क सत्रे घेतली. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक तसेच मानवी आधार प्राप्त झाला. त्याचप्रमाणे अभ्यासकेंद्रावरील समंत्रक, विद्यार्थी, मुक्त विद्यापीठातील अध्यापक, अधिकारी आणि कर्मचारी यांच्यासाठी विविध विषयांशी संबंधित वेबिनार

आयोजित केले गेले. त्यामध्ये प्रामुख्याने राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020, बौद्धिक मालमत्ता अधिकार (IPR), Online Workshop for Capacity Building of Teachers on 'Development of Massive Open Online Courses (MOOCs), संशोधन कार्यपद्धतीची कार्यशाळा यांचा समावेश होता. विद्यापीठाशी संबंधित सर्व घटकांच्या शैक्षणिक तसेच प्रशासकीय कौशल्य वृद्धीसाठी आणि गुणवत्ता वाढीसाठी वरील प्रमाणे उपक्रम हाती घेतले गेले.

9) उच्च एचडंडेक्स असलेल्या विद्याशाखा-

- 1) वास्तूकला.विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा ,
- 2) निरंतर शिक्षण विद्याशाखा.

10) मंजूर केलेली पेटंट्स

निरंक

11) प्लेसमेंट

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठामध्ये माकुलगुरूंच्या अध्यक्षतेखाली स्वतंत्र प्लेसमेंट .कक्ष स्थापित करण्यात आला सदर कक्षामध्ये माविद्याशाखा संचालक आणि विभागीय ,कुलसचिव .संचालक यांचे प्रतिनिधी यांचा समावेश होता

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष 21-2020 मध्ये दोन बहिस्त संस्थांसोबत रोजगार मेलावे आयोजित केले होते बहिस्थ संस्थां अनुक्रमे .Flywheel Aviation Academy आणि Yash Forum द्वारे रोजगार मेळावा आयोजित केला होता .Flywheel Aviation Academy अंतर्गत Ventura Air Connect, TRU Star, Hotel Banyan Tree Doha, Qatar Airways, Indigo, Spice Jet, Go Airline etc. कंपन्यांनी 27 विद्यार्थ्यांना विविध स्तरांवर रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या त्याचप्रमाणे .Yash Forum अंतर्गत 1३ विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून दिल्याअशा . 40 एकूण विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्यात आल्या।-कोविड .९ मुळे जगभर उद्ध्वलेल्या परिस्थितीमुळे अनेकांना त्यांचे रोजगार गमवावे लागले होतेविद्यापीठाने समाजाची ही स्थिती , यशवंतराव .ओळखून तत्पर रोजगार मेळाव्याचे आयोजन केले व त्याचा लाभ अनेक विद्यार्थ्यांनी घेतला ला अनुसरून विद्यापीठ सर 'ज्ञानगंगा घरोघरी' चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे ब्रीद वाक्य असलेले्व सेवा सुविधा योग्य वेळी .गरजू विद्यार्थ्यांना पोहोचविण्यासाठी नेहमीच प्रयत्न करीत आहे ,

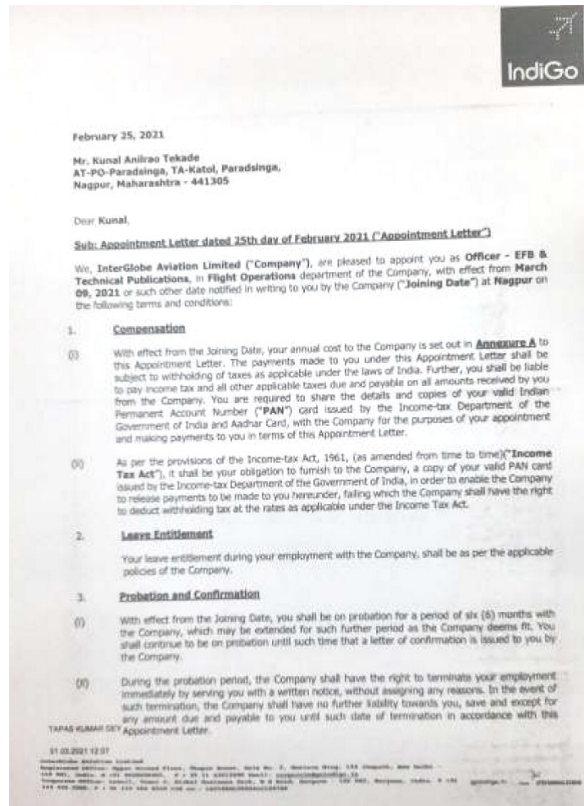
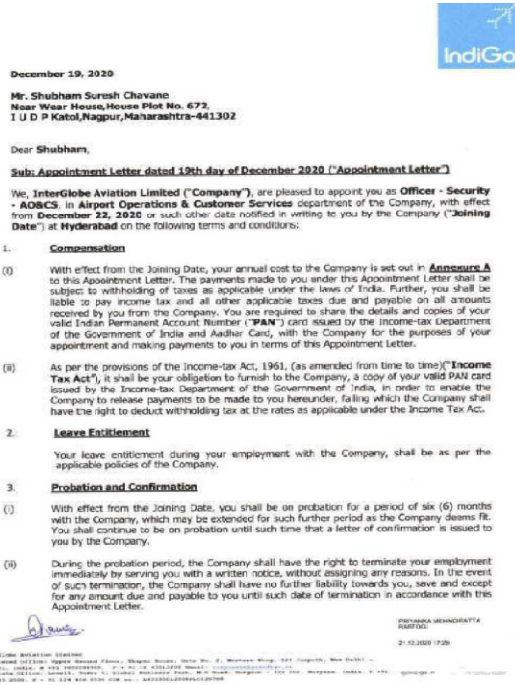

बहिस्थ संस्थांसोबत विद्यापीठाने घेतलेल्या रोजगार मेळाव्याचे काही क्षणचित्रे

काही विद्यार्थ्यांचे Appointment Letter

)12 विद्यापीठाच्या (कार्यश्रेक्षातील जिल्ह्यांचे एकूण नोंदणी प्रमाण)GER)

District जिल्हा	Taluka तालुका	Femal e स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC .व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
Ahmednagar अहमदनगर	Ahmednagar	1106	1647	1	2754	1588	508	263	337	58	2754	108	2646	2754
	Akole	380	917		1297	460	230	42	62	503	1297			1297
	Jamkhed	15	123		138	76	22	31	7	2	138	138		138
	Karjat	46	303	1	350	180	100	52	14	4	350	350		350
	Kopargaon	300	752		1052	656	188	78	105	25	1052	1052		1052
	Nevasa	509	1689		2198	1132	462	359	208	37	2198	2198		2198
	Parner	129	209		338	231	60	24	19	4	338	338		338
	Pathardi	583	1866		2449	1580	192	560	103	14	2449	2449		2449
	Rahata	211	469	1	681	380	98	63	125	15	681	681		681
	Rahuri	145	244		389	234	54	46	42	13	389	389		389
	Sangamner	811	1996		2807	1645	431	425	190	116	2807	2807		2807
	Shevgaon	177	388		565	279	100	124	59	3	565	565		565
	Shrigonda	28	82		110	59	18	10	16	7	110	110		110
	Srirampur	317	593		910	572	121	64	136	17	910	910		910
Ahmednagar Total		4757	11278	3	16038	9072	2584	2141	1423	818	16038	13392	2646	16038
Akola अकोला	Akola	1991	2964		4955	1469	1855	411	1104	116	4955	153	4802	4955
	Akot	846	1434		2280	911	848	131	340	50	2280	2280		2280
	Balapur	113	316		429	77	194	27	117	14	429	429		429
	Barshi Takali	193	602		795	144	240	238	127	46	795	795		795
	Murtijapur	612	1596		2208	876	601	185	494	52	2208	2208		2208
	Patur	216	388		604	260	137	70	115	22	604	604		604
	Telhara	483	1253		1736	359	877	135	292	73	1736	1736		1736
Akola Total		4454	8553		13007	4096	4752	1197	2589	373	13007	8205	4802	13007
Amravati अमरावती	Achalpur	963	1567	1	2531	867	745	177	481	261	2531	2531		2531
	Amravati	5247	7916	1	13164	4274	5074	887	2480	449	13164	5673	7491	13164
	Barud	208	157		365	40	171	27	84	43	365	365		365
	Chandur bazar	581	1307		1888	489	832	149	361	57	1888	1888		1888
	Chandur Railway	111	296		407	17	236	49	82	23	407	407		407
	Daryapoor	113	199		312	30	127	24	120	11	312	312		312
	Dhamangaon	122	271		393	18	203	53	93	26	393	393		393
	Dharani	314	501		815	232	54	70	88	371	815	815		815
	Morshi	587	930	1	1518	264	799	124	257	74	1518	1518		1518
	Nandegaon Khandeshwar	363	1103		1466	587	439	103	286	51	1466	1466		1466
	Tivsa	362	747		1109	150	626	145	167	21	1109	1109		1109
Amravati Total		8971	14994	3	23968	6968	9306	1808	4499	1387	23968	16477	7491	23968
Aurangabad औरंगाबाद	Aurangabad	2321	4058		6379	3442	1007	767	1038	125	6379	1132	5247	6379
	Fulambri	174	304		478	264	94	61	49	10	478	478		478
	Gangapur	423	775	1	1199	828	123	93	136	19	1199	1199		1199
	Kannad	479	1089		1568	816	333	300	68	51	1568	1568		1568
	Khulatabad	154	338		492	340	63	40	43	6	492	492		492
	Paithan	529	1483		2012	1256	265	327	146	18	2012	2012		2012
	Sillod	374	785		1159	771	185	89	63	51	1159	1159		1159
	Soygaon	298	1153		1451	731	432	125	113	50	1451	1451		1451
	Vaijapur	726	1733	1	2460	1431	401	284	283	61	2460	2460		2460
Aurangabad Total		5478	11718	2	17198	9879	2903	2086	1939	391	17198	11951	5247	17198

District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
Beed बीड	Ambejogai	676	1379		2055	963	236	512	310	34	2055	2055		2055
	Ashti	652	2023	1	2676	2036	255	240	116	29	2676	2676		2676
	Beed	1751	3872	2	5625	3359	863	900	451	52	5625	835	4790	5625
	Dharur	9	30		39	22	7	5	5		39	39		39
	Gaorai	577	1390		1967	1350	179	311	115	12	1967	1967		1967
	Kaij	750	1820	1	2571	1179	204	945	229	14	2571	2571		2571
	Manjalgaon	697	1495	1	2193	1293	329	345	204	22	2193	2193		2193
	Parali	529	1176		1705	955	89	510	145	6	1705	1705		1705
	Patoda	200	618		818	464	90	197	64	3	818	818		818
	Shirur (Kasar)	382	1339	1	1722	679	216	733	81	13	1722	1722		1722
Vadavani	168	376		544	367	36	110	25	6	544	544		544	
Beed Total		6391	15518	6	21915	12667	2504	4808	1745	191	21915	17125	4790	21915
Bhandara भंडारा	Bhandara	1178	1784		2962	2461	312	52	98	39	2962	237	2725	2962
	Lakhandur	746	1526		2272	654	970	111	430	107	2272	2272		2272
	Lakhani	703	1400		2103	1925	114	8	45	11	2103	2103		2103
	Mohadi	365	823		1188	454	590	30	83	31	1188	1188		1188
	Pauni	128	270		398	332	39	3	20	4	398	398		398
	Sakoli	1099	1534		2633	497	1225	155	566	190	2633	2633		2633
	Tumsar	908	1391		2299	698	1192	61	269	79	2299	2299		2299
Bhandara Total		5127	8728		13855	7021	4442	420	1511	461	13855	11130	2725	13855
Buldhana बुलढाणा	Buldhana	481	822		1303	490	471	116	200	26	1303	258	1045	1303
	Chikhali	663	1385		2048	1245	427	111	246	19	2048	2048		2048
	Deulgaonraja	192	589		781	434	236	62	45	4	781	781		781
	Jalagaon	285	817	1	1103	163	637	99	175	29	1103	1103		1103
	Khamgaon	983	1721	1	2705	905	927	296	532	45	2705	2705		2705
	Lonar	379	1595		1974	1438	159	274	87	16	1974	1974		1974
	Malkapur	295	568		863	472	253	49	76	13	863	863		863
	Mehekar	896	2027		2923	1989	550	134	217	33	2923	2923		2923
	Motala	302	778		1080	351	412	101	194	22	1080	1080		1080
	Nandura	409	534		943	143	503	78	194	25	943	943		943
	Sangrapur	501	1360		1861	1386	287	44	126	18	1861	1861		1861
	Shegaon	131	215		346	107	114	35	74	16	346	346		346
Sindakhed raja	406	1041		1447	1198	122	55	69	3	1447	1447		1447	
Buldhana Total		5923	13452	2	19377	10321	5098	1454	2235	269	19377	18332	1045	19377
Chandrapur चंद्रपूर	Ballarpur	319	587		906	243	288	65	247	63	906	906		906
	Bhadrawati	207	420	1	628	44	274	98	142	70	628	628		628
	Brahmapuri	597	1051		1648	913	353	58	235	89	1648	1648		1648
	Chandrapur	1198	2012		3210	759	1173	260	638	380	3210	2169	1041	3210
	Chimur	390	893		1283	126	524	97	193	343	1283	1283		1283
	Gondpipari	449	1094		1543	553	507	104	247	132	1543	1543		1543
	Jiwati	50	178		228	206	12	1	6	3	228	228		228
	Korpana	158	365		523	458	33	11	9	12	523	523		523
	Nagbhid	186	533		719	294	212	31	131	51	719	719		719
	Rajura	451	1183	1	1635	319	872	92	234	118	1635	1635		1635
	Saoli	221	438	1	660	93	265	80	158	64	660	660		660
	Sindewahi	260	474		734	265	183	41	150	95	734	734		734
Warora	417	752		1169	91	638	115	169	156	1169	1169		1169	
Chandrapur Total		4903	9980	3	14886	4364	5334	1053	2559	1576	14886	13845	1041	14886

District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC .व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
Dhule धुळे	Dhule	1895	4428	3	6326	2494	2513	546	465	308	6326	3444	2882	6326
	Sakri	1394	3272	1	4667	1652	1317	440	219	1039	4667	4667		4667
	Shirpur	566	1368		1934	1488	244	62	29	111	1934	1934		1934
	Sindkhed	439	1307	1	1747	762	687	115	111	72	1747	1747		1747
Dhule Total		4294	10375	5	14674	6396	4761	1163	824	1530	14674	11792	2882	14674
Gadchiroli गडचिरोली	Aheri	102	156		258	51	59	30	58	60	258	258		258
	Armori	631	1291		1922	215	799	112	414	382	1922	1922		1922
	Bhamragad	59	67		126	20	3	7	17	79	126	126		126
	Chamorshi	761	1194		1955	603	506	117	317	412	1955	1955		1955
	Desaiganj	145	260		405	28	161	33	133	50	405	405		405
	Dhanora	57	80		137	13	14	5	9	96	137	137		137
	Etapalli	5	17		22	1	1		7	13	22	22		22
	Gadchiroli	484	651		1135	112	450	110	221	242	1135		1135	1135
	Korchi	183	294		477	100	87	10	123	157	477	477		477
Kurkheda	234	527		761	23	289	51	159	239	761	761		761	
Sironcha	129	183		312	256	13	9	26	8	312	312		312	
Gadchiroli Total		2790	4720		7510	1422	2382	484	1484	1738	7510	6375	1135	7510
Gondia गोंदिया	Amgaon		1		1		1				1	1		1
	Arjuni moregaon	529	1017		1546	201	468	103	374	400	1546	1546		1546
	Deori		3		3	1	2				3	3		3
	Gondia	1497	2893		4390	3155	815	69	275	76	4390	4390		4390
	Goregaon	333	635		968	79	538	36	190	125	968	968		968
	Sadak arjuni	126	177		303	15	168	18	71	31	303	303		303
	Salekasa	757	1764		2521	520	1242	66	363	330	2521	2521		2521
	Tirora	554	1268	1	1823	1742	55	1	16	9	1823	1823		1823
Gondiya Total		3796	7758	1	11555	5713	3289	293	1289	971	11555	11555		11555
Hingoli हिंगोली	Audha Naganath	394	684		1078	892	62	62	33	29	1078	1078		1078
	Basamat	818	1465	1	2284	1664	245	93	250	32	2284	2284		2284
	Basmat	132	251		383	189	57	19	106	12	383	383		383
	Basmath	99	167		266	170	37	20	38	1	266	266		266
	Higoli	251	788	1	1040	435	81	347	116	61	1040	1040		1040
	Hingoli	1367	2881		4248	2272	385	628	728	235	4248	499	3749	4248
	Kalamanuri	1138	2376		3514	1545	525	424	501	519	3514	3514		3514
Sengaon	458	1425		1883	1082	199	333	196	73	1883	1883		1883	
Hingoli Total		4657	10037	2	14696	8249	1591	1926	1968	962	14696	10947	3749	14696
Jalgaon जळगाव	Amalner	627	1562	1	2190	1011	898	118	93	70	2190	2190		2190
	Bhadgaon	212	651		863	698	120	12	28	5	863	863		863
	Bhusawal	205	362		567	175	246	37	91	18	567	567		567
	Chalisgaon	721	1914		2635	1086	702	610	199	38	2635	2635		2635
	Chopada	659	1381		2040	1005	626	98	110	201	2040	2040		2040
	Dharangaon	302	789		1091	732	258	30	50	21	1091	1091		1091
	Erandol	366	958		1324	344	766	91	92	31	1324	1324		1324
	Jalgaon	2104	4707		6811	3191	2380	459	543	238	6811	1296	5515	6811
	Jamner	190	369		559	86	261	106	75	31	559	559		559
	Muktainagar	92	278		370	52	180	44	86	8	370	370		370
Pachora	630	1357	1	1988	1168	571	125	102	22	1988	1988		1988	

District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
	Parola	232	794		1026	587	335	41	51	12	1026	1026		1026
	Raver	208	573		781	168	372	75	105	61	781	781		781
	Yaval	427	1178		1605	1220	212	28	86	59	1605	1605		1605
Jalgaon Total		6975	16873	2	23850	11523	7927	1874	1711	815	23850	18335	5515	23850
Jalna जालना	Ambad	329	1090		1419	566	232	461	146	14	1419	1419		1419
	Badnapur	43	93		136	71	17	36	11	1	136	136		136
	Bhokardan	655	1694		2349	1148	660	213	283	45	2349	2349		2349
	Dhansavangi	144	362		506	352	51	63	37	3	506	506		506
	Jaffarabad	415	1335		1750	1456	140	56	93	5	1750	1750		1750
	Jalna	659	1652		2311	1521	370	193	192	35	2311	686	1625	2311
	Mantha	335	1365		1700	958	114	475	95	58	1700	1700		1700
	Partur	251	822		1073	554	167	252	85	15	1073	1073		1073
Jalna Total		2831	8413		11244	6626	1751	1749	942	176	11244	9619	1625	11244
Kolhapur कोल्हापूर	Ajara	194	466		660	647	5		8		660	660		660
	Bhudargad	150	270		420	411	4	2	3		420	420		420
	Chandgad	348	468		816	799	6	2	8	1	816	816		816
	Gadhinglaj	377	831	1	1209	1042	67	42	51	7	1209	1209		1209
	Hatkanangale	920	2244		3164	2207	386	211	347	13	3164	3164		3164
	Kagal	377	827		1204	1056	53	24	70	1	1204	1204		1204
	Karveer	523	1143		1666	1244	183	68	163	8	1666	1666		1666
	Kolhapur	1855	3083		4938	3271	684	326	623	34	4938	826	4112	4938
	Panhala	316	931		1247	1117	44	24	59	3	1247	1247		1247
	Radhanagari	575	1368		1943	1645	153	28	114	3	1943	1943		1943
	Shahuwadi	130	455		585	462	56	29	37	1	585	585		585
	Shirol	292	662		954	721	90	45	97	1	954	954		954
Kolhapur Total		6057	12748	1	18806	14622	1731	801	1580	72	18806	14694	4112	18806
Latur लातूर	Ahmadpur	847	1840		2687	1419	225	692	314	37	2687	2687		2687
	Ausa	543	1276		1819	1422	158	95	138	6	1819	1819		1819
	Chakur	539	1129		1668	1209	135	138	171	15	1668	1668		1668
	Devgi	228	595		823	458	102	87	160	16	823	823		823
	Jalakot	266	754		1020	806	8	137	67	2	1020	1020		1020
	Latur	2784	3864		6648	4370	789	562	828	99	6648	1253	5395	6648
	Nilanga	832	1616		2448	2197	62	64	112	13	2448	2448		2448
	Renapur	372	915	1	1288	1124	30	58	68	8	1288	1288		1288
	Udgeer	619	1084		1703	1184	135	115	247	22	1703	1703		1703
Latur Total		7030	13073	1	20104	14189	1644	1948	2105	218	20104	14709	5395	20104
Mumbai City मुंबई शहर	Mumbai	3456	4604	2	8062	5739	835	289	1134	65	8062	7328	734	8062
Mumbai City Total		3456	4604	2	8062	5739	835	289	1134	65	8062	7328	734	8062
Mumbai Suburban मुंबई उपनगर	Andheri	339	561		900	738	111	17	33	1	900	900		900
	Boriwali	729	965		1694	1333	174	49	123	15	1694	1694		1694
	Dahisar (East)	178	240		418	291	41	10	73	3	418	418		418
	Kandivali (E)	11	32		43	32	8		3		43	43		43
	Kurla	1794	1743	1	3538	2585	339	91	474	49	3538	3538		3538
	Mumbai	3			3		3				3	3		3
	Mumbai Suburban	1	6		7	6	1				7	7		7

District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC .व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
	Thane	1			1			1			1	1		1
Mumbai Suburban Total		3056	3547	1	6604	4985	677	168	706	68	6604	6604		6604
Nagpur नागपूर	Hingana	388	756		1144	191	489	97	279	88	1144	1144		1144
	Kalameshwar	202	488		690	144	359	54	112	21	690	690		690
	Kamathi	577	702		1279	830	189	31	210	19	1279	1279		1279
	Katol	291	688		979	205	537	42	146	49	979	979		979
	Kuhi	257	716	1	974	515	306	22	109	22	974	974		974
	Mauda	125	271		396	383	7	1	3	2	396	396		396
	Nagpur City	4272	5849		10121	5181	2720	361	1498	361	10121	10120	1	10121
	Nagpur Rural	1429	2346		3775	2632	621	92	332	98	3775	3775		3775
	Narkhed	765	2209		2974	1965	675	54	215	65	2974	2974		2974
	Parashivani	705	1427		2132	1999	90	13	20	10	2132	2132		2132
	Ramtek	106	147		253	21	125	27	46	34	253	253		253
	Savner	96	164		260	45	128	11	65	11	260	260		260
Umred	47	123		170	31	73	11	33	22	170	170		170	
Nagpur Total		9260	15886	1	25147	14142	6319	816	3068	802	25147	25146	1	25147
Nanded नांदेड	Ardhapur	479	644		1123	823	89	68	119	24	1123	1123		1123
	Bhokar	578	1138		1716	578	260	385	263	230	1716	1716		1716
	Biloli	555	1025		1580	885	185	128	246	136	1580	1580		1580
	Deglur	575	1225		1800	1484	67	96	105	48	1800	1800		1800
	Dharmabad	31	22		53	53					53	53		53
	Hadgaon	959	2233		3192	1365	622	379	598	228	3192	3192		3192
	Himayatnagar	251	527		778	329	108	110	180	51	778	778		778
	Kandhar	1359	3271		4630	3145	257	800	370	58	4630	4630		4630
	Kinvat	1294	2294		3588	731	363	1116	483	895	3588	3588		3588
	Loha	1138	1882		3020	1853	392	252	477	46	3020	3020		3020
	Mahoor	682	1697	1	2380	1049	269	727	210	125	2380	2380		2380
	Mudkhed	563	1030		1593	461	433	252	324	123	1593	1593		1593
	Mukhed	1177	2709		3886	2408	274	673	411	120	3886	3886		3886
	Nanded	2525	3034		5559	3517	500	391	950	201	5559	673	4886	5559
	Naygaon	1859	4307	2	6168	5354	279	196	252	87	6168	6168		6168
Umree	266	455		721	296	91	112	131	91	721	721		721	
Nanded Total		14291	27493	3	41787	24331	4189	5685	5119	2463	41787	36901	4886	41787
Nandurbar नंदूरबार	Akkalkuva	171	422		593	195	5	5	11	377	593	593		593
	Nandurbar	1197	2415		3612	1089	1282	350	321	570	3612		3612	3612
	Navapur	796	1182		1978	370	207	49	107	1245	1978	1978		1978
	Shahada	894	2019	1	2914	1345	721	146	175	527	2914	2914		2914
	Taloda	326	806		1132	150	260	62	90	570	1132	1132		1132
Nandurbar Total		3384	6844	1	10229	3149	2475	612	704	3289	10229	6617	3612	10229
Nashik नाशिक	Baglan	129	271		400	221	109	9	23	38	400	400		400
	Chalisgaon	42	17		59	58	1				59	59		59
	Chandwad	118	348		466	211	159	25	61	10	466	466		466
	Deola	84	236		320	189	77	27	15	12	320	320		320
	Dindori	88	240		328	89	61	15	31	132	328	328		328
	Igatpuri	127	283		410	342	15	7	11	35	410	410		410
	Kalvan	352	785		1137	145	153	15	42	782	1137	1137		1137
Malegaon	982	2075		3057	1775	890	163	159	70	3057	3057		3057	

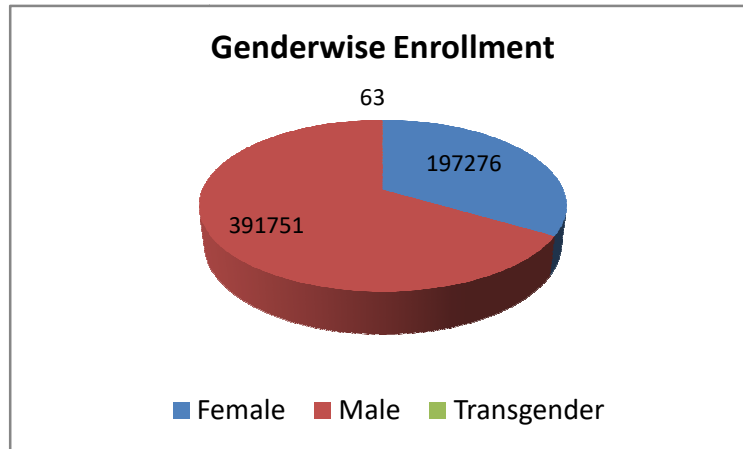
District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
	Nandgaon	246	838		1084	568	183	230	77	26	1084	1084		1084
	Nashik	4626	7362		11988	5228	2860	1070	1729	1101	11988	754	11234	11988
	Niphad	308	785		1093	524	254	132	109	74	1093	1093		1093
	Peth	94	243		337	17	12	3	7	298	337	337		337
	Sinnar	504	1477	2	1983	727	507	511	162	76	1983	1983		1983
	Surgana	54	163		217	6	9	4	5	193	217	217		217
	Trimbakeshwar	37	90		127	53	14	1	1	58	127	127		127
	Yeola	357	1389		1746	1293	203	128	86	36	1746	1746		1746
Nashik Total		8148	16602	2	24752	11446	5507	2340	2518	2941	24752	13518	11234	24752
Osmanabad उस्मानाबाद	Bhoom	250	670		920	766	36	78	37	3	920	920		920
	Kalamb	668	1725		2393	2069	89	111	109	15	2393	2393		2393
	Omarga	584	1107		1691	1118	199	194	160	20	1691	1691		1691
	Osmanabad	1314	2404		3718	1986	562	490	612	68	3718	985	2733	3718
	Paranda	99	236	1	336	260	27	23	24	2	336	336		336
	Tulajapur	151	221		372	189	30	85	56	12	372	372		372
	Vaashi	171	363		534	324	55	75	71	9	534	534		534
Osmanabad Total		3237	6726	1	9964	6712	998	1056	1069	129	9964	7231	2733	9964
Palghar पालघर	Dahanu	219	196		415	34	72	7	11	291	415	415		415
	Mokhada	58	126		184	20	19	12	12	121	184	184		184
	Palghar	1583	1544		3127	726	1055	79	129	1138	3127		3127	3127
	Talasari	543	970		1513	111	78	21	31	1272	1513	1513		1513
	Vada	420	584		1004	242	424	32	92	214	1004	1004		1004
	Vasai	496	813	1	1310	1036	148	29	81	16	1310	1310		1310
	Vikramgad	52	103		155	9	10	3	1	132	155	155		155
Palghar Total		3371	4336	1	7708	2178	1806	183	357	3184	7708	4581	3127	7708
Parbhani परभणी	Ashti	179	531		710	483	45	130	43	9	710	710		710
	Gangakhed	815	1820		2635	1434	196	784	190	31	2635	2635		2635
	Jintur	554	1092		1646	551	256	505	208	126	1646	1646		1646
	Manvat	239	311		550	292	104	72	77	5	550	550		550
	Palam	405	1112		1517	1062	199	157	78	21	1517	1517		1517
	Parbhani	2217	3291		5508	3688	631	486	624	79	5508	773	4735	5508
	Pathri	113	217		330	174	61	44	50	1	330	330		330
	Poorna	415	887		1302	828	130	142	186	16	1302	1302		1302
	Selu	190	129		319	128	85	42	56	8	319	319		319
Parbhani Total		5226	9626		14852	8897	1717	2409	1532	297	14852	10117	4735	14852
Pune पुणे	Ambegaon	405	554		959	645	129	40	55	90	959	959		959
	Baramati	1070	2385		3455	1323	647	927	548	10	3455	3455		3455
	Bhor	432	1097		1529	1425	47	19	36	2	1529	1529		1529
	Daund	484	1718		2202	1208	326	381	253	34	2202	2202		2202
	Haveli	2149	2682		4831	3049	568	471	683	60	4831	4831		4831
	Indapur	935	2785		3720	2310	379	656	341	34	3720	3720		3720
	Junnar	442	789		1231	731	202	64	61	173	1231	1231		1231
	Khed	262	325		587	477	47	16	34	13	587	587		587
	Maval	670	863		1533	1066	172	92	167	36	1533	1533		1533
	Pune	15	236		251	229	4	10	3	5	251	250	1	251
	Pune City	8182	11967	1	20150	13365	2404	1327	2637	417	20150	19991	159	20150

District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC व.मा.इ	Other अन्य	SC जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
	Purandar	22	11		33	28	4		1		33	33		33
	Shirur	901	1945		2846	2379	213	107	123	24	2846	2846		2846
Pune Total		15969	27357	1	43327	28235	5142	4110	4942	898	43327	43167	160	43327
Raigad रायगड	Alibag	138	140		278	121	128	12	13	4	278	278		278
	Karjat	107	105		212	80	64	16	33	19	212	212		212
	Khalapur	71	119	1	191	110	26	18	29	8	191	191		191
	Mahad	47	210		257	125	69	40	15	8	257	257		257
	Mangaon	169	323		492	449	13	10	14	6	492	492		492
	Murud	8	6		14	13	1				14	14		14
	Panvel	1425	1688		3113	1682	711	191	468	61	3113	3113		3113
	Pen	218	231	1	450	314	99	9	19	9	450	450		450
	Roha	92	124		216	85	85	11	18	17	216	216		216
Sudhagad	108	227		335	126	127	10	29	43	335	335		335	
Raigad Total		2383	3173	2	5558	3105	1323	317	638	175	5558	5558		5558
Ratnagiri रत्नागिरी	Chiplun	277	398		675	509	99	32	33	2	675	675		675
	Dapoli	92	95		187	62	79	10	27	9	187	187		187
	Guhagar	37	59		96	21	54	8	9	4	96	96		96
	Khed	112	130		242	121	62	32	21	6	242	242		242
	Rajapur	211	187	1	399	242	130	12	14	1	399	399		399
	Ratnagiri	555	603	1	1159	652	295	88	111	13	1159	769	390	1159
	Sangameshwar	53	68		121	51	42	13	12	3	121	121		121
Ratnagiri Total		1337	1540	2	2879	1658	761	195	227	38	2879	2489	390	2879
Sangli सांगली	Aatpadi	245	624		869	607	71	137	53	1	869	869		869
	Jat	888	2746		3634	2847	301	331	146	9	3634	3634		3634
	Kadegaon	48	296		344	234	60	26	24		344	344		344
	Kavathe Mahakal	272	834		1106	964	55	57	29	1	1106	1106		1106
	Khanapur	319	936		1255	754	187	168	142	4	1255	1255		1255
	Miraj	779	1524	1	2304	1258	335	323	380	8	2304	2304		2304
	Palus	79	323		402	312	25	34	29	2	402	402		402
	Sangli	573	1186		1759	1146	183	221	190	19	1759	1281	478	1759
	Shirala	298	818		1116	908	98	27	80	3	1116	1116		1116
	Tasgaon	226	724		950	884	25	16	25		950	950		950
Walva	501	1417		1918	1465	155	127	164	7	1918	1918		1918	
Sangli Total		4228	11428	1	15657	11379	1495	1467	1262	54	15657	15179	478	15657
Satara सातारा	Karad	1015	2849		3864	2792	436	301	326	9	3864	3864		3864
	Khandala	143	285		428	215	74	103	31	5	428	428		428
	Koregaon	16	34		50	13	1		36		50	50		50
	Man	624	1642		2266	723	487	788	263	5	2266	2266		2266
	Patan	55	117		172	148	14	2	8		172	172		172
	Phaltan	659	1496		2155	957	441	463	282	12	2155	2155		2155
	Satara	1044	2628		3672	3182	186	144	143	17	3672	257	3415	3672
Wai	574	1669		2243	2203	18	9	11	2	2243	2243		2243	
Satara Total		4130	10720		14850	10233	1657	1810	1100	50	14850	11435	3415	14850
Sindhudurg सिंधुदुर्ग	Devgad	160	203		363	248	62	20	26	7	363	363		363
	Doda sara		1		1	1					1	1		1
	Kankavli	288	454		742	595	71	26	44	6	742	742		742

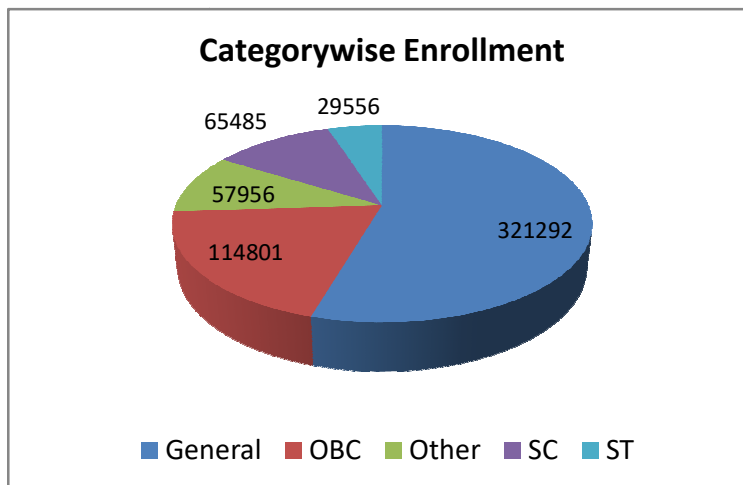
District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	Genera l खुला	OBC .व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
	Kudal	285	467	3	755	458	188	33	68	8	755	755		755
	Malvan	93	83		176	87	63	10	15	1	176	176		176
	Savantwadi	942	1352		2294	2108	133	24	27	2	2294	2294		2294
	Sindhudurg	14	26		40	40					40	40		40
	Vaibhavawadi	14	24		38	18	9	6	4	1	38	38		38
	Vengurle	151	234	1	386	268	99	7	11	1	386	386		386
Sindhudurg Total		1947	2844	4	4795	3823	625	126	195	26	4795	4795		4795
Solapur सोलापूर	Akkalkot	1094	2331		3425	3026	126	129	135	9	3425	3425		3425
	Barshi	1608	3700	2	5310	3547	647	589	500	27	5310	5310		5310
	Karmala	484	1356	1	1841	1116	251	284	169	21	1841	1841		1841
	Madha	912	2966		3878	2248	663	421	521	25	3878	3878		3878
	Malshiras	1251	3288	1	4540	1969	784	940	820	27	4540	4540		4540
	Mangalwedha	391	1011		1402	1117	91	91	101	2	1402	1402		1402
	Mohol	554	1167		1721	924	280	260	253	4	1721	1721		1721
	Pandharpur	724	1568		2292	1320	377	262	323	10	2292	2292		2292
	Sangola	539	1332		1871	1336	143	282	107	3	1871	1871		1871
	Solapur	75	289		364	216	48	82	18		364	364		364
	Solapur(n)	1089	2470	2	3561	1918	620	437	544	42	3561	3516	45	3561
Solapur(s)	1283	3220		4503	3147	582	380	333	61	4503	4503		4503	
Solapur Total		10004	24698	6	34708	21884	4612	4157	3824	231	34708	34663	45	34708
Thane थाने	Ambarnath	292	382		674	316	82	58	180	38	674	674		674
	Bhiwandi	1201	929		2130	1797	221	25	63	24	2130	2130		2130
	Kalyan	762	941		1703	913	310	95	284	101	1703	1703		1703
	Murbad	74	226		300	130	95	16	24	35	300	300		300
	Shahapur	86	142		228	45	107	15	39	22	228	228		228
	Thane	2357	2957		5314	3146	908	273	818	169	5314	2781	2533	5314
	Ulhasnagar	62	46		108	61	12	9	22	4	108	108		108
Thane Total		4834	5623		10457	6408	1735	491	1430	393	10457	7924	2533	10457
Wardha वर्धा	Arvi	78	176		254	30	103	42	58	21	254	254		254
	Deoli	270	755		1025	787	137	18	70	13	1025	1025		1025
	Hinganghat	125	189		314	37	173	19	56	29	314	314		314
	Karanja	1			1		1				1		1	1
	Samudrapur	348	834		1182	363	528	62	169	60	1182	1182		1182
	Seloo	155	199		354	21	204	35	66	28	354	354		354
	Wardha	546	633		1179	133	571	107	255	113	1179	1	1178	1179
Wardha Total		1523	2786		4309	1371	1717	283	674	264	4309	3130	1179	4309
Washim वाशिम	Karanja	672	1168		1840	557	573	351	328	31	1840	1840		1840
	Malegaon	641	2121		2762	1268	701	329	334	130	2762	2762		2762
	Mangrulpir	87	152		239	62	87	40	39	11	239	239		239
	Manora	586	1590	1	2177	1025	341	459	273	79	2177	2177		2177
	Risod	483	1103	1	1587	1116	248	62	130	31	1587	1587		1587
	Washim	2209	5340		7549	3361	2168	872	1021	127	7549	2377	5172	7549
Washim Total		4678	11474	2	16154	7389	4118	2113	2125	409	16154	10982	5172	16154
Yavatmal यवतमाळ	Arni	459	1095		1554	987	163	223	102	79	1554	1554		1554
	Darva	1064	2434		3498	1704	736	544	335	179	3498	3498		3498
	Digras	518	1030		1548	547	308	448	153	92	1548	1548		1548
	Ghatanji	544	1079		1623	271	497	443	188	224	1623	1623		1623

District जिल्हा	Taluka तालुका	Female स्त्री	Male पुरुष	TG उ लि	Grand Total एकूण	General खुला	OBC .व.मा.इ	Other अन्य	SC .जा.अ	ST ज.अ	Grand Total एकूण	Rural ग्रामीण	Urban शहरी	Grand Total एकूण
	Kelapur	373	509		882	132	267	194	67	222	882	882		882
	Mahagaon	369	730		1099	530	149	265	87	68	1099	1099		1099
	Moregaon	391	900		1291	1072	127	27	39	26	1291	1291		1291
	Ner	234	292		526	161	157	106	91	11	526	526		526
	Pusad	1184	3024	2	4210	2630	269	800	272	239	4210	4210		4210
	Ralegaon	244	390		634	47	318	51	110	108	634	634		634
	Umarkhed	609	1234		1843	752	268	450	264	109	1843	1843		1843
	Vani	741	866		1607	255	861	171	180	140	1607	1607		1607
	Yavatmal	1650	2643		4293	2012	974	402	570	335	4293	501	3792	4293
	Yavatmal Total	8380	16226	2	24608	11100	5094	4124	2458	1832	24608	20816	3792	24608
	Grand Total	19727 6	39175 1	63	589090	321292	11480 1	5795 6	6548 5	2955 6	58909 0	48666 4	10242 6	58909 0

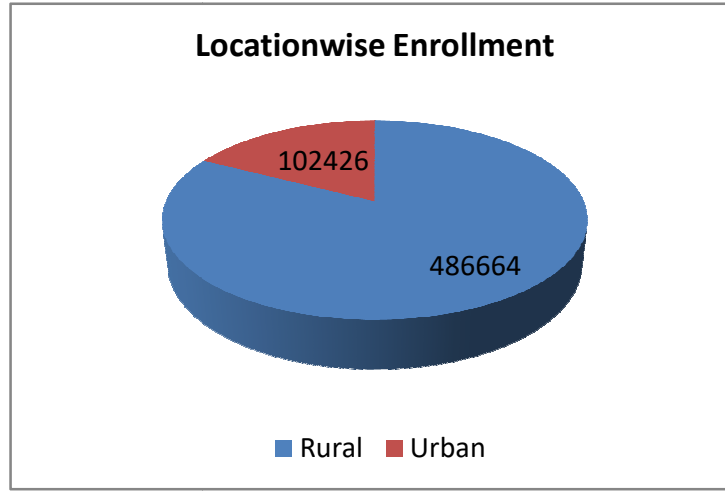
स्त्री, पुरुष व इतर प्रवेश संख्या

संवर्गनिहाय प्रवेश संख्या

ग्रामीण आणि शहरी प्रवेश संख्या

जिल्हा व संवर्गनिहाय प्रवेश संख्या District and Category wise Enrollment Data

District जिल्हा	General सर्वसाधारण	OBC .व.मा.इ	Other इतर	SC .जा.अ	ST .ज.अ	Total Enrollment एकूण
Ahmednagar	9072	2584	2141	1423	818	16038
Akola	4096	4752	1197	2589	373	13007
Amrawati	6968	9306	1808	4499	1387	23968
Aurangabad	9879	2903	2086	1939	391	17198
Beed	12667	2504	4808	1745	191	21915
Bhandara	7021	4442	420	1511	461	13855
Buldhana	10321	5098	1454	2235	269	19377
Chandrapur	4364	5334	1053	2559	1576	14886
Dhule	6396	4761	1163	824	1530	14674
Gadchiroli	1422	2382	484	1484	1738	7510
Gondiya	5713	3289	293	1289	971	11555
Hingoli	8249	1591	1926	1968	962	14696
Jalgaon	11523	7927	1874	1711	815	23850
Jalna	6626	1751	1749	942	176	11244
Kolhapur	14622	1731	801	1580	72	18806
Latur	14189	1644	1948	2105	218	20104
Mumbai City	5739	835	289	1134	65	8062
Mumbai Suburban	4985	677	168	706	68	6604
Nagpur	14142	6319	816	3068	802	25147
Nanded	24331	4189	5685	5119	2463	41787
Nandurbar	3149	2475	612	704	3289	10229
Nashik	11446	5507	2340	2518	2941	24752
Osmanabad	6712	998	1056	1069	129	9964
Palghar	2178	1806	183	357	3184	7708
Parbhani	8897	1717	2409	1532	297	14852
Pune	28235	5142	4110	4942	898	43327
Raigad	3105	1323	317	638	175	5558

<i>District</i> जिल्हा	<i>General</i> सर्वसाधारण	<i>OBC</i> .व.मा.इ	<i>Other</i> इतर	<i>SC</i> .जा.अ	<i>ST</i> .ज.अ	<i>Total Enrollment</i> एकूण
Ratnagiri	1658	761	195	227	38	2879
Sangli	11379	1495	1467	1262	54	15657
Satara	10233	1657	1810	1100	50	14850
Sindhudurg	3823	625	126	195	26	4795
Solapur	21884	4612	4157	3824	231	34708
Thane	6408	1735	491	1430	393	10457
Wardha	1371	1717	283	674	264	4309
Washim	7389	4118	2113	2125	409	16154
Yavatmal	11100	5094	4124	2458	1832	24608
Grand Total	321292	114801	57956	65485	29556	589090
Percentage	54.54	19.49	9.84	11.12	5.02	100.00

1) कमी एकूण नोंदणी प्रमाण (3GER) असलेले तालुके

(कमी एकूण नोंदणी प्रमाण)GER) असलेले तालुके पिवळ्या रंगाने दर्शविले आहेत(.)

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
Ahmednagar	Shrigonda	110	0.69
	Jamkhed	138	0.86
	Parner	338	2.11
	Karjat	350	2.19
	Rahuri	389	2.43
	Shevgaon	565	3.53
	Rahata	681	4.25
	Srirampur	910	5.68
	Kopargaon	1052	6.57
	Akole	1297	8.10
	Nevasa	2198	13.72
	Pathardi	2449	15.29
	Ahmednagar	2754	17.19
	Sangamner	2807	17.52
Ahmednagar Total		16038	100.12
Akola	Balapur	429	3.30
	Patur	604	4.64
	Barshi Takali	795	6.11
	Telhara	1736	13.35
	Murtijapur	2208	16.98
	Akot	2280	17.53
	Akola	4955	38.09
Akola Total		13007	100.00
Amrawati	Daryapoor	312	1.30
	Barud	365	1.52

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Dhamangaon	393	1.64
	Chandur Railway	407	1.70
	Dharani	815	3.40
	Tivsa	1109	4.63
	Nandegaon Khandeshwar	1466	6.12
	Morshi	1518	6.33
	Chandur bazar	1888	7.88
	Achalpur	2531	10.56
	Amravati	13164	54.92
Amrawati Total		23968	100.00
Aurangabad	Fulambri	478	2.78
	Khulatabad	492	2.86
	Sillod	1159	6.74
	Gangapur	1199	6.97
	Soygaon	1451	8.44
	Kannad	1568	9.12
	Paithan	2012	11.70
	Vaijapur	2460	14.30
	Aurangabad	6379	37.09
Aurangabad Total		17198	100.00
Beed	Dharur	39	0.18
	Vadavani	544	2.48
	Patoda	818	3.73
	Parali	1705	7.78
	Shirur (Kasar)	1722	7.86
	Gaorai	1967	8.98
	Ambejogai	2055	9.38
	Manjalgaon	2193	10.01
	Kaij	2571	11.73
	Ashti	2676	12.21
	Beed	5625	25.67
Beed Total		21915	100.00
Bhandara	Pauni	398	2.87
	Mohadi	1188	8.57
	Lakhani	2103	15.18
	Lakhandur	2272	16.40
	Tumsar	2299	16.59
	Sakoli	2633	19.00
	Bhandara	2962	21.38
Total Bhandara		13855	100.00
Buldhana	Shegaon	346	1.79
	Deulgaonraja	781	4.03
	Malkapur	863	4.45

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Nandura	943	4.87
	Motala	1080	5.57
	Jalagaon	1103	5.69
	Buldhana	1303	6.72
	Sindakhed raja	1447	7.47
	Sangrampur	1861	9.60
	Lonar	1974	10.19
	Chikhali	2048	10.57
	Khamgaon	2705	13.96
	Mehekar	2923	15.08
Total Buldhana		19377	100.00
Chandrapur	Jiwati	228	1.53
	Korpana	523	3.51
	Bhadrawati	628	4.22
	Saoli	660	4.43
	Nagbhid	719	4.83
	Sindewahi	734	4.93
	Ballarpur	906	6.09
	Warora	1169	7.85
	Chimur	1283	8.62
	Gondpipari	1543	10.37
	Rajura	1635	10.98
	Brahmapuri	1648	11.07
	Chandrapur	3210	21.56
Total Chandrapur		14886	100.00
Dhule	Sindkhed	1747	11.91
	Shirpur	1934	13.18
	Sakri	4667	31.80
	Dhule	6326	43.11
Total Dhule		14674	100.00
Gadchiroli	Etapalli	22	0.29
	Bhamragad	126	1.68
	Dhanora	137	1.82
	Aheri	258	3.44
	Sironcha	312	4.15
	Desaiganj	405	5.39
	Korchi	477	6.35
	Kurkheda	761	10.13
	Gadchiroli	1135	15.11
	Armori	1922	25.59
	Chamorshi	1955	26.03
Total Gadchiroli		7510	100.00
Gondiya	Amgaon	1	0.01

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Deori	3	0.03
	Sadak arjuni	303	2.62
	Goregaon	968	8.38
	Arjuni moregaon	1546	13.38
	Tirora	1823	15.78
	Salekasa	2521	21.82
	Gondia	4390	37.99
Total Gondiya		11555	100.00
Hingoli	Basmath	266	1.81
	Basmat	383	2.61
	Higoli	1040	7.08
	Audha Naganath	1078	7.34
	Sengaon	1883	12.81
	Basamat	2284	15.54
	Kalamanuri	3514	23.91
	Hingoli	4248	28.91
Total Hingoli		14696	100.00
Jalgaon	Muktainagar	370	1.55
	Jamner	559	2.34
	Bhusawal	567	2.37
	Raver	781	3.27
	Bhadgaon	863	3.61
	Parola	1026	4.29
	Dharangaon	1091	4.56
	Erandol	1324	5.54
	Yaval	1605	6.71
	Pachora	1988	8.31
	Chopada	2040	8.53
	Amalner	2190	9.16
	Chalisingaon	2694	11.27
	Jalgaon	6811	28.49
Total Jalgaon		23909	100.00
Jalna	Badnapur	136	1.21
	Dhansavangi	506	4.50
	Partur	1073	9.54
	Ambad	1419	12.62
	Mantha	1700	15.12
	Jaffarabad	1750	15.56
	Jalna	2311	20.55
	Bhokardan	2349	20.89
Total Jalna		11244	100.00
Kolhapur	Bhudargad	420	2.23
	Shahuwadi	585	3.11

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Ajara	660	3.51
	Chandgad	816	4.34
	Shirol	954	5.07
	Kagal	1204	6.40
	Gadhinglaj	1209	6.43
	Panhala	1247	6.63
	Karveer	1666	8.86
	Radhanagari	1943	10.33
	Hatkanangale	3164	16.82
	Kolhapur	4938	26.26
Total Kolhapur		18806	100.00
Latur	Devgi	823	4.09
	Jalakot	1020	5.07
	Renapur	1288	6.41
	Chakur	1668	8.30
	Udgeer	1703	8.47
	Ausa	1819	9.05
	Nilanga	2448	12.18
	Ahmadpur	2687	13.37
	Latur	6648	33.07
Total Latur		20104	100.00
Mumbai City	Mumbai	8062	100.00
Total Mumbai City		8062	100.00
Mumbai Suburban	Thane	1	0.02
	Mumbai	3	0.05
	Mumbai Suburban	7	0.11
	Kandivali (E)	43	0.65
	Dahisar (East)	418	6.33
	Andheri	900	13.63
	Boriwali	1694	25.65
	Kurla	3538	53.57
Total Mumbai Suburban		6604	100.00
Nagpur	Umred	170	0.68
	Ramtek	253	1.01
	Savner	260	1.03
	Mauda	396	1.57
	Kalameshwar	690	2.74
	Kuhi	974	3.87
	Katol	979	3.89
	Hingana	1144	4.55
	Kamathi	1279	5.09
	Parashivani	2132	8.48

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Narkhed	2974	11.83
	Nagpur Rural	3775	15.01
	Nagpur City	10121	40.25
Total Nagpur		25147	100.00
Nanded	Dharmabad	53	0.13
	Umree	721	1.73
	Himayatnagar	778	1.86
	Ardhapur	1123	2.69
	Biloli	1580	3.78
	Mudkhed	1593	3.81
	Bhokar	1716	4.11
	Deglur	1800	4.31
	Mahoor	2380	5.70
	Loha	3020	7.23
	Hadgaon	3192	7.64
	Kinvat	3588	8.59
	Mukhed	3886	9.30
	Kandhar	4630	11.08
	Nanded	5559	13.30
Naygaon	6168	14.76	
Total Nanded		41787	100.00
Nandurbar	Akkalkuva	593	5.80
	Taloda	1132	11.07
	Navapur	1978	19.34
	Shahada	2914	28.49
	Nandurbar	3612	35.31
Total Nandurbar		10229	100.00
Nashik	Trimbakeshwar	127	0.51
	Surgana	217	0.88
	Deola	320	1.30
	Dindori	328	1.33
	Peth	337	1.36
	Baglan	400	1.62
	Igatpuri	410	1.66
	Chandwad	466	1.89
	Nandgaon	1084	4.39
	Niphad	1093	4.43
	Kalvan	1137	4.60
	Yeola	1746	7.07
	Sinnar	1983	8.03
	Malegaon	3057	12.38
Nashik	11988	48.55	
Total Nashik		24693	100.00

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
Osmanabad	Paranda	336	3.37
	Tulajapur	372	3.73
	Vaashi	534	5.36
	Bhoom	920	9.23
	Omarga	1691	16.97
	Kalamb	2393	24.02
	Osmanabad	3718	37.31
Total Osmanabad		9964	100.00
Palghar	Vikramgad	155	2.01
	Mokhada	184	2.39
	Dahanu	415	5.38
	Vada	1004	13.03
	Vasai	1310	17.00
	Talasari	1513	19.63
	Palghar	3127	40.57
Total Palghar		7708	100.00
Parbhani	Selu	319	2.15
	Pathri	330	2.22
	Sonpeth	335	2.26
	Manvat	550	3.70
	Ashti	710	4.78
	Poorna	1302	8.77
	Palam	1517	10.21
	Jintur	1646	11.08
	Gangakhed	2635	17.74
	Parbhani	5508	37.09
Total Parbhani		14852	100.00
Pune	Purandar	33	0.08
	Pune	251	0.58
	Khed	587	1.35
	Ambegaon	959	2.21
	Junnar	1231	2.84
	Bhor	1529	3.53
	Maval	1533	3.54
	Daund	2202	5.08
	Shirur	2846	6.57
	Baramati	3455	7.97
	Indapur	3720	8.59
	Haveli	4831	11.15
	Pune City	20150	46.51
Total Pune		43327	100.00
Raigad	Murud	14	0.25
	Khalapur	191	3.44

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Karjat	212	3.81
	Roha	216	3.89
	Mahad	257	4.62
	Alibag	278	5.00
	Sudhagad	335	6.03
	Pen	450	8.10
	Mangaon	492	8.85
	Panvel	3113	56.01
Total Raigad		5558	100.00
Ratnagiri	Guhagar	96	3.33
	Sangameshwar	121	4.20
	Dapoli	187	6.50
	Khed	242	8.41
	Rajapur	399	13.86
	Chiplun	675	23.45
	Ratnagiri	1159	40.26
Total Ratnagiri		2879	100.00
Sangli	Kadegaon	344	2.20
	Palus	402	2.57
	Aatpadi	869	5.55
	Tasgaon	950	6.07
	Kavathe Mahakal	1106	7.06
	Shirala	1116	7.13
	Khanapur	1255	8.02
	Sangli	1759	11.23
	Walva	1918	12.25
	Miraj	2304	14.72
	Jat	3634	23.21
Total Sangli		15657	100.00
Satara	Koregaon	50	0.34
	Patan	172	1.16
	Khandala	428	2.88
	Phaltan	2155	14.51
	Wai	2243	15.10
	Man	2266	15.26
	Satara	3672	24.73
	Karad	3864	26.02
Total Satara		14850	100.00
Sindhudurg	Doda sara	1	0.02
	Vaibhavawadi	38	0.79
	Sindhudurg	40	0.83
	Malvan	176	3.67
	Devgad	363	7.57

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Vengurle	386	8.05
	Kankavli	742	15.47
	Kudal	755	15.75
	Savantwadi	2294	47.84
Total Sindhudurg		4795	100.00
Solapur	Solapur	364	1.05
	Mangalwedha	1402	4.04
	Mohol	1721	4.96
	Karmala	1841	5.30
	Sangola	1871	5.39
	Pandharpur	2292	6.60
	Akkalkot	3425	9.87
	Solapur(n)	3561	10.26
	Madha	3878	11.17
	Solapur(s)	4503	12.97
	Malshiras	4540	13.08
	Barshi	5310	15.30
Total Solapur		34708	100.00
Thane	Ulhasnagar	108	1.03
	Shahapur	228	2.18
	Murbad	300	2.87
	Ambarnath	674	6.45
	Kalyan	1703	16.29
	Bhiwandi	2130	20.37
	Thane	5314	50.82
Total Thane		10457	100.00
Wardha	Karanja	1	0.02
	Arvi	254	5.89
	Hinganghat	314	7.29
	Seloo	354	8.22
	Deoli	1025	23.79
	Wardha	1179	27.36
	Samudrapur	1182	27.43
Total Wardha		4309	100.00
Washim	Mangrulpir	239	1.48
	Risod	1587	9.82
	Karanja	1840	11.39
	Manora	2177	13.48
	Malegaon	2762	17.10
	Washim	7549	46.73
Total Washim		16154	100.00
Yavatmal	Ner	526	2.14
	Ralegaon	634	2.58

<i>District</i>	<i>Taluka</i>	<i>Total Enrollment</i>	<i>% Enrollment to Distreict</i>
	Kelapur	882	3.58
	Mahagaon	1099	4.47
	Moregaon	1291	5.25
	Digras	1548	6.29
	Arni	1554	6.32
	Vani	1607	6.53
	Ghatanji	1623	6.60
	Umarkhed	1843	7.49
	Darva	3498	14.21
	Pusad	4210	17.11
	Yavatmal	4293	17.45
	Total Yavatmal	24608	100.00

)1 (4 घटकसंचालित महाविद्यालयांचे कामकाज/

दूर व मुक्त शिक्षणपद्धतीच्या तत्त्वांनुसार अभ्यासकेंद्रावरील कामकाज संपर्क (महाविद्यालय) त्यानुसार विविध शिक्षणक्रमांसाठी निर्धारित संपर्कसत्रांचे वेळापत्रक .सत्रांच्या नियोजनानुसार होत असते -कोव्हीड .निश्चित केले होते19 च्या परिस्थितीमुळे महाविद्यालयांनी ऑनलाईन पद्धतीने संपर्कसत्रे आयोजित केली होती .

)15 (राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान ,या योजनेअंतर्गत हाती घेतलेले उपक्रम (रुसा) प्राप्त निधी व विनियोग

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाला रुसा अंतर्गत अनुदान प्राप्त होत नसल्यामुळे विनियोगाची माहिती निरंक आहे.

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University
Dnyangangotri, Govardhan, Near Gangapur Dam
Nashik - 422 222 (INDIA)

Tel. : (0253) 2231714, 2231715, 2230227
Fax : (091) (0253) 2230470

Website : <http://ycmou.digitaluniversity.ac>